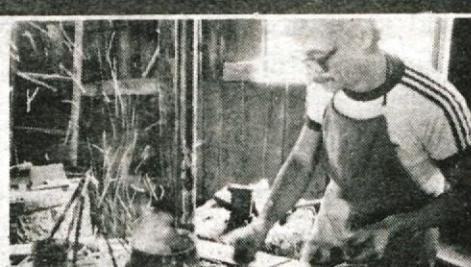

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 67 — CENA 6 din

Kranj, torek, 28. avgusta 1990

stran 3

Emil Milan Pintar predstavlja program vlade v senci

Dialog, ne rušenje legalne vlade

stran 9

Špica dela mojstra,
glavo pa baba počočta

Kateri program je - pravi program?

Vladina »kost« za glodanje

Nekaj je gotovo: hočeš nočeš je Peter Lampič res pravi direktor za Elan! O tem ni več dvoja, dvomi pa so v zvezi s programom za reševanje Elana. Bistvo: vlada je preko predstavnika za tisk posredovala - dezinformacijo. Žal je to dejstvo. Žal zato, ker tega od vlade pač ne bi pričakovali. Če pri tem upamo, da ne bo kdo zopet zapisal, da so za vse krivi vlasti sovražni novinarji, potem so dejstva taka: Vinko Bogataj naj bi po vladini informaciji ustavljal zasebno podjetje. Ali v Avstriji, ali pri nas - to niti ni pomembno...

Begunje, 24. avgusta - V Elanu so seveda skočili do stropa. Ne samo, da so jim Bogataja zamenjali dobosledno po telefonu, tudi dobro ime je s to dezinformacijo prizadeto. Kajti Bogataj je formalno še vedno direktor Holdinga Brnca, s posmocjo katerega so hoteli z ustavljanjem novega imena v Elanu čim hitreje uresničiti »švicarski načrt«. Ker pa tujec/firma ali pa zasebnik/pri nas lahko ustanovi podjetje le kot naši zasebniki, je bila tudi tu sporna beseda »zasebno«. Podjetje, seveda. Imenovalo naj bi se LEAN, ker pa sodišče enakega imena in iste vsebine ne bi priznalo. In naveza? Elan je ustanovil Holding - ta pa Lean, ki kupi/s pomočjo partnerjev, ki bodo sovlagali/

stari Elan. Čudno ali ne - tako nekako bi scenarij tekel. Opomba: zanj so vedeli tako v vladi, kot v občini Radovljica, zanj so bili tudi Švicarji... Seveda je zato izjava v domnevнем Bogatajevem zasebnem poslu toliko hujša. Vinko Bogataj je poudaril, da je »ožigosan kot kriminalcu«. Novi direktor ni hotel komentirati zadeve, Blaž Jakopič pa je izčrpan bil vsakomur pripravljen/črno na belo/ dokazati, da je bil Bogataj po krivem obladen.

Scenarij s Švicarji teče naprej. Vprašljivo pa je, ali niso v igri tudi »inačice«, ki jih javnost doslej ni zvedela. Nameriče: nelogično je »startati« na nosilca posla s Švicarji/Bogataja/, ki je v štirih mesecih pač podstavil hrbet za marsi-

kaj. Cesa ni storil - to je drugo vprašanje. Upamo le, da bomo neprjetno presenečeni. No, da so se stvari nekoliko pomirile, dokazuje tudi dozdevni predlog novega direktorja Lampiča, da Bogataj ostane njegov sestovalec. Pa še nekaj: delavce/in vse povezane z usodo Elana/niti ne zanima preveč, kdo je »ta glavni« - bolj si želijo jamstva za delovna mesta in obstanek Elana. To pa je resnica srž zadeve Elan.

Miran Šubic

Stanovanja po groš

Huda socialna stiska ne le delavcev Železarne, ampak domala vseh 13.000 zaposlenih v jeseniških podjetjih, postaja vedno bolj nevzdržna. Obupna zato, ker je bilo mesto s svojo okolico dolgo desetletja življenjsko povezano le z Železarno, nobena občinska vlada pa ni ne znala in ne zmogla postaviti na noge drugih gospodarskih dejavnosti. Turizem je v občinskih planih le deklarativen zavzemal častno mesto - njegov delež v družbenem proizvodu je bil v primerjavi z industrijo minimalen.

Ne le nova tržna usmeritev in lastniška preobrazba - Jesenicam se krepko maščuje minula mlahavost in brezbržnost, če saj bo, kar bo in dokler bo. Večletno jadikovanje, da je jeseniška kadrovska politika na vlaku z Jesenicami do Kranja in Ljubljane, je bilo žal samo vzduhanje. Strokovnjaki so leta in leta odhajali, podjetja ob Železarni so životarila in v zadnjem času tudi prodadla. Ni bilo ne novih idej in programov, zdaj ko teče voda v grlo, pa tudi ni več denarja.

Niso črnogledi in pretirano pesimistični tisti, ki danes ugotavljajo, da bo letošnja jeseniška jesen pokazala najhujšo socialno stisko po vojni, socialno bedo in revščino večine mestnega prebivalstva. Prisilni železarski dopusti in odpusti ob minimalni socialni podpori bo spravila na rob preživetja številne družine s šolajočimi otroki. Najhujše pa je, da v občini dolgoročno ni nobene perspektive. Kako do kruha, čeprav bi bil le črn? Mar preko meje, kamorkoli že? Tako, kot iz Kranjske Gore v Avstrijo in Italijo čez noč in brez napovedi že odhaja najboljši gostinski kader?

Ko Jeseničani upravičeno prosijo republiko Slovenijo za podporo in pomoč za omilitev socialnih stisk, se pač ne morejo spriznati s ciničnimi odgovori, češ: vsak naj skrbti zase in si sam pomaga! Razmere so preveč resne, take, da se je malodane že začela uresničevat davna prerokba, da bodo stanovanja na Jesenicah po en groš! Zdaj ne gre le za »zavojeno« gospodarstvo, zdaj gre za mesto in ljudi, ki so na robu obupa... ● D. Sedej

Slovenija dobila "Vlado v senci"

Dialog ustvarja dobro politiko

Kranj, 28. avgusta - Pretekli teden je minilo sto dni vladanja nove slovenske Demosove vlade. Njeni člani zadnje dneve v vsakem javnem nastopu javnost prepričujejo, da so se dela lotili dobro in resno, da podedovane razmere niso vplivale v njen prid, da pa bo v prihodnjih stotih dneh mogoč pokazati bistveno več. Vlada Lojzeta Peterleta bo danes na časniški konferenci javnost uradno seznanila s svojim delom in načrti.

Včeraj pa je dobila Slovenija "vlado v senci". To za več strankarske parlamentarne demokracije ni nič novega. "Vlade v senci" so oblika javnega nadzora parlamentarne opozicije nad pravo, večinsko vlado, so pjen sogovornik in pomočnik pri pripravi ukrepov, seveda če legalna izvršna oblast na to pristaja, pa končno tudi glasnik tistega dela volilnega telesa, ki se je na volitvah odločil za opozicijo, v našem primeru za stranke izven Demosa. V svetu postaja preizkušena praksa, da samo dialog ustvarja dobro politiko.

Slovenska vlada v senci ta hip še ne bo vlada z ministri in razdeljenimi resorji, bo skupina ljudi iz vrst ZKS - stranke demokratične prenove pod vodstvom gorenjskega poslanca v družbenopolitičnem zboru republiške skupščine Emila Milana Pintarja. Druga dva člena opozicije, ZSMS - liberalna stranka in Socialistična stranka Slovenije, sta se sodelovanja pri ustanovitvi odredila, ne zavračata pa kasnejšega sodelovanja. Očitno je tudi znotraj opozicije prevladajoč strah pred prenovitelji, očitno te stranke še niso spoznale pomembnosti koalicij na osnovi programov, kar je voda na mlin večini in škoda za levico, ki se noče ali ne zna organizirati. Kljub temu, trdijo pobudniki ustanovitve "vlade v senci", je to pomemben korak k utrjevanju parlamentarne demokracije, pa tudi nujen, saj prava vlada v prvih stotih dneh ni bila posebno uspešna, bila je preveč zaletava in preveč prepričana, da je Demos dobil na volitvah 100 odstotno večino, ne pa 55 odstotno.

Peterle, vsaj tako pravi Pintar, je za takšno vlado zainteresiran. Verjetno pa je zdaj za trdnejše sodelovanje še nekaj ovir na obeh straneh, predvsem pa pri pravi vladi. V pretriranem strahu, da ima po Sloveniji samo sovražnike, utegne v vladi v senci vide ti novega, čeprav je smisel vsake "senčne vlade" sodelovanje z legalno vlado in ne rušenje. ● J. Košnjek

Rudno polje, 25. avgusta - Letošnjega triatlona jeklenih, ki sta ga organizirala Turistično društvo Bohinj in Nedeljski dnevnik, se je udeležilo več kot sto tekmovalcev, ki so se pomerili v čolnarjenju, kolesarstvu in teku. Cilj kolesarjenja je bil na Rudnem polju, od koder so tekmovalci imeli še osem kilometrov gorskega teka do Velega polja. Zmagovalec letošnje preizkušnje jeklenih je Jože Rogelj, med tekmovalci pa jih je bilo tudi veliko s škofjeloškega konca. Foto: V. Stanovnik

Alpinista sta ostala v steni

Ledine, 27. avgusta - V pondeljek malo po dvanajstih ur se je uspešno končala reševalna akcija, pri kateri je sodelovalo triajst gorskih reševalcev GRS Kranj, od tega je bilo dvanajst reševalcev iz Jezerskega. S helikopterjem AB 212 so pripeljali v dolino 31-letnega Bogdana Fajfarja in 21-letnega Sebastjana na Jančiča, ki sta noč prezivela v steni Dolgega hrbtna. Plezala sta namreč jubilejno smer v Dolgem hrbtnu, bila pa sta nekje 300 metrov pod vrhom. Ker je eden od planincev padel, sta bila v nedelji zvečer prisiljena poklicati pomoč. Pol ure po tistem so gorski reševalci že odšli na pot proti Češki koči in Ledinam. Več o nesreči in reševalni akciji preberite na zadnji strani. V. Stanovnik, foto: G. Šink

Pomoč iz Slovenije

Ljubljana, 27. avgusta - Republiški štab za civilno zaščito je takoj po vesti o nesreči v rudniku pri Tuzli ponudil pomoč strokovnjakov in reševalnih ekip. Ta pomoč zaenkrat ni bila potrebna, saj imajo v BiH za zdaj dovolj usposobljenih reševalcev, prosili pa so za pomoč pri identifikaciji žrtev. Tako naj bi v Tuzlo odpotovalo sedem ekip strokovnjakov s tega področja, sporoča republiški sekretariat za informiranje.

Ob tragični nesreči v tuzlanskem rudniku sta sožalni brzjavki predsedstvu BiH in izvršnemu svetu poslala tudi Milan Kučan in Lojze Peterle.

Razvoj množičnega komuniciranja in demokracije

Bled, 26. avgusta - Z uvodnim govorom predsednika predsedstva Slovenije Milana Kučana se je na Bledu začel 17. kongres Mednarodnega združenja za raziskovanje množičnega komuniciranja, ugledne mednarodne nevladne znanstvene organizacije pri Unescu, na katerem bo več kot 500 udeležencev z vsega sveta obravnavalo temo Razvoj množičnega komuniciranja in demokracije.

ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Cestni razbojniki

V svetu in v Evropi še posebej nastaja novo politično ravnotežje. To je proces, ki ga je omogočila pomiritev oben velesil, premoč zahodnega nad vzhodnim, ekonomskega nad ideološkim, civilnega nad državnim, kulturnega nad surovim. Gre za dogajanje, ki ga ljudje pozdravlja, so pa seveda tudi taki, ki v njem izgubljujo in ga zato ovirajo ali celo odkrito napadajo. Dva sta tačas v tem oziru v ospredju: v Zalivu Irak, ki hoče na vsak način postati velesila in gospodar tega dela sveta, na Balkanu pa Srbija, ki se ne more sprizagniti z dejstvom, da Jugoslavija ne bo več po njeni meri, da ne bo več Srboslavija in se zato spušča v vedno nove teroristične avanture, najprej na Kosovu in zdaj še v Kninski krajini. V oben primerih je mogoče prepoznati krčevit napor za ohranitev roparske ekonomije pod kriko ideoškega ekskluzivizma. Irak hoče s svojo agresijo vzpostaviti kontrolu nad ozemljem, pod katerimi leži skoraj polovica svetovnih zalog nafte, izsiliti še višjo ceno te surovine in tako nagrabiti še večji del bogastva potrnikov; to počne pod kriko bojevitega islama, da bi za svojo avanturo pridobil še druge arabske in islamske dežele - izsiljevati krioverce za mohamedance s plošči greh. Srbija ne napada frontalno, zato pa terorizira cele pokrajine in v njih onemogača svobodni pretok ljudi, blaga in idej, kar je temeljna značilnost novega evropskega reda. Hotenje srbskih in zvezničkih političnih krogov je, da bi se še naprej vse stekalo v Beograd, kjer bi nato delili po svojih merilih. Oba navedeni prizadevanji sta tudi posebljeni in imata kot takši imeni: S. Hussein in S. Milošević. To sta sodobna politična terorista, ki s svojimi pajdashi posredno ogrožata cele narode, neposredno in v živo pa vedno večje število ljudi: talcev, ki so jih zajeli v Kuvajtu in Iraku ter turistov in drugih popotnikov, ki se ne morejo normalno prepeljati skozi "vojne krajine".

Vojna krajina je ime za vojaško organiziranu ozemlja, ki so nastala v 16. stol., ko so Avstriji na Hrvaškem naseljevali srbske begunce, jim podelili številne posebne pravice, ti pa so morali biti za protiustavo vedno na voljo za boj proti turškim vpadom. V krajih, kjer se je na prehodu iz srednjega v novi vek branila Evropa pred Turki, se zdaj uveljavlja eden značilnih srednjeveških pojmov: cestno razbojništvo. Je to srbski prispevek k prenovi Jugoslavije in Evrope?

Kakšen bo po vsem tem odgovor Evrope? Evrope, ki se gospodarsko, politično, kulturno, športno, turistično in še kako povezuje v celoto, katere deli so medseboj vse bolj odvisni. Tako prenovljena stara celina se utegne prav kmalu tudi formalno potrditi v novem sklicu Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Varnost in sodelovanje se bosta morala dodelj zagotoviti tudi na jugoslovanskih ozemljih.

Roparski ekonomiji in cestnim razbojniki je odzvonilo. Zato ni čudno, če bo po tretjem naftinem šoku, ki ga je povzročil z zasedbo Kuvajta, najhuje udarjan ravno Irak sam, za njim pa še država, ki se je nanj preveč navezala: Jugoslavija. Zaradi višje cene nafte in po zapovedani gospodarski blokadi Iraka bodo najbolj prizadeti jugoslovanski gradbeniki ter njihovi kooperanti in banke in teh je - kakšna ironija usode! - največ ravno v boljševski Srbiji in v muslimanski BiH, manj pa na Hrvaškem in v Sloveniji.

Svet je v procesih liberalizacije in informatizacije postal "planetarna vas", v kateri vsak vpliva na vsakega in vse na vse. Pojav cestnih razbojnnikov je v takem svetu anahronizem, za katerega ni prostora. Tako ni čudno, da so se prvič v novejši zgodovini Evropa, SZ in ZDA znašle na skupnih fronti proti Iraku, ki s svojim ravnanjem ogroža novo ravnotežje. Če se ne bo sam umaknil iz Kuvajta, ga utegne doleteti še kaj hujšega, kot je zapora poti, ki ga povezujejo s svetom. Zapora je v tem primeru upravičena, ker kroti napadalca. Ostaja pa vprašanje, kdo bo ukrotil hajduke, ki zapirajo pot iz Balkana v Evropu? ● Miha Naglič

Kranjski sindikat o splošni stavki

Kranj, 28. avgusta - Na današnji seji predsedstva sveta kranjskih sindikatov bo beseda o bližajoči se splošni stavki slovenskih delavcev in kolektivni pogodb. Kranjski sindikat se je spomladni izločil iz Ravnika »centrale«, zato bo nedvomno zanimivo njihovo stališče o stavki, ki jo organizirajo Svobodni sindikati Slovenije. ● D. Ž.

Kongres komunikologov na Bledu

Bled, 26. avgusta - Zvečer se je v Festivalni dvorani na Bledu slovensko začel 17. kongres Mednarodnega združenja za raziskovanje množičnega komuniciranja (IAMCR - AIERI). Slavnostni govornik je bil predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. Mednarodno strokovno srečanje bo trajalo vse do četrtega. ● D. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo
Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimesečje je 120,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveta Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Segej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbeni organizacije, ekologija), Jože Košnik (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šmit (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999
telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mati oglasi 27-960.
Neobjavljenih pisem in slik ne vracamo. Časopis je opreščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Darja Krmelj

Rdeči potni list je odpiral meje

Medicinska sestra iz Kranja, ki jo je med službovanjem v Kuvajtu doletela vojna, za Gorenjski glas obnavlja svojo odisejado!

Kranj, 24. avgusta - Zalivska vojna je v Kuvajtu presenetila tudi številne naše delavce, med njimi medicinsko sestro Darjo Krmelj, doma z Orehka. Po pogodbi, ki jo ima Univerzitetni klinični center iz Ljubljane s kuvajtsko bolnišnico Ibn Sina Hospital, naj bi kot sestra instrumentarka šest mesecev delala v tamkajšnjem operacijskem bloku na oddelku za plastično kirurgijo in opeklne. Vojna je njen bivanje v tej nekdaj najbogatejši državi na svetu skrajšala za polovico.

Darjo je sprva bivanje v tej pravljico bogati arabski državi doceloval prevzelo. Pravi, da je v Kuvajt ni gnala želja po zasluzku, temveč radovednost, težnja po drugačnih izkušnjah, nenazadnje tudi pustolovski duh. In slednjič se je mirno, razkošno življenje v Salmii, od koder jo je vsak dan odpeljal v 20 minut oddaljeno bolnišnico Šofer, tudi preobrnito v resnično avanturo, ki je ne bi nikoli več zelela ponoviti.

»Pred hišo, v kateri sva živel s kolegico Anico, sem 2. avgusta zmanjčala na svojega "driverja". Anica mi je povedala, da se je začela vojna. Polile so me solze, kajti beseda vojna mi je v hipu zbuldila misel na bombe, mrliče, taborišča, lakovito... Kasneje, po prvem šoku, sem stvari doživljala precej bolj trezno in neprizadeto. Najprej smo si priskrbeli hrano in vodo za več mesecov, saj smo bili prepričani, da bomo kljub vojni ostali v Kuvajtu. Toda sčasoma so začeli odklapljati elektriko. Domačini, Arabci so

se lažje prilagodili spremenjenim okoliščinam, Evropejci bi težko zdržali brez električnih klimatskih naprav, saj se dnevne temperature v Kuvajtu dvignejo tudi do 50 stopinj Celzijusov. Nam so vodo in elektriko sicer pustili, toda zaprti med puščavo in morjem ter povsem brez informacij smo se počutili ujeti. Osebno sem se za odhod iz Kuvajta odločila takrat, ko so objavili, da je meja za Jordana

novo odprta. Sama sem se bala podati na pot, samotni ženski v arabskem svetu me je bilo strah vojakov. Naposled sem se v skupini že dvanajstih ljudi odpravila na pot, ki nas je vodila skozi Bagdad. Večji težav nismo imeli, le stalno so nas ustavljal in preverjali. Na avtomobilih smo imeli jugoslovansko zastavo in vidno označko YU, pa tudi naš potni list je odpiral vsa vrata. Iračani so nas pozdravljali kot prijatelje in brate. Nič čudnega, saj smo jim le čas prodajali orožje. Na ulicah sem videla jugoslovanske tanke in še večja tesnoča me je prevzela. Na jugoslovanski ambasadi so dobro poskrbeli za nas in nam posredovali vse potrebne informacije, od katerih smo bili v Kuvajtu odrezani. V naši skupini so bili pretežno zdravnik, zato smo se bali, da nas bodo zadržali, kajti v vojni zdravnike potrebujejo. Vendar se ni zgodilo nič takega, naš potni list je odpiral menj, pustili so nam tudi vso prtljago, medtem ko so Iračani nekaterim beguncem pobrali vse, od avtomobila, prtljage, premoženja, pustili so jim le vodo.«

V Amanu je trinajsterica zdravnikov z družinami in sester sedla na letalo, še prej pa so prodali vseh šest avtomobi-

lov, s katerimi so prepotovali puščavo. Tamkajšnji Židje so jih kupili za smešno ceno: za nov in luksuzno opremljen jenep so jim denimo plačali 800 dolarjev.

18. avgusta se je pred dvema tednoma začeta odisejada za Darjo in ducat njenih sopotnikov slednjič srečno končala. Oddahnila si je, še bolj pa njeni domači, ki so prav tako brez uporabnih informacij v negotovosti čakali hčerinega povratka. Mamo Branko Krmelj je novica o zalivski vojni doletela v Vojvodini, kjer sta z možem čebelarila. Nemudoma sta se vrnila ter pri oblasteh in na kliniki v Ljubljani iskala obvestil o hčeri. Nihče ni ničesar vedel. Branka je tako rekoč dežurala pri radiu, da bi, potem, ko se je prva skupina vrnila iz Kuvajta, vendar Darje ni bilo med njimi, kaj slišala o pogrešanem. Zdaj ko se je vse dobro izteklo, malce pikro pripominja, da po radiu sliši o vsakem pogrešanem in najdenem psu, za človeka pa je vsem po vrsti malo mar. Skrbila pa bi bile lahko dvojne, je še dodala Branka, kajti mlajša hči, tudi medicinska sestra, se je sklenila julija odpraviti na dopust k sestrami. Na srečo je namero začasno opustila! ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šink

Na čistilno napravo tudi Kranjska Gora?

Gradnja nove čistilne naprave bi bila predraga

Jesenice, 27. avgusta - Pri komunalnem podjetju Kovinar na Jesenicah razmišljajo, kako bi uredili problem kanalizacije v zgornjejavški dolini. Podjetja ne plačujejo odvoza odpadkov. Zakaj ekološki dinar le v mestna središča?

Pred dvema letoma je komunalno podjetje Kovinar na Javorniku zgradilo novo čistilno napravo za mesto Jesenice in okolico. Po dveh letih so strokovnjaki ugotovili, da je ena najboljših čistilnih naprav v Sloveniji in da zelo dobro obratuje. Pri Kovinarju pa se zavedajo, da morajo poskrbeti tudi za to, da bi rešili problem onesnaževanja Save in vodotokov v zgornjejavški dolini, zato se pripravljajo na projekt pilotnih sprememb na sedanjo. Z vpopovanjem zraka naj bi povečali zmogljivost, kajti verjetno bi bila najboljša rešitev, če bi kanalizacijo iz zgornjejavške doline speljali do čistilne naprave. Izračunali so, da bi bila ta varianta tudi dva do trikrat cenejša kot varianta, da bi v Kranjski Gori zgradili novo čistilno napravo.

V zadnjem času je bilo precej hude krvi zaradi tega, ker so po

menili, da so na Jesenicah v zadnjih letih napravili izredno veliko za ekološko osveščenost in v ekologijo. Železarna in vsi ostali so vložili veliko denarja v izboljšanje razmer. Zato so se tudi prijavili na republiški razpis za pridobitev ekološkega dinarja, ki se plačuje od energetskega prispevka. Zbere se ogromno denarja, vendor pa se je zgodilo, da so ekološki dinar dobili večji mestni centri. Ne zdi se jim prav, da se denar namenja le za hude ekološke probleme, pri tem pa se ne upošteva, da so druge samo vložili veliko denarja in z velikimi težavami sanirali razmere. Jesenčani bi denar potrebovali za pilotsko napravo in za sanacijo deponije za odpadke na Mežaklju, kjer imajo probleme predvsem s tesnjenjem tal deponije.

Pri jeseniškem Kovinarju so

občini kontejnerji prepapolnjeni. Komunalci pravijo, da je že precej podjetij, ki odvoza odpadkov ne plačujejo. S številnimi so sklenili pogodbeni odnos, se pravi: kolikor odvozov, toliko stroškov. Zaradi težav pa podjetja varčujejo tudi pri odvozu, špekulirajo in ne pokličijo komunale. Se posebej velja to za turistične delovne organizacije, ki v kontejnerje mečejo tudi hranivo, zato ob prepolnih kontejnerjih tudi zaudarja. Ne plačujejo SCT za odvoz odpadkov iz barakarskega naselja pri predoru, plačilne težave so jim povzročali pri LIP-u, Porentovem domu, pri Iskri, pri Larixu v Kranjski Gori, pri Gradisu v Mostah....

V komunalnem podjetju Kovinar pravijo, da odvoz odpadkov za gospodinjstva v jeseniški občini ni najdražji v Sloveniji. Višje smetarino plačujejo v 27 slovenskih občinah in tako na Jesenicah dosegajo 48 odstotkov lastnih sredstev, za druge uporabnike pa so nad povprečno slovensko ceno, saj višje prispevke plačujejo le šest

slovenskih občin. Sklep jeseniške občine je namreč bil, da mora biti razmerje med plačilom stroškov za gospodinjstva in drugimi firmami 1 proti 3. Jesenice so tudi redka občina, kjer morajo en sam kontejner prepeljati 50 kilometrov daleč v odvoz odpadkov pa je vključenih kar 80 odstotkov prebivalstva. Odpadke vozijo iz vseh naselij, razen iz Srednjega vrha in Radovne.

Zaradi gradnje avtoceste po jeseniških cestah veliko tovornjakov, ki zaradi pomanjkanja parkirnih mest parkirajo kjer koli, tudi na zelenicah in jih tako počasi, a vztrajno uničujejo. Napravili so posnetek stanja v vseh krajevnih skupnostih in slika je že zdaj katastrofnal. Tak transport se sploh ne sme opravljati brez soglasja.

je gluha in slepa za opozorila, je zato se pri Kovinarju obrnila na republiško upravo za ceste.

● D. Želbir

Pomoč občine Železarni

Železarni odložili plačilo prispevkov

Jesenice, 27. avgusta - Člani jeseniškega izvršnega sveta so sklenili, da se Železarni Jesenice zaradi težkega likvidnostnega položaja začasno odloži plačilo prispevkov iz osebnega dohodka.

Železarna Jesenice je občini posredovala vlogo za umakniti terjatev - občinskega dela prispevkov iz osebnega dohodka - da bi tako prispevala k sanaciji podjetja in deblokadi žiro računa. Ob tem je bil v skladu z dogovorom na sestanku z upniki v Železarni Jesenice podpisana sporazum o poravnavači obveznosti.

Glede na predlog Železarde, ki odloži dela prispevkov za 90 dni je sekretarijat za finance predlagal izvršnemu svetu skupščine občine Jesenice, da po obravnavi sprejme sklep o odložitvi prispevkov.

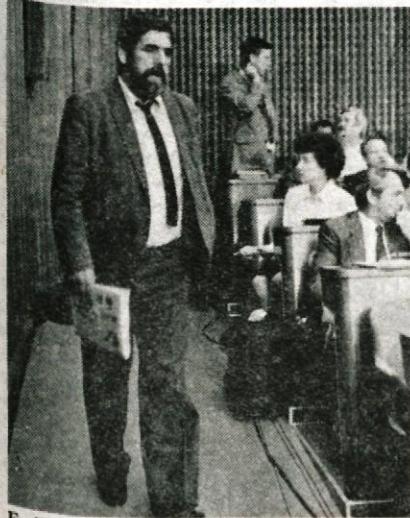
Nelikvidnost Železarde ovinja normalno poslovanje. Železarna Jesenice je po blagovnem netu upnik, ima več terjatev kot obveznosti, kar pomeni, da bi z ureditvijo plačilnih norm in standardov nelikvidnost izginila. Železarna s strani kupcev ne more iztržiti dovolj gotovine, da bi lahko pokrila svoje gotovinske odlike, kupcem v Jugoslaviji pa lahko prodaja le na način, da se terjatev zapirajo s kompenzacijami. Železarna bo trajneje izšla iz krize in nelikvidnosti le v primeru, če se b

Slovenija dobiva, po vzoru parlamentarnih strankarskih demokracij, "vlado v senci" z Emilom Milanom Pintarjem na čelu

Dialog, ne rušenje legalne vlade

Vlada, za zdaj sestavljena v glavnem iz članov ZKS - stranke demokratične prenove, na kasnejše delovno sodelovanje pa pristajata tudi ZSMS - liberalna stranka in Socialistična stranka Slovenije, bo na začetku bolj projektna skupina, jeseni prihodnje leto pa utegne postati prava vlada v senci, z ministri. Gospod Lojze Peterle, predsednik slovenske vlade, je pokazal ne samo razumevanje, ampak tudi interes, da se o stvari pogovorimo, pravi mandatar "vlade v senci" EMIL MILAN PINTAR, gorenjski poslanec ZKS - stranke demokratične prenove v družbenopolitičnem zboru republiške skupščine.

Kaj je pravzaprav vsebina pojma "vlada v senci". Poznamo izvršni svet, ki šele sedaj poskuša postati vlada v pravem pomenu besede, "vlada v senci" pa je nekaj popolnoma novega.

Emil Milan Pintar, gorenjski poslanec v družbenopolitičnem zboru republiške skupščine in predsednik skupščinske komisije za strategijo nacionalnega in racionalnega razvoja.

"Stranka, ki zgubi na volitvah, ali stranke, ki so ostale v opoziciji, običajno formirajo vlado v senci. Prek nje se lahko vzpostavi neka oblika javne družbene kontrole preve vlade. Če je samo parlamentarna kontrola, je ta običajno zelo pozna in praviloma jo je izredno težko uresničiti, je največkrat nekonkretna. Vlada v senci je neke vrste sogovernik pravi vladi. Njena vloga ni samo nadzorna, ampak tudi konstruktivna pri pripravljanju stvari, ki jih vlada prinese v parlament. V naših razmerah je to posebej pomembno. V prvih stotih dneh Demosove vlade se je pokazalo, da se tej vladi včasih izjemno mudi, da prihaja v parlament s slabo pripravljenimi in tehnično nedorečenimi osnutki predlogov. Celo tako daleč gremo s temi stvarmi, da parlament na eni seji sprejema, na naslednji pa že popravlja, kar je na prejšnji sprejel. Že to kaže, da je vlada v senci zelo pomembna in

"Pri odlivu kapitala so tudi stvari, ki jih slovenska vlada v druženju s Hrvati ne upa odpreti. Po nekaterih podatkih ima nad 5000 Slovencev parcele v Istri. Na ljubo prijateljstvu z gospodom Tudjmanom naša vlada teh vprašanj ne more ali ne upa odpreti. Te občine so se začele obnati skrajno nekorektno. Puljska občina je celo sprejela odlok, da lastniki parcel ne smejo kampirati na lastnih parcelah. V bistvu hoče dobiti zemlji brez denarja nazaj."

potrebna. Del diskusij bi prenesli v pripravljalno fazo, v razpravo med vlado v senci in pravo vlado ter s tem razbremenili parlament. Važen je še en element v prid vlade v senci. V svetu, če se menjajo stranka na oblasti, običajno ne pomeni, da se izključuje iz ekonomskega, družbenega, kulturnega, javnega življenja ljudi. Pri nas je položaj drugačen. 40 let smo bili v posebnem položaju. Enostranski sistem je včasih res imel za posledico izključevanje precejšnjega dela ljudi iz javnega življenja ali pa jim je bilo vsaj onemogočeno normalno vključevanje. Ta nevarnost se sedaj spet zelo jasno kaže, vendar obratno. Da bo sedaj druga stran, ne samo izključevala iz političnih funkcij, kar je glede na volumni rezultat normalno in do določene mere tudi opravičljivo, ampak da bo Demos začel izključevati strokovnjake, družbene dejavce, eksperete, umetnike itd. Zato je vlada v senci tudi možnost, da angažiramo veliko teh ljudi, ki jih sedanja vlada ni znala, ni uspela ob rob."

Vlado v senci sestavlja samo ZKS - stranka demokratične prenove. Kje sta druga dva člena opozicije: ZSMS - liberali in socialisti?

"Gre za dve ravnini sodelovanja. Po prvi vanti, ki smo jo mi ponudili, naj bi formirali skupno vlado v senci in bi bila v tem smislu nadstranska. Pokazale so se težave, od tega, da drugi dve stranki nista prepričani, če

je tako sodelovanje s prenovitelji smiselnino, do tega, in to je moje mnenje, da se stranke, ki so bile toliko časa vajene oblastne pozicije, težko navajajo na koaliciranje, povezovanje, ustvarjanje novih zvez. Do nas isčejo predvsem razmejitve, ne pogovarjajo pa se o skupni organizaciji levega centra. Politika pa ni nič drugega kot spremnost povezav na skupnih programih, programe pa je treba oblikovati tako, da take povezave omogočajo. Tako sta obe opozicijski stranki sodelovanje pri ustanovitvi vlade v senci odklonile, nista pa odklonili možnosti, da njuni posamezniki sodelujejo pri delu in mi resno računamo, da bodo v vladi vedno bolj sodelovali tudi ljudje iz teh strank."

Slišimo, da je vzrok za nesodelovanje pri ustanovitvi vlade v senci strah, da se ti stranki ne bi preveč povezali in utopili v prenoviteljskih vrstah in s tem zgubili na pomenu in samostojnosti.

"Ob tem pa govorijo tudi, da so oni nosilci levice in to dvoje se medsebojno izključuje. Če so tako močni, potem se ne bi smeli utopiti. Lahko bi dali ton vsej stvari. Če pa so sibki, naj ne gorovijo, da bi morali biti nosilci slovenske levice. Rad bi poudaril, da sodelovanje pri projektu vlade v senci nima nobene zvez z vprašanjem prestopništva, prebegov. Obžalujem, da to ni bolj splošen projekt in rad bi še enkrat poudaril: vlada v senci je nekaj nadstrankarskega, je v bistvu opozicijski projekt. Vlade tudi ne bo imenovala stranka prenoviteljev. Meni so pač nominirali za mandatarja. Mi smo ga ponujali tudi drugim strankam, jaz sem sam ponudil to mesto, če bi bil jaz predmet spora za sodelovanje, pa so rekli ne. Prenovitelj bi šli v vsako vlado v senci. Mnogo pomembnejše od mandatarja je sedaj oblikovati novi slovenski politični lev center. Notranje zavore so očitno še močnejše od teženj po sodelovanju."

V nekem razgovoru ali članku ste dejali, da interes vlade v senci ni slaba prava vlada, ampak dobra, uspešna. Bo imela po vašem mnenju nova vlada v senci takšnega partnerja?

"Že od vsega začetka poudarjam, da vlada v senci ni želja po delitvi oblasti, niti želja po konkurirjanju vladi, še najmanj pa ruševitje prave vlade. Ta vlada dela svoje stvari po eni strani skladno s programi svojih političnih strank, po drugi pa skladno z možnostmi in zmožnostmi. Mislim, da je veliko problemov nastalo zato, ker je moral že pri sestavljanju te vlade mandatar plačati določeno ceno, če smem tako reči, tem strankam za predvolilne napore in zmage in se je mnogo bolj oziral na politično aritmetiko kot pa na strokovnjake. Ta vlada je zelo rada odpirala nekatera vprašanja, ki so zbuljala veliko pozornost javnosti in medijs. Jugoslavija je na neki način precej vpletena v bližnjevhodne dogodke. Od posla, ki ga opravljamo v Iraku, do izjemno velikih količin orožja, ki ga prodamo. Slovenska vlada bi morala v tem primeru zahtevati javno parlamentarno kontrolo, zlasti prodaje orožja, dohodkov, ki nastajajo, spoštovanja mednarodnih dogovorov, resolucij OZN, ne pa načenjati vprašanja nabornikov, ki so ta hip sekundarnega pomena, ne pa seveda dobrogočne. Hrvati so se temu izognili, počeli ali. Odpreti bi morala vprašanja, ki Jugoslavijo, zvezno vlado in tudi Slovenijo lahko ogromno stanejo. Vlada bi morala storiti tri stvari, pa jih ni. Prvič. Preprečiti velik odliv slovenskega kapitala v jugoslovanski, pa deloma tudi mednarodni prostor. Po dveh kanalah se odliva kapital. Prvič smo tako imenovani neposredni dohodki federacije, ki jih zajema tam, kjer je promet s kapitalom, blagom, dobrinami največji. Tu sta Slovenija in Hrvatska bolj prizadeti kot ostali, pri tem in tudi neproračunskem denarju, pa najmanj dobita nazaj. Ko je vlada naredila spisek umetnin, ki naj bi se porazgubile v preteklih letih, je ta delež tisočink vrednosti slovenskega kapitala, ki se odliva. Slovenska podjetja so veliko plačevala v sklad za razvoj, precej je bilo direktnih aranžmajev. Vlada bi morala narediti zelo natančen pregled,

"Evidentno je, da nihče v tej državi ne obvlada in ne kontrollira vojske pri njenem početju. Sedaj smo v položaju, ko večji del zunanje politike definira in opravlja vojska. Teh vprašanj slovenska vlada ni odpirala, načenjala pa je sekundarna. Vlada je tudi precej pobegnila s prizorišča, ko gre za temeljne razvojne probleme."

"Gospodarska politika je bila potisnjena na drugo, tretje mesto. Vlada ima strokovnjake, kaže pa veliko nezaupanje prav do direktorjev. Prisika nanje, kot da ne ve, da so oni ključni faktor slovenskega razvoja. Razumevat menedžerske strukture zgolj kot vprašanje politične moči in baze za svoje delovanje je nekoreniten in žaljiv odnos. Ta struktura sploh ni tako slaba in sploh ni bila politično tako enostranska, kot se ji ocita."

kam so zadnjih deset let slovenska podjetja vlagala. Vlada v stotih dneh ni pospešila gospodarske obnove. Preprečila je, in to ji štejem v dobro, sesutje nekaterih podjetij. Za izhod iz krize bo treba obnoviti gospodarsko aktivnost. Možnosti je več, najlažje pa se naredi svežim kapitalom in spremembom zakonodaje, s posegi v zaposlovanje in davčni sistem. Hitreje je treba postaviti na noge agencije za prestrukturiranje. Tu se bo pokazalo, ali gre vladi res samo za pozicije oblasti, ali bo vanje imenovala samo svoje ljudi, ali pa bi pritegnila strokovnjake, opozicijske in neopredeljene."

Do vlade, bodočega sogovornika ste kritični. Če prav razumem, bo prav ta kritika osnova vašemu programu, programu vlade v senci.

"Oboje je. Mi bomo skušali vlado prepričati, silili jo bomo, da nas bo poslušala in tudi tako ravnala. Slovenski odnos do Jugoslavije ni izoblikovan, tudi Slovenije nasproti svetu. Odnos do Jugoslavije je dvoličen. Vlada govori, da je za konfederacijo, vleče pa poteze, ki ne pomagajo k temu. Preprič konfederacija da - federacije ne je treba negati. Vsekakor prihaja v poštev v vsakem primeru konfederacija, vendar se mora razprava spustiti k tehničnim rešitvam. Predlagamo vsaj tri elemente za opredelitev konfederacije. Del zveznih oziroma konfederalnih organov je treba razseliti iz Beograda. Tu prihaja do neprestanega padanja ravni teh institucij na

"Ta vlada se obnaša velikokrat tako, kot da je dobil Demos na volitvah 100 odstotno vse glasove, kar pa ni res, saj 45 odstotkov ljudi, ki so glasovali, ni glasovalo za njen. Vlada v senci predstavlja tudi glas teh 45 odstotkov ljudi, pa mogoče tudi še kakšnega drugega, ki je glasoval za Demos, pa sedaj vidi, da se stvari ne razvijajo tako, kot je takrat pričakovalo."

raven lokalne beografske sredine. Drugič. Nihče ne more biti izvoljen v zvezne, konfederalne organe, od ravni pomočnika, vodje nekega organa, če ne zna, vsaj pasivno, jezikov ostalih narodov Jugoslavije. V Švici in Kanadi so dolgo razpravljali o tem in razprave so bile vedno zaključene v prid večježivnosti. In tretjič. Ključ za financiranje raznih zveznih zadov je obvezno tudi ključ za zastopanost v organih. Če gre za diplomacijo, se je treba zmeniti, koliko in kakšno diplomacijo rabimo, kaj hočemo s to diplomacijo in reči, da bo ključ za plačevanje tudi ključ za zastopanost ljudi iz posameznih enot. Ta sicer radikalna zahteva, se mora načasati tudi na vojaške strukture, na vso zvezno administracijo. Tak ključ je edini način, da se prepreči zloraba teh struktur v korist ene konfederalne enote, kar se dogaja sedaj. Če bi mi že vztrajali na tem konceptu, jaz sem to zahteval, se ne bi dogajalo, da bi imeli tri četrti namenske proizvodnje v Srbiji in Bosni, tri četrti vseh oficirjev pa iz Srbije in Črne gore. Slovenija bi tako že imela vsaj eno vojaško akademijo. Rešeno bi bilo vprašanje slovenskega jezika, pa tudi vprašanje razumevanja Slovenije, ne samo slovenščine. Slovenijo je treba gledati kot sestavino Jugoslavije in sestavino Evrope. Je kontaktni člen z Evropo in njene zvezne ne bi smele biti omejene na Beograd. Nesmiselno je, da se Ljubljana povezuje z Milanom prek Beograda. To je zahtevala dosedanja jugoslovanska filozofija."

Kako predsednik Lojze Peterle gleda na vlado v senci, na sodelovanje z njo?

"Gospoda Peterleta že dolgo osebno poznam. Priložnosti, ko sva se srečevala na skupščinskih hodenkih, sem izkoristil, da sem ga seznanil z našo idejo. Ni pokazal same razumevanja, ampak tudi interes, pripravljenost, da se o stvari pogovorimo. Dvakrat je bil nujno zadržan za dogovorjen sestanek in upam, da bomo to storili ta teden. Mislim, da vlada dobro ve, da dobra politika nastaja samo v dobrem dialogu med vladom in dobro opozicijo, dobra pa pomeni organizirana, konstruktivna, kritična in korektna. Mislim, da se bo vlada odzvala pozitivno. Imam zaupanje vanjo, poscobej potem, ko bo spoznala, da nam ne gre za njen rušenje. Oboji spoznavamo, da gre potem, ko se predhodno dogovarjam, v parlamentu laže." ● J. Košnjek

Poslovalnica Alpetoura v Škofji Loki

Pridobitev za domačine in tujce

Škofja Loka, 25. avgusta - Na avtobusni postaji v Škofji Loki je Potovalna agencija Alpetour iz Kranja odprla poslovalnico, v kateri prodajo izlete, potovanja in turistične aranžmaje doma in v tujini ter zastopajo druge turistične agencije. Poleg tega prodajo letalske vozovnice, pri njih je moč rezervirati rent a car, domaćini in obiskovalci Škofje Loke pa lahko kupijo turistične karte, razglednice in se pozanimajo o avtobusnem in železniškem vozni redu.

"Naša osnovna dejavnost so še vedno potovanja v rednem linjskem prometu, smo pa bolj mladi v turistični dejavnosti. V Škofji Loki je nastal del Alpetoura in takrat je bila v njegovem sestavu tudi turistična agencija. Ta del Alpetoura je v začetku letosnjega leta šel v Kompasu, tako da Alpetour na tem področju ni imel "pokritja". To nas je v bivšem Potniškem prometu vodilo do ugotovitve, da moramo dejavnost negovati na prej, seveda pod lastnim imenom - Potovalna agencija Alpetour. Čeprav smo na področju turizma mladi, pa se že nekaj let intenzivno vključujemo v to dejavnost. S prodajno mrežo se pojavljamo ob morju, v Dubrovniku, v Zadru, pa tudi v Zagreb, na letališču v Beogradu in na Brniku..." je ob petkovem odprtju nove poslovalnice v Škofji Loki poudaril direktor Velimir Pešić.

Škofjeločani in obiskovalci so te dni že prihajali v novo turistično poslovalnico, ki je lepa in sodobno opremljena. Investicija zanjo je znašala 627 tisoč dinarjev. Oblikovalec je bil Arhitektbiro iz Tržiča, izvajalec Obrtnik iz Škofje Loke, delo pa je nadzoroval Lokainvest. "Za Škofjeločane ima nova poslovalnica zlasti velik pomen, ker bodo tukaj lahko dobili vrsto informacij - naj si bo o odhodu avtobusov iz postaje v Škofji Loki ali Ljubljani, o odhodih vlakov, o prevozih z letali, vse informacije o kmečkem turizmu v okolici... Za sindikate in šole smo pripravili posebne programe, s tem da se lahko podredimo vsem željam. Ogromno programov imamo za župnijske urade, za šole, za vrtce. V angleščini, nemščini in slovenščini prodajamo kasete Doživite Slovenijo, literaturo Kam v Sloveniji?, informiramo o možnostih zabave in rekreacije, prodajamo razne karte od Škofjeločega pogorja so Julijskih alp. V prioriteti prodajamo svoje programe, seveda pa tudi aranžmaje drugih agencij," je povedala Olga Križnar, ki bo skupaj z Alenko Kalan skrbela za obiskovalce v novi agenciji v Škofji Loki. ● V. Stanovnik

OSNOVNA ŠOLA FRANCE PREŠEREN Kranj

OŠ France Prešeren Kranj, komisija za delovna časmerja razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA

za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1990 dalje.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov OŠ France Prešeren Kranj, Kidričeva 49.

ISKRA MKD Podjetje mehaničkih konstrukcij in delov, Kranj

V skladu s sklepom upravnega odbora podjetja ISKRA MKD Kranj, št. 42, z dne 16. 7., se objavlja razpis za imenovanje

DIREKTORJA PODJETJA

Za direktorja podjetja ISKRA MKD Kranj mora kandidat poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. da ima visoko izobrazbo
 2. da ima najmanj pet let delovnih izkušenj
 3. dokazano znanje enega tujega jezika
- Mandat traja 4 leta.

Kandidati so dolžni predložiti dokaze, da izpolnjujejo pogoje, določene z razpisom. Prijave na razpis s potrebnimi dokazili kandidati lahko vložijo v roku 15 dni od objave raz

Športna tekmovanja in otvoritev razstave

Javornik - Koroška Bela, 27. avgusta - V dneh od 1. do 4. septembra bo krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela praznovala svoj praznik. V soboto, 1. septembra, bo ob 17. uri gasilska mokra vaja na Koroški Beli. Sodelovali bodo člani gasilskega društva Koroška Bela in gasilskega društva Javorniški Rovt. V nedeljo, 2. septembra, se bodo ob 8. uri začela v rekreacijskem centru na Kresu športna tekmovanja v balinanju, tenisu, lokostrelstvu ter v vlečenju vrvi, pikadu in streljanju z zravnim puškom. V nedeljo bo tudi nogometni turnir na športnem igrišču osnovne šole na Koroški Beli, kjer bodo sodelovali tudi ekipe iz drugih občin. V ponedeljek, 3. septembra, bo v parku talcev na Koroški Beli žalna komemoracija v spomin na pet ustreljenih talcev. V kulturnem programu bodo sodelovali učenci Osnovne šole Karavanških kurirjev Koroška Bela. Začetek komemoracije bo ob 18. uri. V torek, 4. septembra, pa bo ob 19. uri otvoritev fotografiske razstave, na kateri bosta predstavila svoje fotografije Jani in Sandi Novak s Koroške Bele.

● D. S.

Zasebniki na Soriški planini

Litostrojska koča bo odprta vse leto

Soriška planina, 27. avgusta - V začetku avgusta so vzeli v najem Litostrojsko kočo na Soriški planini zasebniki. Več bi investirali, ko bi bila najemna pogodba za dalje obdobje. Obiskovalci so hitro in solidno postreženi. Številne prireditve ob koncu tedna.

Podjetni, predvsem pa pogumni zasebniki (Nataša Pevc, Srečo Rehberger...) so se odločili, da vzamejo v najem Litostrojsko kočo na Soriški planini. Zdaj zasebno podjetje šele ustanavljajo, kočo in vse pripadajoče objekte pa so v začetku avgusta odprli obiskovalcem. Predvsem imajo veliko načrtov za spomladanski, poletni in jesenski srednjegorski turizem. Soriško planino nameravajo oživiti in jo spet spraviti na dober glas tudi tako, da bo odprta skozi vso sezono, obiskovalci pa bodo na Soriški planini hitro in solidno postreženi.

»Poleg Litostrojske koče smo za šest mesecov vzeli v najem tudi depandanso s 50 ležišči, dva bungalova in bife na smučišču,« pravi eden izmed zasebnikov Srečo Rehberger z Češnjice. »Litostrojsko kočo smo prevzeli v uporabnem stanju, bila pa je precej zanemarjena, tako staro kočo kot tudi okolica. Včasih je bila koča poleti le občasno odprta, mi pa smo se odločili, da bodo vrata odprta vsak dan in vse dni v letu. Marsikateri planinec se danes že začudi, kako to, da je Litostrojska koča odprta,

Srečo Rehberger

saj tega v minulih sezонаh niso bili vajeni.

Vsekakor se bomo trudili, da bomo prijazni in ustrežljivi, od 7. ure do 23. ure. Ob koncu naslednjega tedna bomo že pripravili piknik z glasbo. Specialite bodo pripravili ribiči in lovci, poskrbeli pa bomo za zabavne igre. Pripravljamo kolesarsko dirko z gorskimi kolesi od Škofje Loke do Soriške planine, v »mrtnici« sezoni pa bi pripravili seminarje. V zimski sezoni bomo vsekakor organizirali otroški vrtec ter šolo smučanja, dogovarjam pa se z domaćini iz Danja, da bi turiste vozili poleti s kočijami, pozimi pa s sanmi. Odpreti nameravamo manjšo trgovinico za planince, kjer bi poleg spominkov prodajali tudi razno planinsko opremo. Pogovarjam se z nekaterimi slikarji, da bi v restavraciji organizirali prodajno razstavo slik.

Največja težava je v tem, da imamo prostora dovolj tudi za večje, organizirane skupine, nimamo pa telefona. Že pred mnogo leti je tu sicer bil telefon, odkar pa je v kabel treščila strela, je od telefona ostala le številka v telefonskem imenu. Vztrajno jo v imenu vodijo, v resnici pa že dvajset let sploh ne obstaja. Zato informacije posredujemo vsak torek in petek od 8. do 10. ure na telefonski številki 622-130.

Litostrojsko kočo na Soriški planini so vzeli v najem zasebniki in bo vse leto odprta... - Foto: D. Sedej

Naslednji problem je cesta: iz bohinjske strani so širje kilometri zelo slabega makadama, iz škofjeloške smeri pa dva kilometra. Obljubili so, da bodo ta dva kilometra že letos avgusta asfaltirali, a doslej se še ni nič zgodilo.

Radi bi investirali, a kaj, ko imamo pogodbo le za šest mesecov. Če bi nam uspelo, da bi ostali dalj časa, bomo vsekakor Soriško planino napravili zares prijetno. Za zdaj pa lahko samo napravimo Soriško planino z manjšimi vlaganjimi prijetno, urejeno, tako da se bodo gostje dobro počutili. Prvo, kar smo napravili, je bilo to, da smo ročno sneli napise, ki so opozarjali, da se streže samo v restavraciji....« ● D. Sedej

Odpri prenovljeno šolo

Izredna šolska ura v Bukovici

Obnovljena je ena zadnjih šol iz referendumskoga programa v škofjeloški občini: podružnična šola Tadeusz Sadowski v Bukovici.

Bukovica, 25. avgusta - Ceprav nas je do začetka šolskega leta ločil še poln teden, so se v Bukovici zbrali k izredni šolski uri. Pravzaprav je bil pravcati vaški praznik, kakršnega ta del Selške doline dolgo ne pomni. Slavili so odprtje obnovljene šole, ki bo letos delila nauke 48 tukajšnjim učencem od 1. do 4. razreda.

V Bukovici stoji učilna zidana že od leta 1903, ko so domačini vendarle prepričali gospoško v Kranju, da ta kraj v Selški dolini potrebuje svojo šolo. Število učencev je z leti naraščalo in 1938, ko jih je bilo že 108, so šolsko poslopje dvignili za nadstropje. Med vojno je bila v njem nekaj časa nemška šola, kasnejše policija, leta 1945 pa so ga partizani začigali, ker naj bi postala belogradistična postojanka. Toda šola je ključovala. Ker ji ni prizanašal zob časa, so ji po referendumskem programu v občini pred več kot desetletjem namenili obnovo. Predvidena je bila že leta 1979, na vrsti pa je šele zdaj, ko so referendumski viri že presahnili. V obnovljeni šoli ne bo potekal le pouk, temveč se v njej odvija tudi precej ostalega krajnega življenja. Za bukovško je kot za vse vaške šole značilno, da diha s krajem, da je prioritete kulturnega življenja. To je v svojem govoru poudaril tudi predsednik skupščica KS Bukovica - Bukovščica Viko Potočnik, nanizal pa tudi druge krajne uspehe.

Predsednik škofjeloškega izvršnega sveta Vincencij Demšar je ob otvoritvi obnovljene šole spomnil na simboliko: ni treba vsega delati na novo. Temelji so stari in kar je dobrega, trdnega, naj ostane. O majhnih vaških šolah, ki jih je oblast v preteklosti zapirala in zbirala stotinje otrok v velikih in brezdušnih šolskih konglomeratih, pa je dejal, da se spet vračajo,

ker so se izkazale, da poučujejo in vrgajojo z več srčne kulturo.

»Šola Tadeusz Sadowski v Bukovici je podružnica Osnovne šole Ivana Groharja. Letos jo bo obiskovalo 48 učencev, po 16 v vsakem oddelku,« nam je povedala Štefka Lovrenčič, vodja šole in učiteljica v 1. razredu. »1. in 4. razred sta samostojna, medtem ko pouk v 2. in 3. poteka kombinirano. Poučujem v 1. razredu, sicer pa v šoli tudi stanujem, tako da sem z njo tudi sicer močno povezana.«

Na slovesnosti ob otvoritvi šole so sodelovali: godba na pihala Alples, zbor deklet iz Bukovice, KUD Bukovica, pevski zbor Niko in njihovi gostje, ter seveda učenci. Prilognost so izkoristili tudi za poodelitev priznanj ljudem, zasluznim za izgradnjo šole. Dobili so jih Mana Veble - Grum za vodenje investicije, Franc Morhorčič za nadzor gradnje, Marjan Kokalj za vodenje gradbišča, Zlatko Košič iz matične šole Ivana Groharja ter lastnik zemljišča Anton Bernik. ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Na slovesnosti ob otvoritvi šole so sodelovali: godba na pihala Alples, zbor deklet iz Bukovice, KUD Bukovica, pevski zbor Niko in njihovi gostje, ter seveda učenci. Prilognost so izkoristili tudi za poodelitev priznanj ljudem, zasluznim za izgradnjo šole. Dobili so jih Mana Veble - Grum za vodenje investicije, Franc Morhorčič za nadzor gradnje, Marjan Kokalj za vodenje gradbišča, Zlatko Košič iz matične šole Ivana Groharja ter lastnik zemljišča Anton Bernik. ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Strela neti požare

Gorjuše, 27. avgusta - Gasilci na Gorjušah so z mokro vajo in proslavo proslavili 20-letnico svojega delovanja. Največja nevarnost požarov je zaradi strele.

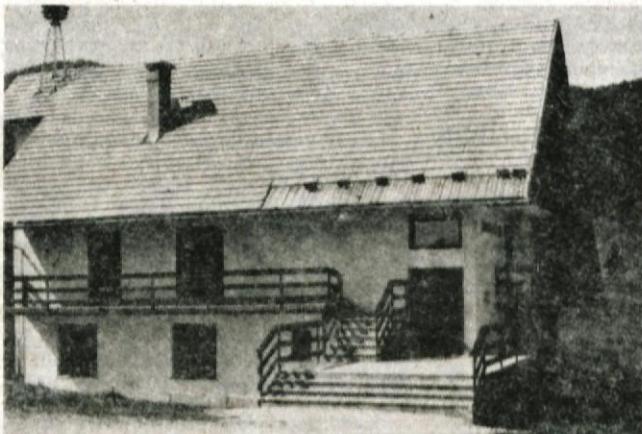
Minulo nedeljo so na Gorjušah gasilci praznovali 20-letnico ustanovitve gasilskega društva. Jubilej so proslavili z gasilsko vajo in proslavo ob lepem gasilskem domu. V nedeljo je bila na Gorjušah tudi proslava ob 35-letnici ustanovitve gorenjskih občinskih gasilskih zvez.

»Gasilski dom na Gorjušah smo začeli graditi leta 1974, včinoma s prostovoljnim delom gasilcev in krajanov, pomagale pa so tudi delovne organizacije,« pravi predsednik gasilskega društva Franc Zorč.

»Pri gradnji doma nam je pomagala požarna skupnost radoški občine, les je prispevala

Franc Zorč

Večinoma s prostovoljnim delom in s prispevki delovnih organizacij so na Gorjušah zgradili nov gasilski dom.... Foto: D. Sedej

pašna skupnost Gorjuše, prevoze Gozdno gospodarstvo Bled, Gozdarsko kmetijska zadruga, ves potek pa je spremljal tedenja gasilska zveza v Radovljici.

Danes je v društvu 70 članov, od pionirjev, mladincev in starejših članov in žensk, ki se vsi udeležujejo občinskih in republiških tekmovanj. Društvo ima dobro opremo, cisterno, motorno brizgalno, črpalko, radi bi le

več novih cevi, saj so stare že do trajane. Če se bo sušno obdobje nadaljevalo, bo na zgornjih Gorjušah problem z vodo, sicer pa letos ni bilo hudih neurij in ne požarov. Najhujše preglavice na Gorjušah so s strelo, zato tudi tako skrbimo za redni pregled gasilskih aparativ. Najhujša nesreča se je zaradi strele pripetila pred dvema letoma, ko sta pogoreli dve gospodarski poslopji.● D. Sedej

Gasilci iz Gorenje vasi so praznovali

Gorenja vas, 27. avgusta - Letos praznuje gasilsko društvo iz Gorenje vasi 90-letnico delovanja društva. Jubilej so proslavili minuto nedelje.

Kakor v kroniki gasilskega društva Gorenja vas piše njegov predsednik Janko Oblak, je gasilce društva že leto dni po ustanovitvi društva čakala najhujša preizkušnja. Leta 1901 je pogorela vsa Gorenja vas - 26 hiš in 18 gospodarskih poslopij.

Društvo se je nato razvijalo: leta 1931 so gasilci nabavili novo motorno brizgalno češke proizvodnje. Še posebej pa so se gasilci izkazali leta 1926, ko je bila v Poljanski dolini velika povodenj.

Po vojni so se začele akcije za izgradnjo doma. Kot pravilno občino Janko Oblak: »Velik problem je bil pridobitev lokacije. Po velikih težavah so pridobili lokacijo in dokumentacijo. Zbirali in kupovali so material za gradnjo, zabetonirali so se temelji, ki jih še danes prekriva zemlja. Iznenada je prišla iz občine odtočba, ki so jo podprli takratni boljševistični veljaki, da se mora z gradnjo doma prekineti, ker se bo tam gradil hotel. Nekateri teh nekdanjih veljakov še vedno živijo in njim gre »zahvala«, da naše društvo še danes nima svojega doma.«

Nastopilo je mrvilo in šele leta 1970 je nastopilo novo obdobje. Začela se je pomladitev društva, ob pomoči starejših prednih članov. Za predsednika je bil izvoljen Janez Cankar. Počasi so z akcijo nakupovali opremo - društvo se je prenovilo do temeljev, ponovno pa so začeli razmišljati o gradnji doma. Venčar pa zaradi težav društvo še danes nima svojih prostorov, a načetno prostori Kmetijske zadruge kar zadoščajo.

Zdaj imajo dobre možnosti za delo. Želijo si le vključiti v mladih, posebno deklet in žena. Lani so dobili novo gasilsko cistro in kupili nove uniforme. ● D. S.

Za varstvo okolja

Kranjska Gora, 27. avgusta - Na novo ustanovljeno društvo za varstvo okolja v zgornjesavski dolini je imelo ob koncu junija v Kranjski Gori svojo redno sejo. Seje so se udeležili lovci, gozdarji, ribiči, odzvala pa se je tudi ZSMS - liberalna stranka Jeznice, ki je podprla ustanovitev društva. Društvo je izvenstranskega deluje za Rateče, Kranjsko Goro in na Mojstrano. Člani si bodo predvsem prizadevali za zavarovanje in ohranjanje kulturnih in naravnih vrednosti naše dediščine, za zdrav utrip življenja in za ohranitev narave. Za predsednika društva so izvolili Janeza Mertlja, tajnik pa je Silvo Smolej. ● L. Kerštan

Cerkveno žegnanje na Kupljeniku

Bohinjska Bela, 27. avgusta - V nedeljo, 13. avgusta, so v naselju Kupljenik praznavali. Pri podružnični cerkvi fare Bohinjska Bela so praznavali cerkveno žegnanje, na slovesnost pa so prišli tisti domačini, ki živijo v dolini. Na Kupljeniku je dvanajst domačij med travniki in njivami, na ne preveč ravnih povišinah. Vaščani so zgradili nov gasilski dom in ob raznih pomočeh kupili gasilski avto. Na ta prijetni svečani dan so se po startradičiji zbrali pred cerkvijo. Zveza kulturnih organizacij iz Radovljice jim je organizirala nastop moškega pevskega zabora Stane Žagar iz Krope, ki jim je pel stare ljudske pesmi, ki jih je zbral gospod prof. Egi Gašperšič in dal pesmarici naslov. Kje je moj mil dom. Lepo je bilo slišati cerkveni zvon, ki tod oznanja svojo lepo pesem že od leta 1558. Več kot dvesto poslušalcev je s ploskanjem potrdilo, da si tako lepih trenutkov še želijo. ● Valentin Sparovec

Vse večja revščina

Nekateri imajo komaj za kruh, drugi si kupujejo super imenitne avtomobile

Revščina se plazi tudi po slovenskih domovih, ogroža družine z več otroki, nekatere upokojence in za delo nezmožne ljudi.

Resnično revnih ljudi pri nas ni veliko, kar je tudi zasluga sive ekonomije. V Sloveniji že pregovorno veljamo za pridne in delavne, kadar pa stiska trka na vrata, to drži še dvakrat bolj. Če dve plači ne pokrijeva družinske stroškov, pač iščemo zaslužek z dodatnim delom.

Tudi naši sobesedniki večino soglašajo, da zlasti delavske sloje že obvladuje revščina, medtem ko se njih samih še ni dotaknila in svoje materialno stanje opisujejo kot povprečno.

Franc Tržan, upokojenec iz Hraš pri Smledniku: »Res je, tudi pri nas se pojavlja čedalje večja revščina. Cene naraščajo, plače in drugi prihodki pa

onimi, ki si lahko privoščijo tako rekoč vse, so se močno poglobele. Sama na srečo ne čutim pomanjkanja v smislu eksistence, saj poleg službe delam tudi honorarno. Koliko časa bom lahko še izboljševala kvaliteto življenga s pomočjo sive ekonomije, ne vem, kajti konkurenca na tem področju je vse večja.«

Gorazd Tomažič iz Preddvora: »Imam občutek, da revščina obstaja že dlje časa. Zakon-

mesarjem, mi je omenil, da se prav pri mesu najbolj pozna upadanje kupne moči. Tudi trgovci bi lahko povedali kaj podobnega.«

Alenka Friškovec, sociologinja iz Ljubljane: »Revščina je in je ni, odvisno kateri družbeni sloj imaš v mislih. Hrana in osnovne življenske dobrine se dražijo, kar najbolj prizadene tiste, ki že sicer ne sodijo v privilegirani razred. Najbolj ogroženi so po mojem delavci iz neposredne proizvodnje. Razlike med temi, ki imajo malo, in

sicer še dosti denarja, vendar je takih le malo. Sama sodim med povprečno situiranje, ne morem se še pritožiti.«

Roman Habicht, študent iz Ljubljane: »Po mojem pri nas še ni revščina, vsaj v Sloveniji

je ne vidim. Kar dobro še živimo, ničesar nam ne manjka.«

Goran Križnar, strojni inženir iz Kranja: »Pravijo, da je revščina čutiti tudi pri nas, jaz osebno je še nisem videl. Najprej je zadela delavski sloj. Ko sem se zadnjic pogovarjal z

ski par, ki dela denimo v kranjski Iskri (tam je za 2300 dinarjev plače na mesec zaposlena tudi moja žena) in v velikimi stroški živi na Planini, jo nedvomno občuti. Ne vem, kako ljudje sploh preživijo - ali kradajo ali dodatno delajo ali si pritrjujejo od ust? Trgovci pravijo, da 15. in 5. v mesecu ljudje kupujejo več kruha in mleka, kar dovolj zgovorno potrjuje domneve o revščini. 70 odstotkov ljudi po mojem komaj preživi mesec, določeni sloj pa uživa razkošje in si kupuje super avtomobile. Razlike se povečujejo.« ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

SVET BREZ BLEŠČIC

Da bi bilo vsaj delo

Za brezdušnim ugotavljanjem odvečnih delavcev v tehnološko posodobljenih tovarnah se skrivajo številne človeške tragedije. Sčasoma se njihova tragičnost sicer zmanjšuje, ostaja pa grenak priokus, da so stare vrednote s človekom vred izgubile svoje prvenstvo, kajti zdaj vladajo trg, učinkovitost, tehnologija. Tudi Slavica, ki je pred pol leta v Iskri dobila odločbi, s katerima njen delo postaja odveč in je zato obozena na čakalni dopust, že bolj umirjeno gleda na takratni šok. Formalno je še vedno na Iskrini plačilni listi, vendar za 80 odstotkov zajamčene plače. Ker se ne sprizazni z negotovim čakanjem, niti s plicimi denarci, do nove zaposlitev priti pa ni več lahko, si občasno služi denar kot gospodinska pomočnica pri različnih družinah. Marsikatera bi pomislila, preden bi sprejela to v očeh družbe malo cenjeno delo, Slavica ni.

Ne vemo sicer, ali verjame v nekdaj dostikrat poudarjano frazo o častnosti vsakega dela, znanou pa nam je drugo: dve hčeri ima, osnovnošolko in srednješolko. Da bi jima omogočila vse tisto, kar imajo njuni vrstniki, je treba moževemu zasluzku in svojemu nadomestiju primakniti kak dinar, da lažje shajajo. Stroški za življence se neznansko večajo, vsak mesec znova se zgrozijo ob zneskih na položnicah, ki pridejo na njihov naslov na Planino bodisi za stanovanje in ogrevanje bodisi za elektriko ali časopise, kajti tudi skromen človek si želi kako dobro in duhovne civilizacije. Morju so se letos odrekli, dopustniški vlak (star in dotrajani avtomobil) jim je nameč nekoč med vožnjo pogorel) jih je to poletje peljal v Srbijo, v rojstni kraj. Odkar je Slavica izgubila delo, je slišala od ljudi že marsikatero škodljivo pripombo, ali se ne bi družina nemara zdaj vrnila, od koder je prišla. Priprome na račun njihovega južnega poredka, zbadljivke, da je družba prav njim nudila vse na krožniku, od dela do stanovanja in da so ravno oni znali vse dobrobiti spremno izkorističati, jo hudo zadenejo. V domačem kraju pred desetletji ni bilo dela, danes ga tam doliblje veliko težje. Ko sta se z možem pred mnogo leti zapošljala v Kranju, ju ni nikje spraševal po poreklu, prebivala pa sta v gnezdi z drugimi priseljenci v starih, tesnih stanovanjih pri Standardu. Najbrž ne zaradi preračunljivosti, da bosta na listi solidarnostnih prejemnikov za na Planino čim više, temveč zato, ker boljšega tedaj ni bilo najti. Tudi sedanje stanovanje vestno plačujejo, pa tudi vse drugo, tako da jih psovke na račun »Bosancev«, ki so se okoristili z družbeno solidarnostjo, res bolijo. Toda je že tako, da se v krizi vse nezadovoljstvo domačinov zlije na prišleke. Domačini se čutijo ogroženi, ker ni zaposlitev, stanovanj, zasluba... Toda ali smo mi krivi za to, da nas je industrija pred leti potrebovala, med drugim tudi za takia dela, ki jih domačini niso hoteli opravljati, sprašuje Slavica.

Ko bi le še imeli delo! Slavica se boji, če zaposlitev izgubi še mož, če bodo tudi v njegovi tovarni redčili zaposlene. Ve, da pri tem ne gledajo na ime, na poreklo, da te vrste »vojn« ne izbira, da se ne ozira niti na socialno sliko v družini ali na pridnost in prizadevnost, ki jo je kdo pokazal pri delu. Še bolj jo je strah prihodnosti za hčeri. Starejša bo zdaj zdaj končala srednjo šolo. Kaj će tudi zanje, kot za številne vrstnike, ne bo dela? ● D. Z. Žlebir

Pismo, ki je obkrožilo svet

Craig bi rad v knjigo rekordov

Kranj, avgusta - V naše uredništvo je prišlo kar troje pisem z enako vsebino, poslali so nam jih z Aerodroma Brnik, Podjetja Komunalna Kranj in Tekstilindusa.

»Prosimo, da se odzovete na prošnjo sedemletnega dečka Craiga, ki so mu dnevi šteti zaradi tumorja v glavi. Njegova želja je, da pride v Guinessovo knjigo rekordov z največjim številom želja za ozdravitev. Vašo željo za ozdravitev pošljite na naslov: CRAIG SHERGOLD, 56 Selby Road, Carshalton, Surrey SNG 1 LD, ENGLAND. Obenem vas prosimo, da priložene kopije pošljete na naslove desetih podjetij po vašem izboru.«

Dopis smo poslali: Iskri ERO, UKO Kropa, Inštitutu za TBC in pljučne bolezni Golnik, Tekstilni tovarni Zvezda, Domu upokojencev Preddvor, Gorenjski banki, Gorenjski bolnišnici, Gorenjski lekarni, Osnovnemu zdravstvu Gorenjske in Osnovni šoli Davorina Jenka Cerkle.

V naših poštnih nabiralnikih se zadnje čase kar vrstijo različna pisma iz dopisovalskih verig, ki obetajo srečo, denar ali pa le razglednice, toda omenjeno pismo je nekaj povsem drugačje. Naše uredništvo ga je prejelo od treh resnih, trezih poslovnih sodelavcev in ti so priložili tudi obsežen seznam podjetij, ki so ga že prejeli in z razglednico sporočili bolnemu dečku Craigu želje po ozdravitvi.

Enako bomo storili tudi mi. Desetim sodelavcem bomo poslali pismo, med njimi tudi eni od gorenjskih osnovnih šol. Upamo, da bo poslala kopije z dečkovim naslovom tudi na vse ostale šole in otroške spodbudila, naj pišejo svojemu vrstniku. Tudi naše bralecje prosimo, naj na Craigmova naslov pošljejo naboljše želje in se pridružijo več sto podjetjem in ustanov, ter številnim posameznikom, ki so že pisali bolnemu dečku in mu pomagali lajšati bolezen. ● D. Z. Žlebir

Dragi solarji!

V letosnjih počitnicah ste si gotovo pridobili veliko prijateljev. Morebiti se do prihodnjega poleta ne boste videli, prav gotovo pa si boste dopisovali. Ko boste pošljali pisma in razglednice, pošljite še eno na naslov: Craig Shergold, 56 Selby Road, Carshalton, Surrey SNG 1 LD, ENGLAND.

POMISEL

Na cesti

Že zdaj je na Slovenskem brez zaposlitve lepo število ljudi, jeseni se obetajo vrste brezposelnih še povečati. Na cesto namreč utegnejo biti sčasoma postavljeni vsi, ki so zdaj zgolj prikrito nezaposleni, bodisi v firmah, ki se tehnoško prenajljo, zaradi večjega profita razpolavljajo število zaposlenih ali pa so zaradi svoje neučinkovitosti na tem, da jih doleti stečaj. V Sloveniji je govor o slabih tretjinah tako ali drugače odvečnih delavcev in vse kaže, da zanje v podjetjih ne najdejo boljše rešitve, kot je cesta. Lahko bi se sicer boležih prijemov polotili postopno, najprej z radikalnim zniževanjem plač na »nepotrebnih« delovnih mestih, nato pa bi jih sčasoma ukinili. Toda posledice so končno tudi tu enake - cesta.

Ta dogajanja nas brezčutno postavljajo pred dejstvo, da je socialne države nepreklicno konec. Dobro, naj bo konec tiste varnosti, pravzaprav lagodnosti, ki jo je doslej nedotakljivo delovno mesto dajalo slabemu delavcu. Kdor je len in slabo dela, naj se le znajde na cesti! Toda žal se račun ne izide tako pravčno in enostavno. Ker je bil v bivšem realnem socializmu do zadnjega lasu na glavi zaščiten sleherni delavec že na delovnem mestu, ni bilo do kraja izdelanega sistema sicerjne socialne varnosti. Kot formalni oblastnik in samoupravljalec pa delavec tudi ni imel posebne pravne zaščite. Zdaj ga tepe eno in drugo. Če se tovarna sesuje v stečaj, je ta udarec enak za vse, če vodstva podjetij sestavljajo sezname odvečnih delavcev, pa je zgodba že drugačna. Res bi moral biti v interesu podjetja, da se najprej znebi slabih delavcev, toda dokler nad sestavljanjem spiskov in njihovo izpeljavo ni nobenega nadzora, je težko slepo zaupati pravčnosti v kadrovskih upravah.

Ko se nekdaj varno zaposleni znajde na cesti, z nadomestilom, najpogosteje pa brez, naj bi v interesu preživetja takoj iskal drugo delo. Tako kot na neizprosnem zahodu, kjer brezposelnemu sprva nudijo podporo za preživljvanje, potem pa ta denar sčasoma presihá, naj bi tudi pri nas brezposelnega stimulirali k iskanju dela. Teoretično je sicer slišati lepo, da bi socialističnega delavca po evropsko postavili na lastne noge, toda ob vseslošnem pomanjkanju delovnih mest je tudi tržišče delovne sile precejšnja utopija. Ko sem se pred kratkim pogovarjal z nekdanjim delavcem propagde Delte, ki od prvega dne stečaja išče novo zaposlitev, je potožil, da mu je v pol leta uspelo najti le nekaj priložnostnih del. S stalno zaposlitvijo, ki bi po našem socialističnem vzorcu življenga nudila materialno in socialno varnost, pa nič. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Poceni počitnice za upokojence

Lepe in dokaj poceni sedemdnevne počitnice si lahko privoščijo gorenjski upokojenci septembra, in sicer pri turistični agenciji Kompas. V znanih istrskem letovišču Rabac bodo za teden dni v eno ali dvoposteljni sobi odšeli 1.470 dinarjev, oktobra, novembra in decembra pa le še 994 dinarjev. Avtobusni prevoz tja in nazaj pa jih bo stal 290 dinarjev. Menjave so ob sobotah. Informacije in prijave sprejemajo v vseh Kompanovih poslovalnicah po Gorenjskem. ● Ivan Petrič

Zaživite s svojo Lepoto

Pomagali Vam Bomo v Novem Kozmetičnem Salonu

KJER VAM NUDIMO:

- Popolno nego obraza, vratu, dekolteja
- Depilacija, epilacija z el. pinceto
- Lepotno pedikuro
- Make - up boutique z dekorativno kozmetiko Christian Dior
- STORITE TUDI NEKAJ ZASE, NE BO VAM ŽAL!

500 m

KOZMETIČNI SALON barbara

41-06 Stritarjeva 12, Senčur

Na podlagi sklepa delavskoga sveta Gostinskega podjetja HOTEL GRAD PODVIN objavljamo licitacijo za prodajo OSEBNEGA RAČUNALNIŠKEGA SISTEMA PS IT M30/021 - tip A, leta izd. 1988, nerabiljen:

- sistemski enota - disk. enota 3,5" - 720 KB
- tipkovnica
- monokromatski ekran - 13 dia
- navodila za uporabo sistema
- PC DOS 3,30 s priročnikom
- BASIC priročnik

Izklicna cena je 26.000,00 din.

Udeleženci morajo do pričetka licitacije vplačati varčino v višini 10 % od izkljucne cene. Kupec je dolžan plačati kupnino v roku 8 dni od dneva licitacije ter prometni davek, v kolikor je kupec fizična oseba.

Licitacija bo dne 4. 9. 1990 ob 9. uri v kletnih prostorih HOTELA GRAD PODVIN.

Za podrobnejše informacije pokličite po te.: 064/79-881, 79-881.

ODMEVI

Bog je mrtev

Danes kličem za pričo proti vam nebo in zemljo. Predložil sem ti življenje in smrt, blagovin in prekletstvo. Izvoli torej življenje, da boš živel ti in tvoj zared.

(5 Mz 30,19)

Gospodu Stanetu Boštančiču na članek (27. junija 1990) Bog je mrtev, Marx je mrtev, pa tudi jaz se slabo počutim (Grafit iz Ljubljane)

Mislim, da je ta vaš članek marsikoga spodbudil k razmišljaju in v brdkemu spoznanju: kako daleč smo še do resnične sprave. Sicer vi tega pojma »sprava« res še ne sprejemate. Kako in kdaj ga boste sprejeli, je vaša osebna odločitev in svoboda. Vsekakor pa mora pri vsaki spravi osebno v človekovem srcu prevladati dobrota nad hudočino, čim večja je osebna žrtev, vrednejša je sprava.

V letih šolanja sem srečala mnogo humanistov, ki so resnično dojeli pluralizem in vsi ti dobri učitelji so poudarjali medelovske odnose in ta zrelost in vzgoja izhaja iz človeka, tudi v družbah z marksističnim sistemom. »Na zemlji sta dve človeški rasi, toda samo ti dve rasi: rasa spodobnih in rasa nespodobnih ljudi, v tem primeru ni nobena rasa čista. Obe rasi sta na splošno razširjeni, nobena pa ne obstaja izključno iz spodobnih ljudi ali nespodobnih.« (F. Frankel: Psiolog v taborišču smrti) Gotovo je, da smo mi vsi v tem krogu. Zato vas, gospod Boštančič, sprejemam človeško toploto, takega kot ste vi sami osebno, v sebi in navzen.

Fanatiki in revolucionarji so vedno obračali svet, toda samo obračali, obrnil se je drugače in z vidika komunistov so po dolgem časovnem razmaku celo rekli, da je bilo tudi to potrebno in celo dobro. Hitler je zahteval novo razdelitev sveta, in sprožil je razpad imperijev, razdelitev pa je sledila sama. Imejte torej svoj boj, če brez njega ne morete živeti. Tudi inkvizicija ga je imela, a za njene napake mora Cerkev že stoletja in še danes prenašati očitke in prav je tako, zgodovina ne pozabljiva napak in zablod. Naša NOV je žalosten primer: žrtev med vojno se ne morejo enačiti z žrtvami po vojni. Osvobodilni boj nosi geslo »svoboda«, bistvo vseke revolucije pa je: »krvava revolucija, kravni teror - uspeh« (dr. Janez Rugelj). Zato: poglejmo se v zrcalo in ne jezimo se, če je naš obraz grd.

Vem, da boste tudi moje besede imenovali »pleve«, kajti vaši

udarci so nizki. Tudi tu so me humanisti učili, da kulturni človek nikoli ne sestopa iz osi človečnosti. Tisto o oddaji »Še pomnite tovariši« pa rešite demokratično, pluralistično. Naj RTV Slovenija razpiše anketno o vrsti oddaj, ki so nekaterim priljubljene, drugim odvratne. Anketa naj procentualno upošteva volilne izide, saj smo za ljudsko voljo, demokracijo, mar ne.

Slovenci resnično hlastamo po politiki, ob strani pa puščamo ustvarjalnost in delo. V javnih medijih so na prvem mestu: politika, demokracija, pluralizem. Kdo pa je to pot do te demokracije, suverenosti sploh prvi? Kdo je utiral pot skozi puščavo, da se ni zarasla, sicer ne bi bilo več boja med dobrim in zlím, ne bi bilo ne zmaja ne osvoboditelja, ne junaka ne pošasti, vse bi bilo monolitna masa. Od 60 let dalje med slikarji, dramatiki, pesniki, esejisti najdemo imena: Sedelj, ml. Zupet, M. Pogačnik, Šeligo, Jančar, Strniša, Salamon, še so imena, na robu nihilizma najdem Edvina Fritza, najdem ga med besedami: nebo (zgoraj), zemlja (spodaj), travnik (pomladanski), Milena (maja), Milenino: plašč, jopica, bluzica, kočemajkica, rizica itd. najdem ga v verzih: »Vem, da ni še čas. Tek časa je kot miške tek, gracilen, nežen / in brez strahov, kot da njim sploh ne zija praznina. / Vendar zija in dela volto in nemiselnino naše početje. / Čutim jo kot dokončen nič in radostno zadnje zavejtje. / A pesnik še ni povedal vsega. V aktualnost časa je udaril z epigrami, ki so že na meji pamfleta. Te navajate vi. Pa se zaveda, da pisec ravno po takem pisanju sodijo osebni značaj. Celo Župančič so zamerili prigodnice, Karadžordžević in Brazu, pa vendor Župančič je en sam, izjemni pesnik moderne. Pametno je, da je pesnik na svoji njivi, sicer pa je čas najhujši rabelj za vsakega umetnika. Tudi Fritzova pesniška palica ima oba konca, prisluhniva: »Belci so delali zločine le za časa vojne, a rdeči še po zmagi so bili rdečih rok.«

V nadaljevanju se, gospod Boštančič, bojite, da bi se prenehali brati partizanski pesniki, da bi utihnil Partizanski invalidski pevski zbor, da bi se rušili spomeniki NOB, da bi se izbrisalo vse, ker je povezano z NOB, ker da to spominja na krvave dogodke. Pravite, da ima Demos že prizpravljene dehteče lipe, Alpki kvintet podoknice, družine, ki bodo štele po toliko otrok kot jih bog da; češ da se vračajo časi Valjhana.

Mislim, da si prilaščate vlogo Črtomira - kolektivnega junaka (Priporočam, da se pregrizete do samega jedra, kjer je drugi Črtomir, ki bije svoj osebni boj in ga podl spoznanje: »da pravi Bog se kliče Bog ljubezni...«)

Študij o tem zgodovinskem ozadju je več, navajam najnovej-

napadalnostjo želi ustvariti navidezno moč. Vroče raznovrstne reakcije pa gleda in sodi naš bočni rod. Resnica pa pride na dan, četudi jo prekriješ z asfaltom.

Slovenci resnično hlastamo po politiki, ob strani pa puščamo ustvarjalnost in delo. V javnih medijih so na prvem mestu: politika, demokracija, pluralizem. Kdo pa je to pot do te demokracije, suverenosti sploh prvi? Kdo je utiral pot skozi puščavo, da se ni zarasla, sicer ne bi bilo več boja med dobrim in zlím, ne bi bilo ne zmaja ne osvoboditelja, ne junaka ne pošasti, vse bi bilo monolitna masa. Od 60 let dalje med slikarji, dramatiki, pesniki, esejisti najdemo imena: Sedelj, ml. Zupet, M. Pogačnik, Šeligo, Jančar, Strniša, Salamon, še so imena, na robu nihilizma najdem Edvina Fritza, najdem ga med besedami: nebo (zgoraj), zemlja (spodaj), travnik (pomladanski), Milena (maja), Milenino: plašč, jopica, bluzica, kočemajkica, rizica itd. najdem ga v verzih: »Vem, da ni še čas. Tek časa je kot miške tek, gracilen, nežen / in brez strahov, kot da njim sploh ne zija praznina. / Vendar zija in dela volto in nemiselnino naše početje. / Čutim jo kot dokončen nič in radostno zadnje zavejtje. / A pesnik še ni povedal vsega. V aktualnost časa je udaril z epigrami, ki so že na meji pamfleta. Te navajate vi. Pa se zaveda, da pisec ravno po takem pisanju sodijo osebni značaj. Celo Župančič so zamerili prigodnice, Karadžordžević in Brazu, pa vendor Župančič je en sam, izjemni pesnik moderne. Pametno je, da je pesnik na svoji njivi, sicer pa je čas najhujši rabelj za vsakega umetnika. Tudi Fritzova pesniška palica ima oba konca, prisluhniva: »Belci so delali zločine le za časa vojne, a rdeči še po zmagi so bili rdečih rok.«

V nadaljevanju se, gospod Boštančič, bojite, da bi se prenehali brati partizanski pesniki, da bi utihnil Partizanski invalidski pevski zbor, da bi se rušili spomeniki NOB, da bi se izbrisalo vse, ker je povezano z NOB, ker da to spominja na krvave dogodke. Pravite, da ima Demos že prizpravljene dehteče lipe, Alpki kvintet podoknice, družine, ki bodo štele po toliko otrok kot jih bog da; češ da se vračajo časi Valjhana.

Mislim, da si prilaščate vlogo Črtomira - kolektivnega junaka (Priporočam, da se pregrizete do samega jedra, kjer je drugi Črtomir, ki bije svoj osebni boj in ga podl spoznanje: »da pravi Bog se kliče Bog ljubezni...«)

Študij o tem zgodovinskem ozadju je več, navajam najnovej-

LESNA INDUSTRIJA IN OBJEKTI ŠKOFJA LOKA - TRATA

Trgovina za mizarje in tiste, ki bi to hoteli biti - Hoby trgovina v LIO Gradis Škofja Loka

zidne oblage ● rustikalni stropi ● ograjne deske ● panoramne stene ● obdelane okrasne letve ● masivna vrata za kuhinje in pohištvo ● stavbno pohištvo po naročilu ●

Informacije:
064/632-181

odprtlo od 8. do 16. ure
sobota od 8. do 12. ure

NOVO - NOVO - NOVO NOVO NOVO - NOVO - NOVO

bolj nevarnega okupatorja k nam. Koliko zavednih Slovencev je padlo med vojno zaradi teh vojaških svetovalcev v naših partizanskih enotah! Velikokrat mi pride na misel izrek Staneta Sečiča-Dakija: »Najboljši so padli. Jaz pa bi rekla raje: »Najboljši so morali pasti!« Slovenski komunisti so z načrtimi poboji napravili yakum, ki ga je nato takoj zapolnil okupator z juga. Z zanimanjem sem zadnji številki Družine prebrala pretresljivo zgodbo, izpoved domobranca, ki mu je uspelo preživeti pokol v Kočevskem Rogu. In ravno v tej pripovedi sem zasledila žalostno spoznanje, ki se ga preživel že pred toliko leti zave v vsej širini. Ko trpko pravi: »Do Kočevja so nas imeli v rokah slovenski partizani, od Kočevja naprej ni bilo več slovenske besede.«

Mislim, da ni več nobene dileme. Skrajni čas je, da prevzame vsak narod breme življenja na svoje rame in da tako tudi Slovenci zaživimo v popolnoma samostojni državi, kjer bodo veljavla pravila naših in ne tujih delov.

Lep pozdrav!
Kaja Lupin
Partizanska 73 a
64000 Kranj

Bobu bob

Turki so podobni tigru. Če je ta pomočil svoje srdite zobe v kri, ga pozneje vedno žeja po njej.«

Slava vojvodine kranjske Valvasor - XVII. stoletje

K pisanju me je spodbudilo razmišljanje gospoda Stanislava Klepa v Gorenjskem glasu dne 3. 8. 1990, kjer izraža svoje pogleda na vojno in povojsna zvezinstva nekaterih slovenskih partizanskih voditeljev. Strinjam se z njim v oceni, da nekomu, ki je med vojno nasprotoval komunizmu, še ne moremo reči narodni izdajalec. Ne morem pa se strijnati z mislijo, da bi vsebinska

sмо jih zaradi njihove neomajnosti v zavzemanju za uveljavitev pravic in za dobrbit revnejših slojev prebivalstva spoštovali in jih skušali posnetati, vedno v ospredju samo Osvobodilna fronta. To na Gorenjskem še zlasti velja za čas do 1944. leta. (Mi nismo dosti vedeli o delovanju in vodenju Komunistične partije Jugoslavije in o Titu. Jaz na primer sem prvič videl in dobil Titovo sliko v prvi polovici oktobra 1943, ko sem se kot odpoljanec udeležil kočevskega zборa in bil nekaj časa na Dolenjskem. To sliko še vedno hrani.)

Znano je, da so bili hrabi borci prej ali slej sprejeti v vrste članov skojo in tudi v partijo - kot taki so bili potem deležni več politično vzgojnega dela - vendor ne iz ideoloških razlogov, temveč predvsem zaradi hrabrosti in neizprosnem pravu za osvoboditve domovine. Tkatrat ni bilo rdečih knjižic, da bi se z njimi pomerili na višje položaje. Pripadniki skojo ali partiji je pomenilo več tveganja in več poguma, saj so se kot vzorniki ostalim moralno izkazati v vseh situacijah in se s tem v znatno večji meri izpostavljati tudi smrtni nevarnosti. O tem govorijo visoke številke padlih skojevcov in članov partije.

Z navedenim želim poudariti, da sem partizanstvo doživiljakot narodnoosvobodilni boj z zavestno težnjo, da se po osvoboditvi vzpostavi nova boljša in socialno pravičnejša družbena ureditev, torej nova ljudska oblast. Tega dogajanja nimam za socijalistično revolucijo, čeprav je vsebovalo tudi nekaj takih elementov. Ker pa je imel program Osvobodilne fronte tudi primesine novih socialne ureditve po vojni, ki ga je še bolj radikalno predstavila komunistična partija, lahko potrdimo, da je imel naš boj poleg narodnoosvobodilne tudi revolucionarno naravo. Zato gre Komunistični partijski Slovenia vsa čast, ker je vstajo organizirala, jo genialno vodila in jo v revolucionarnem narodnoosvobodilnem boju z Osvobodilno fronto in Narodnoosvobodilno vojsko in partizanskimi odredi Slovenije pripeljala do zmage, do osvoboditve in združitve največjega dela razčetverjenega in na smrt obsojenega slovenskega naroda. Vemo, da je bila vsa Jugoslavija s Slovenijo vred okupirana in razkosana med več osvobodilnic. Nam je torej zavladala tuja in vslilena država. Proti tem osvajalcem smo se uprli z orožjem. To je bil narodnoosvobodilni boj pod vodstvom Osvobodilne fronte in partije. Tisti, ki so se uprli narodnoosvobodilnemu boju z okupatorjevim orožjem, so postalikolaboracionisti in izdajalci.

MIHA NAGLIČ
Življenje in delo ljudskega poslanca
Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Tudi sedaj je še tako. Jurij Križnar in žena Angela sta že od poletja 1941 dalje bila simpatizerja in zatem sodelavca OF. Od pomlad 1943 dalje pa do osvoboditve je bila vsa Iletova družina vključena v delo za partizane in OF. Gospod Jurij in žena Angela sta v tork, 20. januarja 1942, za nas šest vaških fantov, ki smo se pripravljali za ponovni odhod v Cankarjev bataljon, katerega glavnina je bila tedaj pri posestniku Janezu Pintarju, po domače Jakuponu, v Malenskem vrhu, priredila poslovilni večer. Jurij je bil od oktobra 1942 do konca leta 1943 član vaškega odbora in zadnjih 4 - 5 mesecov tudi načelnik vaške gospodarske komisije, zatem pa je do osvoboditve opravljal razne naloge, ki mu jih je dajala okrajna gospodarska komisija. Tudi žena Angela je od pomlad 1943 dalje organizirano sodelovala v NOB in sicer najprej kot članica in zatem sekretarka vaškega odbora SPŽZ, zatem pa kot članica in nato sekretarka vaškega odbora OF.

No, in kot že uvodoma rečeno, je bil ob teh vodorih domobrancev v Delnici vedno zraven tudi Mežnarjev Francelj. Ob takih vodorih je vedno obiskal Iletove in jim prinašal domobranci propagandno gradivo ter pripovedoval, da bo v kratkem konec vojne in da bo njihova stran zmagala ter da bodo potem neusmiljeno obračunalni s partizani, kolikor jih bo še ostalo. To je po enem takih vodorih domobranecov aprila 1945 pripovedovala sosedu Angela Križnar moji mami. Ko je tedaj priskočila k nam obisk, je rekla mami: »Oh, Tona, kaj bo, kaj bo? Slabo kaže za našo stvar, kaže, da je zgubljena.« Moja mama Antonija so na splošno klicali »Tona«. Potem je mami povedala, kaj vse ji je pripove-

doval Mežnarjev Francelj. Ko je odhajala, je rekla: »Oh, Tona, vod Tone se mi smili (mislija je mene), kaj bo le z njim?« Torej vse to naj bi partizane čakalo ob morebitni domobranci zmagli. Zadnja leta vojne ste opravljali številne politične funkcije v partijski in OF. Danes nekateri trdijo, da je partija že tedaj uzurpatorsko »zlorabilna« OF za svoje prevratniške namene. Kako ste svoje partizanstvo in svoje politično delovanje doživljali vi: kot narodnoosvobodilni boj, kot državljansko vojno ali kot socialno revolucijsko - kaj je prevladovalo?

Kakor sem že dejal, večina nas, udeležencev narodnoosvobodilnega gibanja in sodelavcev OF, ni nič ali pa zelo malo vedenja o komunizmu, da o boljševizmu sploh ne govorim. Menim, da lahko trdim, da smo udeleženci partizanskega narodnoosvobodilnega gibanja v pretežni meri vsi v celoti soglašali in sprejeli programske točke Osvobodilne fronte. Tisti, ki so morda imeli pomislike ali pa so celo zavračali tisto programsko točko, ki je predvidela, da se po osvoboditvi vzpostavi drugačna, to je boljša in pravičnejša družbenega ureditev od stare izkorisčevalske, torej nova ljudska oblast, je bila v naših vrstah le peščica posameznikov. Tisti, ki se s programskimi točkami OF niso strinjali, se običajno v OF in narodnoosvobodilno gibanje niso vključevali.

V Osvobodilno fronto smo se vključevali in odhajali v partizane in tudi domoljubni in narodnozavedni mladi ljudje - brez boljševiške indoktrinacije. Zaradi tega je bila v političnem delovanju poveljniškega kadra v partizanskih enotah in političnih delavcev na terenu, razen morda posameznih izjem in še to predvsem iz vrst predvojnih članov partije in revolucionarjev, ki pa

Iz pogovora s pesnikom in likovnikom Štefanom Remicem

PESEM UKRADE SLIKI OČI IN JI PODARI GLAS

„Štefan Remic je v svojem razvoju stopnjeval skrb za trdno in čisto pesniško obliko, tenkoslišen občutek za jezik kot temelj poezije, visoko emocionalno napetost in komunikativno izpovednost. Remic sodi v tisto pesniško generacijo, ki je po dobrem desetletju trajajoči prevladi avantgardističnih poetik izvedla notranji prelom z avantgardo, ob hkratni spremni uporabi vsega bogastva pesniških postopkov, ki jih je odkrila avantgarda. Neobvezna ludistična igra Remicu ni več zadoščala; obrnil se je k upesnjevanju temeljnih eksistencialij človeškega sveta. Pričo sinteze ljudskega izročila in modernega pesniškega jezika je literarna kritika upravičeno prištela Štefana Remica v gibanje tako imenovanega pesniškega postmodernizma,“...

...je med drugim (tudi misel v naslovu) zapisal Boris A. Novak v spremno besedo k Remičevi pesniški zbirki *Nate pade patina*, za katero je avtor prejel nagrado za najboljši leposlovn prvenec v letih 85/86. Druga samostojna pesniška zbirka *Opazovalnica* je izšla leta 88. Štefan Remic je bil nagrajen tudi na sedmem slovenskem knjižnem sejmu, lani pa je bil predlagan za nagrado Prešernovega sklada. Uvrščen je v številne antologije poezije, njegove pesmi pa v slovenskem prostoru objavljajo v periodiki ter v specializiranih radijskih oddajah. Pojavlja se tudi v jugoslovanskem tisku, v tujini pa v knjižnih predstavivah slovenske poezije za Slovence na tujem in je v ta namen tudi predven. S svojo slikarsko produkcijo je sodeloval na skupinskih likovnih razstavah v jugoslovanskem prostoru. Je član Društva slovenskih pisateljev.

Štefan Remic, pesnik in slikar, Gorenjec, Šenčurjan potru in kraju bivanja. Tja v srednješolska leta sega začetek njegovega konkretniziranja nagnjenosti do ustvarjanja tako na likovnem kot literarnem področju. Obe težnji sta bili in ostajata enaki močni, okoliščine, da je večji odmetv in potrditev doživelja njegova poezija, pa so nadaljnje umetniško prizadevanje usmerile predvsem v pisanje poezije. Po prvih samostojnih likovnih poskusih v

srednješolskih letih, vključevanje v nekatere ljubljanske likovne šole, razstavljanju, kasne neuspešnem poskušu študija ob delu na Likovni akademiji je slikanje zastalo, oziroma ni več prešlo okviru iskanja nove tehnike in novih izraznih možnosti. Le tako bi v svojem slikanju namreč lahko dosegel neko novo kvalitetno, kar sam postavlja kot edino pravo in možno merilo za upravičenost ustvarjanja. Skozi ves pogovor je očitno, da so Remičevi kriteriji samoocenjevanja izredno strogi. Priznavajo, da je avtocenzura močna, da je v njegovem ustvarjanju vedno na delu nekakšno notranje oko, ki vrednoti po zavestno sprejetih kriterijih.

Pisanje kot relaksacija je polna zmota. Delati na literarnem področju je izredno samotrinjenje zaradi velike odgovornosti za tehnost povedanega. Tega seveda še nisem realiziral, težnja pa obstaja. Ko pišem, je stalno navzoča nezavedna težnja slediti teoretičnim načelom. Tudi literatura je stroka s svojimi zakonitostmi. Ne gre ljudi obremenjevat z lastnimi problemi, literatura ima drugačne cilje.

Štefan Remic kot pesnik oblikuje Čisto eksistencialne teme, ki jih je spet odkril postmodernizem. Gre za njegovo individualno poetiko z motivi smrti, ogroženosti, fascinantnih prizorov iz prirode, ki je poleg literature in obiskovanja razstav tudi vir inspiracij.

”V prirodi me ne zanimajo kakšni lirični in pastoralni prizori, bolj me fascinira kruta priroda. Motivirajo me ekstremne scene, ki imajo veliko literarne vsebine. V taki prirodi vidim dogodek, ki ga lahko povežem z nekim eksistencialnim problemom. Res pa je, da je tema, ideja velikokrat potisnjena v stran in je v ospredju le oblika, tekst, ki nastane, pa potem deluje bolj kot estetski fenomen.“

Kot ustvarjalec, ki se poskuša na dveh področjih umetnosti (literarna kritika omenja njegovo pisanje ”v barvah“), Štefan Remic sovplivanje in

prepletanje poezije in slikarstva pojasnjuje:

”Ko pišem, se mi v misel nezavedno vriva tudi likovnost. Ko sprejemam vtise iz okolja, narave, se mi vedno postavlja dilema, ali naj vse to zaznam literarno ali likovno. Moram se odločiti, ali bo nastal literarni produkt ali platno, oboje ni mogoče. Moj literarni besedni instrumentarij je zato zelo povezan z likovnim, lahko bi rekel, da razmišljam na likovni način. To daje mojemu literarnemu delu neko specifičnost, ki so jo opazili tudi drugi in to celo poimenovali s postmodernizmom.“

Pesniški zbirki Štefana Remica sta izšli v majhni nakladi - nenazadnje tudi na njegovo željo. Poleg zadostive lastnih kriterijem ustvarjanja mu nameč zadošča, da njegovo poezijo preberejo in ocenijo v ozem krogu literarnih poznavalcev. Javna manifestacija mu ni potrebna. Pravi, da bi najbrž čisto lahko živel tudi brez pesnikovanja, saj to umešča kot svojo osmislitev življenga in izbiro dejavnosti na isti način, kot si nekdo izbere šport ali obdelovanje vrtja. Pravi, da šteje to kot enakovredno, priznava pa, da gre pri umetnosti za napravo, ki presegajo banalnost in za možnost doživljavanja zelo velike estetske radosti.

”Če se mi bo zazdelo, da poezije ne pišem več z neko energijo, pač pa na silo, bom najbrž s tem delom svojega prizadevanja zaključil. Zaenkrat literarni potencial še obstaja, likovni pa ni usahnil. Kar se slikanja tiče, me bo morda le premilila ta ves čas močna nagnjenost do likovnega izražanja. Z dosežki na tem področju sem sicer na tekočem, saj spremjam strokovno literaturo in tudi na tujem običem precej razstav, nedavno pa sem se vpisal tudi na zasebno likovno šolo Zmaga Modica, da si pridobim tehnično in teoretično znanje za ustvarjanje po likovnih zakonitostih. Slikal bom spet, ko bom tudi na likovnem področju lahko pokazal kaj samovsoga. Slikati le za terapijo ali ponavljati že doseženo - to pa ne!“

• T. J.

KIESELSTEINSKE PRIREDITVE

Ta teden bo v gradu Kieselstein v Kranju spet živahno. Že jutri, v sredo, 29. 8., bo ob 20.30 uri na grajskem dvorišču nastopila Dramska skupina KUD Predoslije. Zaigrali bodo komedio Josepha Kesselringa Arzenik in stare čipke.

Glasno in veselo bo na grajskem dvorišču nedvomno tudi v petek zvečer, ko se bo ob 20. uri pričela folklorna prireditve Po Koroškem, po Kranjskem. Nastopila bosta dve folklorni skupini: Iskra Kranj in KPD Planina iz Sel na Koroškem. Njihov program bo popestril petnajst minutni nastop predi iz bohinjske Srednje vasi.

Letni kino na grajskem dvorišču prirejajo vsak petek in soboto zvečer.

RAZPIS NAGRADE STANETA SEVERJA

Upravni odbor Sklada Staneta Severja je za letošnjo podelitev razpisal štiri nagrade: dve za igralske stvaritve slovenskih poklicnih gledaliških igralcev, eno za igralske stvaritve študentov AGRFT in eno za stvaritve slovenskih ljubiteljskih gledaliških igralcev. Pri zadnjih bo žirija upoštevala tudi večletno uspešno delo.

Kandidate za igralske stvaritve iz gledališke sezone 1989/90 lahko predlagajo slovenska poklicna gledališča, republiško združenje dramskih umetnikov in njegovi odbori v poklicnih gledališčih ter AGRFT in Zvezu kulturnih organizacij Slovenije. Prijave se bodo zbrale do sredine oktobra, javna podelitev pa bo decembra, ob obletnici Severjeve smrti, na jubilejni - dvajseti prireditvi.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava Kranj, kaščnega ni več.

V Prešernovi hiši bodo še do nedelje, 2. 9., razstavljeni dela akademiskega slikarja Josipa Pejše iz Splita.

V Galeriji Lipa v Mestni hiši je na ogled prodajna razstava del članov Likovnega društva Kranj.

V Galeriji Tai Tai je na ogled prodajna razstava del Franceta Slane in Izidorja Jalovca.

V Galeriji Bevisa razstavljenata akademiska slikarja iz Sarajevo Vito in Dejan Šalvarica.

BRDO - V avli hotela Kokra je na ogled prodajna razstava olj in risb akademiskega slikarja Maje Kocmut.

VRBA - Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta v petek, soboto in nedeljo od 9.30 do 17. ure.

KRANJSKA GORA - Lijnjekova domačija (etnološki muzej) je odprta vsak dan razen pondeljka, od 16. do 20. ure.

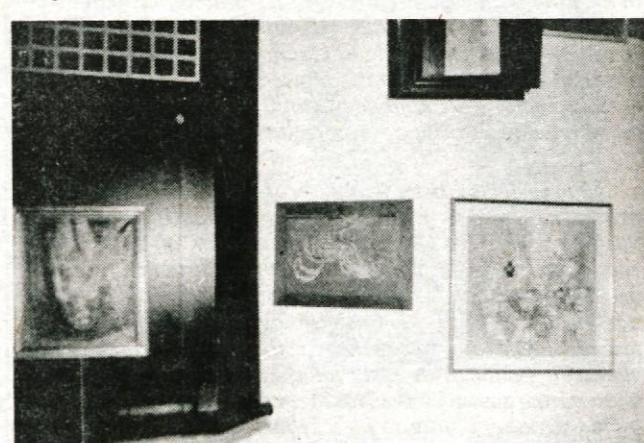
BLED - V Festivalni dvorani bo jutri, v sredo, 29. 8., ob 21. uri nastopila folklorna skupina Jedinštvo iz Subotice.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava Pletarstvo v Radovljici.

V prostorih Ljubljanske banke so do konca avgusta na ogled slike Albina Polajnarja.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu razstavlja slike in risbe akademski slikar Marko Butina.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure.

Razstavna dejavnost je v začetku poletja dobila nov prostor v Galeriji Tai Tai v Cankarjevi ulici v Kranju. Prostorska združenost trgovine in galerije je poskus približati umetnost tudi tistim, ki sicer ne obiskujejo razstavnih prostorov. Vsa razstavljena dela v Galeriji Tai Tai so vedno tudi naprodaj. Za deli Franceta Slane in Izidorja Jalovca, ki so te dni še na ogled, se do konca leta obejajo še tri nove postavitve: dve slikarski in ena kiparska.

V galeriji Lipa v kranjski Mestni hiši razstavlja in prodaja svoja dela člani Likovnega društva Kranj. Razstavilo slik, risb in plastik spremila obilica slikovnega in kataloškega gradiva.

Ob odprtju galerije Bevisa

ESTETIKA NA MEJI UMETNOSTI

Pretekli teden je Kranj dobil nov hram za ljubitelje umetnosti in lepega. Vrata je odprla Galerija Bevisa, ki bo poleg umetniških razstav in prodaje del priznanih slovenskih umetnikov obiskovalcem nudila tudi izbrane, kakovostne izdelke slovenske domače in umetne obrti, pletenih izdelkov, volne in svilenega cvetja.

Vse to galerija ponuja v petih prostorih, med katerimi je vsak namenjen drugačnemu prodajnemu programu. Odnos med opremljeno prostorom in razstavljenimi predmeti je tisto sovoje, ki presega raven dekorativnosti in lepega, saj s svojo estetiko meji na umetniški dosežek.

Galerija je za otvoritev svoje dejavnosti pripravila razstavo pletenih izdelkov Saše Bedene in razstavo dveh akademskih slikarjev iz Sarajeva, bratov Dejanja in Vita Šalvarice. ... "Prav figura pomeni v umetnosti obeh bratov tisto izhodišče, na katero se navezuje ves njun miseln in čustveni svet, njuna spoznjava in razpoloženja. Človek pomeni osnovno srž kompozicijskega organizma njunih slikarskih del, pa naj bo njegova podoba še tako zakrita in potopljena v morje barv. Boj za prevlado med obema ustvarjalnima zasnovama, med konkretnostjo predmeta in abstraktно zasnovovo barve je v njunih delih viden vsepovod. Zdaj prevladuje ena, zdaj druga sestavina. Zaradi navezanosti na struktorno členitev slikarske ploskve je pri Vitoslavu težje zaznati predmetno jedro kot pri Dejanu, pri katerem sredi poplave barvnih elementov vendarle zaslutimo osnovno obliko figurальнega skeleta"..., je v spremni besedi k razstavi med drugim zapisal Cene Avguštin.

Slike in plastike Dejanja Šalvarice ter slike Vita Šalvarice bodo na ogled do 21. septembra, Galerija Bevisa na Koroški 47 pa je odprta v popoldanskem času. ● T. J.

Konec prejšnjega tedna so v Galeriji Ivana Groharja na Mestnem trgu v Škofji Loki odprli razstavo slik in risb akademiskega slikarja Marka Butina iz Ljubljane. Tej postaviti bo letos sledila še razstava v Kamniku, drugo leto pa v Titovem Velenju, Novem mestu in Ljubljani.

Autor je za svojo tokratno predstavitev v slovenskih galerijah pripravil tudi barvni katalog s spremno besedo v slovenskem in nemškem jeziku, ki pa žal še ni izšel. Iz vsebine: ... "Osrednji motiv njegovih kompozicij je načeloma človeška figura ali več figur, bodisi slikarsko izumljena, bodisi povzeta, preinterpretirana, stilizirana po kaki medijski podobi. Slikar pa figuro postavlja v prostorski odnos s ploskim ozadjem, sestavljenim iz časopisnih izrezkov, reklamnih sloganov, zaščitnih znakov, nalepk in podobnih prvin potrošniške ikonografije. Ta množica različnih znakov postaja vse bolj agresivna, obvladuje vse večjo površino slikovne ploskve in naravnost sliki gledalca, da v poskus razbiranja napačkovanih sporočil odvrne pozornost od človeškega lika. Se več, ali pa se sam spreminja v nosilca medijskih fragmentov, ki s stene ali panojo v ozadju prehajajo na njegovo telo oziroma obleko." ... Razstava risb in slik Marka Butine bo predvidoma na ogled med sec dni. ● T. J.

Osupljivi zasuki

Dogajanje v Elanu najbolje pojasnjuje, kako zapletene, bolje rečeno zmedene so razmere v gospodarstvu.

Elan je bil že od nekdaj v središču pozornosti, o njem je bilo v preteklosti napisanih toliko lepih besed, da si človek ob sedanjih črnih zgodbah in dogodkih, ki kar prehitajo drug drugega, pravi, vse se vrača, vse se placa. Nenara se komu zdi takšna misel gorenjsko škodoželjna. Toda, kaj ni moč prav z Elanom odlično pojasniti, kako zapletene, bolje rečeno zmedene so razmere v našem gospodarstvu? Dolgo, smo živeli na up, to prikrivali z inflacijo, ki je zbežljala v hiperinflacijo, ki jo je Markovič odločno spodrezen in razgalil vso našo revščino in bedo. Klavarna razpoloženje je še najbolj podobno tisti narodni, ki jo zapojemo po veselici: "Vse je pokošeno, vse je pomorjeno, sama robidovna..."

Po tej pustinji nikakor ni prijetno brusiti pete, preveč trnja se lahko nabere. Zadnji, nenavadni zasuki v Elanu, pa kažejo, kako nespretno tava po njej slovenska vlada. Imenovanje Lampiča, ki so ga v Elanu vzeli le na znanje in hkratno oblatenje Bogataja, ki je v najbolj kritičnih trenutkih podstavljal hrbet, zdaj pa naj bi kar zbežal nazaj v Brnco, nakar se izkaže, da ni ustavnjavljal svojega (kakor je obveščal vladni predstavnik), temveč Novi Elan, je vendar težko opravičiti s hojo po pustinji, saj je tako nespretna, da se v petah povsem po nepotrebnu nabira trnje.

Zastavlja se tisto večno vprašanje: zakaj? So res v ozadju mahinacije, v katere so vpleteni tudi vladni krogi, kar se že nekaj časa šušla po Gorenjskem, ali pa je dogovor veliko bolj preprost, za novo slovensko oblast pa seveda veliko bolj boleč kot nekaj finančnih transakcij, ki jih nemara želi prikriti. Mar niso mnogi vrsto let živel v prepričanju, da je na Slovenskem v senci petinštiridesetletne vladavine komunistov rasla mladika, zdrava in obetavna, ki so nam ga zlasti v predvolilnem času vcepljale nove politične stranke. Ljudje so jih v željah po spremembah izvolili na oblast, zdaj pa počasi, po kapljicah polzi spoznanje, da te mladine ni, da je bila le želja, utvara, saj tako dolgo vendar ne bi mogla ostati skrita. ● M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Sindikalno pismo predsednikom

Zveza svobodnih sindikatov je predsedniku predsedstva Slovenije, predsedniku slovenske skupščine in predsedniku slovenske vlade poslala odprto pismo, nanaša se na splošno stavko, ki je napovedana za 10. september. V njem pravi, da do postavljenega roka, 20. avgusta, niso prejeli nikakršnega odgovora na postavljene zahteve, kljub poskusom jim ni uspelo priti v stik z odgovornimi v slovenski vladi, da bi se pogajanja na osnovi sindikalnih zahtev začela. Ocenjujejo, da je podpis splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo napredek, kakor tudi registracija pogodbe 16. avgusta, zaradi obnašanja vlade pa je vprašljivo, ali bodo odpravljene ovire za njeno uresničevanje. Poleg tega pa družbenje dejavnosti zahtevajo, da se čimprej sklene kolektivna pogodba tudi zanje. Ponovno poudarjajo, da napovedana splošna stavka ni politična, da sindikalno vodilo ni konflikt, temveč razreševanje problemov, ki danes spravljajo v stisko delavske družine in večino zaposlenih ter da odnos sindikatov do sedanja vlade in skupščine ni drugačen kot do prejšnje. Med sindikalnim članstvom in delavci zdaj potekajo pogovori, na katerih se delavci osebno in svobodno izrekajo o udeležbi v stavki. Sindikata kovinske in elektroindustrije ter zdravstva in socialnega varstva pa sta na podlagi večinske odločitve že sklenila sodelovati v stavki.

V Kibernetiki odklanjajo stavko

Koordinacija sindikatov podjetij Iskre Kibernetike Kranj je 24. avgusta sprejela stališče, da podpira zahteve stavkovnega odbora sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije, vendar se ne namerava priključiti splošni stavki, ki jo za 10. september napoveduje Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, zaradi naslednjih razlogov:

- stavkovne zahteve so v nekaterih postavkah nasprotne osnovnemu delovanju sindikata,
- stavkovne zahteve so neustrezno opredeljene s konkretnimi številkami,
- zahteva po potrditvi splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo je pravno neumestna s strani tretjega subjekta in jo je mogoče že uveljaviti s tožbo na sodišču,
- Zveza svobodnih sindikatov in branžni sindikati morajo prenehati z javnimi in tajnimi manipulacijami, ki škodujejo gmotnemu položaju vseh delavcev v Sloveniji,
- Zveza svobodnih sindikatov glejena na vse kongresne dokumente ni dokazala ustreznega pogajalske sposobnosti,
- Zveza svobodnih sindikatov mora izpeljati ustreznega kadrovskih in organizacijske spremembe, saj je zaradi kadrovskih posmanjkljivosti z Gospodarsko zbornico Slovenije prišlo do zkasnitve pri podpisu splošne kolektivne pogodbe,
- koordinacija sindikata Iskre Kibernetike ni kolektivni član Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Branžnega sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije.

Poziv na splošno stavko vseh delavcev Slovenije bo v torek, 28. avgusta, obravnavalo tudi predsedstvo Sveta kranjskih sindikatov, kjer prav tako pričakujejo odklonilno stališče večine sindikatov kranjskih podjetij.

Začel se je 36. mednarodni vinogradniško vinarski sejem

Vino in življenje

Ker je ocenjevanje vin na ljubljanskem sejmu lani priznala tudi posebna komisija evropske skupnosti v Bruslu, je letos Gospodarsko razstavišče postalo še zanimivejše za razstavljanje iz zahodne Evrope.

Ljubljana, 27. avgusta - Tako na letošnjem vinogradniško vinarskem sejmu v Ljubljani sodeluje več kot štiristo razstavljalcev iz Jugoslavije in enaindvajsetih drugih držav vseh celin, celo z Japonske in Nove Zelandije. Na več kot 10 tisoč kvadratnih metrih razstavnih površin pa je razstavljen tudi strojna oprema, reprezentativni, steklena posoda, steklenice in embalaža. Sejem je odprt predsednik slovenskega izvršnega sveta Lojze Peterle.

Po petintridesetih letih prizanja vinskega sejma je Ljubljana daleč po svetu znana kot mesto vina, konec avgusta vsako leto pa postane tudi središče vinskega sveta. Geslo letošnjega 36. mednarodnega sejma je "Vino in življenje", sejem pa po zagotovili organizatorjev ne bo več priložnost za množično popivanje, temveč priložnost učenja vinske kulture in pomena pitja vina za naše zdravje.

Letošnji sejem se je začel že julija z mednarodnim ocenjevanjem vin, alkoholnih in brezalkoholnih pijač, s katerim naj bi ugotovili resnično kvalitetno razstavljenih izdelkov. Od kar je evropska skupnost (mednarodni urad za vino) uradno priznala ocenjevanje vin na ljubljanskem sejmu, je Gospodarsko razstavišče postalo prvi organizator ocenjevanj vinskih vzorcev izven evropske skupnosti, katerega rezultati so priznani tudi v državah evropske skupnosti. Zato je razumljivo, da se je letos še povečalo zanimanje za sodelovanje.

Ob ocenjevanju vin je enaindvajsetčlanska mednarodna komisija ocenila 1107 vzorcev iz 21 držav.

Med sedmimi nagrjenimi, ki so prejeli odlikovanje CHAMPION 90 sta tudi Kmetijski kombinat Vipava, TOZD

Kmetijska predelava za vino rose, letnik 1988 in Agrokombinat "Tikveš" Kavadarci za vino T'GA ZA JUG, letnik 1989.

Med alkoholnimi pijačami je mednarodna komisija ocenila 109 vzorcev iz 11 držav, odlikovanje CHAMPION 90 pa sta izmed treh proizvajalcev dobila dva iz Jugoslavije: DP Rubin iz Kruševca za višjak II., standar.

'87 in Fructal iz Ajdovščine za bleckberry. Ocenili pa so tudi 49 vzorcev brezalkoholnih pijač, med katerimi je bilo z najvišjim priznanjem GRAND PRIX 90

nagrjenih kar pet sokov iz Fructala: dvojni A, breskov sok, marelčni sok, ananas juice in sadni sok iz banan.

Poleg razstavljalcev in poslovnevez se na sejmu srečujejo tudi strokovnjaki, ki pripravljajo različna predavanja ter predstavlja novo opremo in embalažo. Sejem vsako leto obiše tudi veliko ljubiteljev dobre kajlice, ki so jim letos pripravili vodene degustacije. Te so vsak dan ob 13. in 16. uri v prvem nadstropju hale A na Gospodarskem razstavišču. V hali A je tudi pokrajinska razstava z objavo Alpe - Jadran, v njej pa potekajo tudi predavanja in prezentacije. V hali A2 si lahko ogledate strojno opremo in reprodukcijski material, v hali C je razstavni prostor jugoslovenskih vinarjev, v hali B pa se predstavlja Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije. Hala B2 je namenjena predstavitvi poslovnega sistema Slovin in Slovenijavino, v kleti pa se predstavljajo posamezna vinska območja z vini, kulinariko in kulturnim programom pod skupnim naslovom "Vino kot motiv za turizem". V Jurčku razstavlja zasebni slovenski proizvajalci vin, hala D

pa je namenjena degustacijam izbranih vin iz letosnjega ocenjevanja po državah, razstavlja steklene posode, steklenic in embalaže. Organizirana je tudi prodajna razstava vinskih kozarcev Steklarske šole iz Rogatice Slatine. Sejem bo odprt do 2. septembra vsak dan med 10. in 19. uro, zabavni program pa trajajo do 24. ure.

Ob sejmu bo na gospodarskem razstavišču potekal tudi FORUM, v okviru katerega bodo v torek, 28. avgusta, ob 11. uri predstavili program trženja slovenskih vin, v četrtek, 30. avgusta, ob 12. uri pa bo dr. Janez Bogataj govoril o Slovencih in vinski kulturi (nekulturi).

Poleg dogajanj na Gospodarskem razstavišču si obiskovalci Ljubljane v času sejma lahko ogledajo vrsto prireditve v starem mestnem jedru, kjer se vsak dan dogaja kaj zanimivega, v gostilnah pa točijo najkvalitetnejša vina iz vsega sveta. Želja organizatorjev vinskih sejma je, da se ljubljanskim gostincem z bogato ponudbo najkakovostenjih vin pridružijo tudi gostinci v drugih slovenskih krajih. Letos so se za to odločili v Kamniku in Domžalah. ● V. Stanovnik

V Kavčkah bodo spet smučali na vodi

Elanov testni center je oddan

Blejska Dobrava, 27. avgusta - Elan je z najemno pogodbo oddal testni center v Kavčkah nizozemskemu državljanu. Sporazumeli so se, da bo v testnem centru tudi športno strelische kot nadomestek za porušeno strelische v Podmežakli.

Leta 1988 so v jeseniški občini iskali nadomestno lokacijo za strelische v Podmežakli, ki so ga morali zaradi gradnje avtoceste porušiti, prav tako tudi strelski dom. Kot pravi Bojan Šuligoj so si v vsej občini ogledali osem lokacij in ugotovili, da bi bila najprimernejša lokacija pod Lipcami, tam, kjer je imel Elan svoj testni center, ki ga pa ni več uporabljal. Testni center je Elan zgradil leta 1973, ko je ob Savi testiral male čolne in svoj vodni program. Ko pa se je kasneje preusmeril v izdelovanje jaht in drugih plovil, je zaradi nove tržne preusmeritev pač opustil tudi testni center.

Nadomestno športno strelische pod Lipcami bi bilo dobrodošlo tudi za sosednjo, radovljško občino, ki ima podobne težave. Začeli so urejevati dokumentacijo in zbirati soglasja. Ko so bila vsa soglasja zbrana, pa se je nenadoma pojavil nov podjetnik, ki mu je Elan dal stavbo v najem. Nanj so naleteli pač tedaj, ko je sam iskal po občini soglasja in ugotovili, da je stavba testnega centra že oddana.

Bojan Šuligoj in ostali, ki se trudijo, da bi na Jesenicah dobili športno strelische, so se že prej z Elanom pogovarjali za odlok ali za najem stavbe, za zgradbo je bil napravljen celo predračun. A Elanov novi direktor je dal stavbo v najem nizozemskemu državljanu Christianu Paulusu Johanesu mlajšemu ter še dve mački podjetnikoma iz Kranja. Leto so nameravali stavbo popraviti, začeti s smučarsko solo na vodi, s tenisom in ostalimi spremjevalnimi športi, ki sodijo v rekreacijski center.

Kaj zdaj? Boris Šuligoj pravi, da so se dolgo pogovarjali in usklajevan-

Christian Paulus Johannes junior

Stavbo v Elanovem testnem centru je novi najemnik že prebelil...
Foto: D. S.

»Ta prostor sem našel čisto po naključju,« pravi Christian Paulus Johannes Maria junior, doma iz nizozemskega Roosendaala. »Sem navdušen vodni smučar in že dvanaest let tudi tekujem doma, na Nizozemskem. Smučanje mi je konjiček in ko sem videl ta prostor, sem bil takoj navdušen. Zakaj? Voda je mirna in kot nalač za vodno smučanje. Pravijo mi, da je umazana, vendar bi vi morali videti, kako onesnažene so šele reke na Nizozemskem! Osebno nimam nobenega interesa, da bi čimprej čimveč zaslužil. Če mi verjamete ali pa ne, rad bi stopoma začel z izgradnjo rekreacijskega centra, odpri kakšen bife in pozneje več vlag v dokončno izgradnjo. Nikakor nisem tu zaradi profita, kajti finančno sem preskrbljen. Zdaj pospravljam okoli hiše, lovim vejeve v vodi in drugo nesnago. Čolne, ki so ostali v Elanovem hangaru, bi moral ob velikih stroških usposobiti, zato bom raje pripeljal čoln za vodno smučanje iz Avstrije. Vložil sem vse prošnje za pridobitev dovoljenja, in če jih bodo ugodno dovolili, bom z dejavnostjo takoj začel...«

H Christianu so med pogovorom že začeli prihajati njegovi mladi prijatelji z Blejske Dobrave in Lipo, ki želijo, da Christian ostane. Jasno je namreč, da so se za Kavčke začeli zanimati drugi. Kdorkoli pa bi poslej začel razmišljati o najemnemu testnega centra in kakorkoli oporekal Christianovi najemni pogodbi, se je pač prepozno spomnil in oglašil.... ● D. Sejd

Mala medicinska usluga

Ko so nas pred 1. avgustom seznanili z novimi zneski doplačil za zdravstvene storitve, so nanizali tudi več novosti v zvezi s plačevanjem participacij. Ne z razširivijo kroga plačnikov, kar bo predmet kasnejših sprememb, pač pa z doplačevanjem dodatnih uslug. Tako uvajajo tudi plačevanje takojmenih 5 dinarjev. Gre za primere, ko pride bolnik k zdravniku le po napotnico, recept ali potrdilo; ne da bi opravil pregled. Če pa gre za pregled in zdravnik izda katerega teh papirjev, pacientu ni treba plačati »administrativne takse«.

Žebljarski dan v Kropi

»Špica dela mojstra, glavo pa baba počofta«

Kropa, 25. avgusta - Po 25 letih so v Kropi spet priredili žebljarski dan. V vigenjc Vice so povabili vse, ki še znajo kovati, na tekmovanje, obiskovalcem pa pokazali tudi tisto, kar lahko običajno vidijo v Kropi: kovaški muzej, razstavo umetno kovanih izdelkov, pa iz preteklosti ohranjeni vigenjc in fužino Slovensko peč. Domači kronist Janez Šmitek nam je nainal kopico zanimivosti iz kroparske žebljarske tradicije. Pravi mojster žebljarjenja je bil oni, ki je znal več skovati špico, glavo pa menda zna vsaka baba.

»Četrto leto sem predsednik turističnega društva in ves ta čas me je glodala misel na oživitev žebljarskega praznika,« nam je povedal Jože Eržen, organizator praznika. »Zadnji je bil leta 1965, predtem pa so Kroparji priredili štiri, dva sta potekala še pod imenom partizanski dan. Letošnjega, po četrto stoletja oživelega, smo načrtovali za 2. julija, ki velja za tako imenovani žebljarski šmarren, vendar je bila tedaj v Kropi birma, pa smo žebljarski dan prestavili na konec avgusta.«

Marjan Dermota za nakovalom

Jože Eržen

Ker praznik po toliko letih oživljajo novi organizatorji, še ni čisto takšen, kakršnega bi radi. Toda za obiskovalce, ki so se v sobotnem popoldnevu pridno vrstili na prireditvi, je bil kljub temu zanimiv in nevsakdanji. Najbolj privlačno je bilo kajpada dogajanje v vigenjc Vice, kjer so žebljarij kovali svoje izdelke. Da so se tekmovalci ojunacili, jih je k prvemu prijemu spodbudil demonstrator, domaćin Marjan Dermota, ki se sicer v mladosti ni izučil za kovača, pač pa sta mu to nagnjenje v genih zapustila dva rođova prednikov. Po nakovalu je vselej tolkel le za hobi, resneje pa se je uka v vigenjc poprijele pred leti, ko je zaradi nesreče dlje časa »maro-

Ansambel Snežinka je skrbel za glasbeno razpoloženje.

Odslej poroke tudi v Preddvoru

Kot vemo, je Preddvor slikovita turistična vasica pod vrhovi Kamniških Alp - pod Storžičem in Zaplato, kjer se potok Bistrica izliva v jezero Črnava. Ob jezeru, v slikovitem okolju stojita hotel Bor in grad Hrib. Tu pa so tudi idealni pogoji za sprostitev in številne športne aktivnosti, kot so tenis, ribolov, lov, streševstvo, jahanje, planinske ture in še bi lahko naštevali.

Sprehod skozi grajski drevored prinese petdeset let sreče.

Sedaj pa vam v Preddvoru ponujajo še eno novost. Verjetno vam je znano, da je ob gradu Hrib tudi grajski drevored in če se mladoporočenca sprečita skozenj, jima to prinese petdeset let sreče. Ne, ne, nismo vraževnici, samo takšna je tradicija in sem hodijo mladoporočenci iz vseh delov Slovenije.

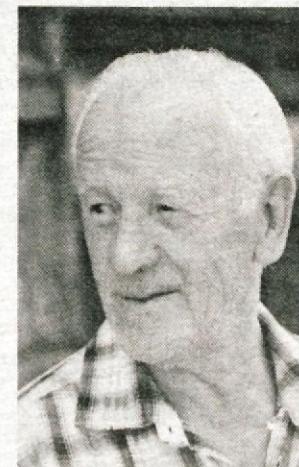
hajalo sem veliko svatov, da bi se za srečo sprehodili skozi drevored, to pa jo je pripeljalo na idejo, da bi bile tukaj lahko tudi poroke. Čeprav je bilo za uresničitev te ideje vložiti nemalo truda, so predlog vsi podprtli, tudi vlada in tako se je na gradu v soboto že poročil prvi par. Če želijo, mladoporočence pripeljejo s kočijo, zvečer pa jima pripravijo tudi svečano

urejeno sobo, če želijo prenočiti. Skratka, mladim parom se potrudijo uresničiti vsako željo.

Seveda je to dejanje še en kamenček v mozaiku že tako pisane turistične ponudbe, saj gre obenem tudi za oživljavanje gradu. Kot pravi direktorica, veliko ljudi prihaja v Preddvor - tuji in tudi domači gostov ne manjka, kajti v hotelu resnično znajo poskrbeti, da jim ni dolgčas. Veliko gostov pa se v Preddvor tudi vraca, vsekakor imajo za to veliko razlogov. ● M. Česnik, Foto: J. Cigler

Takole pa sta se mladoporočenca s kočijo odpeljala srečnemu življenju naproti.

Ing. Janez Šmitek

diral». Učil ga je starosta kroparskih kovačev, zdaj že pokojni Danijel Šolar.

Tudi ing. Janez Šmitek, ki je v soboto predsedoval čestitljivi cesarski tekmovalni komisiji, ima že dolga leta opraviti s kovaštvom. Odkar je upokojen (ali kot šegavo pravi »svobodni umetnik«), se ukvarja s kroniko žebljarstva na Slovenskem. Nadobil nam je kopico zanimivosti iz kroparske žebljarske tradicije, ki pomni pol tisočletja. »Današnja prireditev naj pokaže zgoščeno zgodovino fužinskega žebljarstva v našem kraju,« je pripovedoval dobro poučeni kronist. »V fužinah (od teh je nad Kropo ohranjena Slovenska peč) so nekaj pridobivali železo. V tako imenovanih fužincih so kovali polizdelke, imenovane cajni, iz njih pa so v vigenjih ročno izdelovali žeble. Polne barigle, 84 kilogramov težke, so jih posiljali na Laško. Vse do leta 1955, so se v Kropi ukvarjali z ročno žebljarijo, potem jo je nadomestil stroj. Danes tradicijo oživljamo s prireditvami. Današnja še ni tisto, kar smo si zamislili, že prihodnje leto pa upamo, da bo v vigenjcu zaživel pravo tekmovanje s predpisanim izdelkom in tekmovalnim pravilnikom. Da bo žebelj tako umetelen, kot je moral biti njega dni. Takrat so imeli navado reči, da je špica tista, ki dela mojstra, glavo pa da baba počofta.● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šink

Spomini na trgovsko šolo:

Nimamo bele mokce, imamo pa črno

Jesenice, 27. avgusta - Maturantje nekdanje trgovske šole na Jesenicah so praznovali 40-letnico. Prijetni spomini na vajenjska leta.

Minuli petek so v restavraciji še spominja, kako so včasih hoksih prostorih jeseniške Kaznine dili v šolo: dopoldne so delali dijaki in dijakinja zadnjega letnika trgovske šole na Jesenicah proslavili prijeten jubilej: 40-letnico Trgovske šole, ki je bila nekdaj v prostorih jeseniške gimnazije. Na trgovski šoli na Jesenicah je bila po vojni najprej dveletna učna doba za trgovce in trgovke, kasneje pa triletna učna doba. Zadnjih maturantov je bilo 40 in pred desetimi leti so se domala zbrali v polnem številu, letos pa jih je prišlo nekoliko manj. Povabili so tudi svoje štiri profesorje: profesorica Cili Kodričeva jim je poslala prijazen telegram, slovesnosti pa sta se udeležila profesor Šmitek in profesorica Ravnikarjeva.

Glavni organizator srečanja nekdanjih trgovskih maturantov je bil tudi tokrat Joža Malej, maturant z odličnimi ocenami, zdaj pa zaposlen v trgovskem podjetju Murka v Lescah. Njegova zasluga je, da je bilo vse imenitno, okusno aranžirano, trgovke pa so poskrbale za sprostitev in obujanje lepih in manj prijetnih spominov.

Jože Malej

Tudi priložnosti nagovor, ki ga je pripravila Slavka Kerec, 33 let poslovodkinja v trgovini v Plavškem rovtu, je bil sproščen in duhovit. Dejala je, da se

Slavka Kerec

Slavka Kerec je pripovedovala, kako zelo so moralni kot vajenci in tistih časih delati. Nemalokrat tudi do polnoč... Bilo je vse drugače kot danes. Spomnila se je svoje stroge poslovodkinje, stare trgovke v trgovini pri Čufarju. Ta jim je strogo zabičala, da ne smejo prav nobenemu kupcu nikoli in nikdar reči: Tega pa nimamo! Če artikla v trgovini ni, se je treba nekako izvleči in ponuditi kaj drugega. Če ni bele mokce, je pa malo manj bela mokca; če ni malih žarnic, imamo pa velike.

In tako se je zgodilo, da je v trgovino vstopila ena fina gospa profesorjeva ter povprašala, ali imajo toaletni papir. V trgovini ni bilo na zalogi toaletnega papirja in trgovski vajenki je bilo nerodno. A se je spomnila strogi navodil poslovodkinje in hrabro odgovorila:

»Ne, gospa profesor, toaletnega papirja sicer nimamo, imamo pa »šmirgel« papir....« ● D. Sedej

GORENJSKI GLAS

REDNO BERE PREKO 100.000 VAŠIH BODOČIH POTROŠNIKOV

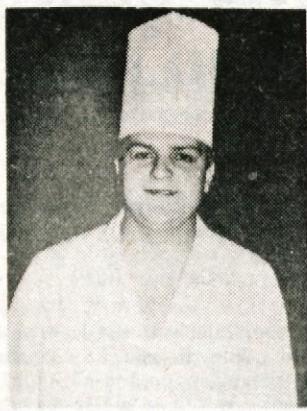

Jože Debevc s Kidričeve 77 iz Škofje Loke, je eden izmed najstarejših naročnikov Gorenjskega glasa. Star bo 80 let, na časopis pa se je naročil leta 1955, torej je zvesti bralec Gorenjskega glasa že 35 let. Pravi, da mu je bil takoj všeč in tako se je nanj naročil, da mu ga je poštar prinašal na dom. Najraje je prebiral o nesrečah in tudi politika ga je zanimala. Na koncu pa še doda, da vsega prebere od prve do zadnje strani, le to mu ni všeč, ker je po njegovem preveč slik. Ob tem pa se je pritožil tudi, da ni še nikoli bil izzreban, ampak s srečo je že tako. ● M. Č., Foto: J. Cigler

GORENJSKI GLAS TUDI Z NOVICAMI IZ VAŠEGA KRAJA!
GORENJSKI GLAS
SODELUJTE, SPOROČITE, SVETUJTE... NE BO ZASTONJ!

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje šef kuhinje hotela Creina v Kranju

Zelenjavna omleta

Za 2 osebi potrebujemo 4 jajca, po dve žlici mleka, mineralne vode in sladke smetane, ščepec soli, malo muškata in popra, 2 čajni žlički masla, 4 jedilne žlice seseckljanih zelišč kot so pehtran, travniška kislica, koper in podobne, kar imate pač radi.

Jajca, mleko, mineralno vodo in smetano zmešamo in

začinimo s soljo, muškatom in poprom. Maslo kar precej segrejemo v ponvi tako, da se na njem pojavi pene, in nanj vlijemo jajčno maso. Sem in tja malo potresemo ali pomešamo. Tik preden se jajčna masa povsem strdi, jo potresemo z zelišči. Omletko takoj serviramo. Zraven najbolje prija zrnat črn kruh in sveža solata.

Če so ustnice razpokane

Sonce nam poleti izsuši kožo in ustnice še posebej. Metka Krivic, kozmetičarka iz Zgoše pri Begunjah svetuje, da ustnice in predel okoli ustnic premažemo z medom in pustimo tako dlje časa. Med je namreč zelo hranljiv.

Zaupala pa nam je tudi recept za posebno doma pripravljenje olje za ustnice: Zrežemo 30 g rmanja in ga vmešamo v 50 g olivenega olja in 50 g mandeljevega olja. To sestavino namakamo na toplo en mesec. Vmes večkrat pretezemo, precedimo in to uporabljamo kot hranljivo mazilo za ustnice.

Kot radijski reporter sem se pogovarjala s hroščkom Žužkovičem

Nekega lepega dne nam je v radio postaji zmanjkalo dela, zato ker smo prejšnji dan stavkali. Vsi reporterji smo se borili za višje plače in svoje pravice. Vse so nam odobrili in zopet smo prišli v službo. Toda tam naslednji dan zopet ni bilo kaj poročati poslušalcem. Tako smo vsi odšli za delom po svetu. Šla sem na travnik blizu gozda in se vsedla v travo. Tako za tem pa zasišim obupno cmokanje. Ozirala sem se okoli sebe toda nikjer ni bilo žive duše. Potem pa se nekdo oglasi in reče: "dravo!" Zatem sem zagledala majhnega hroščka, ki je jedel velike liste kislice. Vprašala sem ga: "Ali si ti rekel zdravo?" On pa: "Nisem rekel ravno tega, sem pa rekel nekaj zelo podobnega!" "Ali bi mogče kaj izdaval," sem ga vprašala. On pa mi je rekel, da ne bo nič izdaval, zato ker če bi preveč govoril, bi me lahko še pobruhal. Tako se je nažrl listja. Potem je zasmrčal in zasmrčal v zaspal. Ko se je zbudil je postrani pogledal okoli sebe in opazil, da še nisem odšla. Ker me ni pozdravil, se sploh nisem hotela več pogovarjati z njim. Potem me je pozdravil. Rekel je: "dravo! hej ti ali me slišiš?" Potem je zopet začel žreti liste in spet se je zadrl: "dravo...HK...voo! Hej, ali me slišiš?" Potem je zopet začel žreti liste. Nato se je zadrl: "dravo...HK...voo!" Meni se ni več zdelo primerno pogovarjati s hroščem, ker se je preveč nažrl, se mu je kolcalo. Potem pa mi je rekel: "Op...HK...pros...HK...sti mi prosim, ker te HK ni...HK...sem pozd...HK...drasil." Jaz pa nič. Potem sva tako nekaj časa sedela in se nisva prav nič pogovarjala. Čez čas mu rečem: "Kako ti je ime?" On pa je še kar mulo pasel, za-

to mi je odgovoril: "Kaj te 'ri-ga?" Potem pa je rek: "No, ja prav. Ime mi je Žužko Žužkovič." "Ali bi rad postal slaven," sem ga vprašala. On pa je dejal: "Jaz sem že 'laven, če te kaj zanima. Pojd v...saj veš kam!" Jaz sem se ga takrat navečila in hrošč je zopet začel žreti liste. Potem pa jih je še meni ponujal, toda kaj naj jaz počrem z napol pojedenim listom. Ta hrošč je potem zadrel mal in zaspal, kerje videl, da se bo kmalu znočilo. Potem sem ga zbulila in vprašala: "Ej, ti, zakaj pa že spis?" On pa: "aj te 'ri-ga, če jaz spim. Saj vendar viši, da se bo znočilo!" Poglejala sem na uro in se zadnje minute spomnila, da moram še v radio postajo pripraviti neko poročilo. Prišla sem v radio postajo in začela s poročilom. Ni ni mi šlo od rok, da bi kaj dobrega napisala. Potem sem se spomnila na hroščka in napisala poročilo v njem. Mislim, da mi ljudje niso verjeli, saj tuji sama komaj verjamem, da sem se zares srečala s hroščkom, ki zna govoriti. Naslednji dan sem zopet odšla tja in iskala tega hroščka. Potem sem videla, da ga je prišla iskat njegova mama in ga odpeljala iz trave proti nebu. Videl me je in zakričal: "Slišal sem twovo zgodbo o meni in zdela se mi je zares čudovita. Se vidiva!" In že sta mi izginila izpred oči.

Marta Peterman, 6.a,
OŠ BRATOV ŽVAN GORJE

Arhitekt svetuje

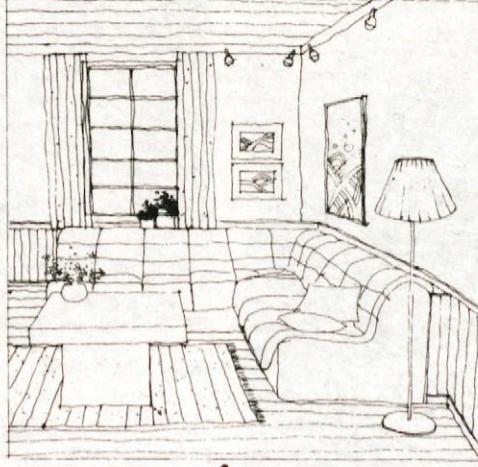
Nov kotiček v stanovanju

Vprašanje:

Imamo dnevno sobo dimenzije 4 x 4,6 m. V njej imamo pohištvo Alples tip DOM - hrast. Strop imamo obložen z oblogom iz macesna, na tleh pa ladijski pod, tudi iz macesna. Stene so bele. Prosim vas za nasvet, kako bi zaščitili steni v vogalu, kjer je sedežna garnitura KEA iz tovarne ZLIT v Tržiču.

Drugo vprašanje: Hiša je zidana iz kamna, fasada je popolnoma obnovljena, bele barve, navaden špric z mlinčkom. Okoli hiše je betonski pločnik. Kaj predlagate za cokl, ker ni robu navznoter.

Benedejčič, bralec in naročnik s Primorske

Odgovor:

1. Za zaščito stene vam predlagam tudi oblogo iz naravnega lesa - macesna, ker je topel, trpežen in z leti še pridobi na lepoti. Če želite lahko steni oblečete z oblogo v celoti, od tal do stropa. Vti glede na obliko prostora ni potrebno popravljati, zato ste pri postavitvi smeri opaža neomejeni. Ozirajte se na smer postavitev stropne in talne oblage. Predlagam pa vam, da stene oblečete le v višini okenskih paravpetov, torej tudi približno do višine naslona sedežne garniture. Za sedežno garnituro opaž v njeni dolžini pomaknite izven ravnine stene in ga zaključite s polico širine 15 cm. Postavljajte ga vertikalno in ga na robu zaključite z masivno profilirano letvijo.

Omenila bi še, da sta si značaja macesna in hrasta močno različna, zato njuna kombinacija, še posebej, kjer nista močno obdelana z barvami, ne more tvoriti harmonične usklajenosti in deluje dražeče v prostoru.

2. Hiša je grajena iz kamna. Fasada je finalno obdelana s špricem. Ob predpostavki, da cokl tvori kamnit zid in da sta njegova struktura in kvaliteta primerni, ga le očistite in fuge zagladite s fugirno maso in ga zaščitite pred učinki atmosferilij. Dobili boste najlepši cokl iz naravnega kamna.

Druga možnost je, da nalepite plošče iz grobo obdelanega naravnega kamna, kjer pa bo zaradi debeline oblage nastal zob navzven. Tretja možnost je, da premaz s kulirplastom v svetlo sivi ali peščeni barvi. premaz nanesete na zaglajen omet. Dobili boste tanko, vendar popolno zaščito.

Darja Fabjan, dipl. ing. arch.

LESNINA MI - Moderni interier

Jakne, jakne... MODA

športni ovratnik, dvoredo zapenjanje, velike žepje, barve pa je opečnato rjave. Pri zapuščenem Suknu boste gotovo dobili takšno barvo volnenega blaga. Kot vidite, ima model zraven zelo dolgo krilo, naj pa pove mo, da bo tudi letosnja jesen še polna mini kril, ki so še vedno modna.

Poskusimo še me

Janeževi upognjenci

Saj ste si verjetno že kdaj na Bizjakovi gostilni na Beli pri Predvorju privoščili njihovo znano sladico z velikim Janeževim upognjencem, sladoledom in smetano. Poleti še posebno prija. Mlada gospodinja Veronika je bila tako prijazna, da nam je zaupala, kako le, le k delu se je treba pripraviti.

Potrebujemo 1 kg jajc, 1 kg sladkorja in 90 dag moke. Jajca ubijemo v skledo, dodamo sladkor, oboje penasto umesamo, nazadnje pa počasi dodajamo moko. Zmes mora biti bolj gostota kot tekoča.

Pekač dobro namežemo z margarino in posujemo z moko. Z modelom - lahko je tudi širši kozarec - zarezemo v to moko na pekaču, da se naredi krog. Tako obdelamo ves pekač. V krog potem z žlico nanašamo testo, ga poravnamo z nožem, da je enakovrsto debel - brez skrbi, ne bo se razlilo čez rob - nato pa posujemo z Janežem. Te piškote pečemo na hitro, pri 250 stopinjah C. Pečene takoj upognemo čez valjar, steklenico ali jih preprosto vtaknemo v skodelico za belo kavo. Ohljajene zložimo v veliko kovinsko posodo, ki se dobro zapre ali v velik stekleni kozarec, ki ga zapremo s pergamentnim papirjem. Tako nam bodo ostali lahko mesece sveži, trdi. Na zraku se ta piškot mimogrede zmeča, zato jih moramo res takoj, ko se dodobra ohladijo, zapreti. Ko se nam zahoče sladice po Bizjakovo, damo v skodelico za sadno kupo nekaj kepic različnega sladoleda, smetano, prelijemo s čokoladnim ali drugim poljubnim prelivom, za rob pa zataknešmo Janežev upognjenc. Pa bo pravi mali praznik v hiši!

IZ ŠOLSKIH KLOPI

SREČA

Živim kot srečna čer v oceanu; trdna in negibna, medtem ko se drugi divje vrtinči okrog mene.

Nataša Fister, 8.a

Srečo lahko kmalu občutiš, še lažje pa jo izgubiš. Komaj jo "ujameš", pa ti že spolzi iz rok.

Barbara Virant, 8.b

V vsem stvarstvu ni ničesar tako tujega, kakor človek, ki je sam!

Kot tehtnice smo, razpeti med svojo žalost in svoje veselje. Samo tedaj, ko sta naški skodeli prazni, smo mirni in v ravnotežju. Ko nekaj imamo, se tega ne zavedamo, občutimo samo tedaj, ko izgubimo. Iščemo začetek, a brez uspeha. Darujemo svoja bogastva, čeprav ne vemo, da bi svoje sopotnike na vlaku življenga obdarovali s tem, da bi jim poklonili del sebe. Živimo v neredu, ki nas obdaja. Košček za koščkom umira duše, kot bi z vsakim trenutkom spustili vanjo kapljico strupa. Samo kapljico strupa. Kako malo je treba, da kloneš, da ni več twoje slike v zrealu, da postaneš samo še nič.

Sreča je zvezda. Gledaš jo, večno. Tedaj se utrne.

Jerca Jan, 8.a

Vsaka mladost je polna sreče in radosti, sijajnega sonca in prešernega smeha. Vsaka mladost. A ko v poznih letih in v gremih urah pogleda človek nanjo s tujimi, hladnimi očmi, se mu zdi nevesela, kelih krivičnega trpljenja in prezgodnjega spoznanja, nenadoma se razmakne, se v nič raztopi megleni zastor in zasmeje se mlado sonce, vredno ljubezni in hvaležnosti.

Betka Vovko, 8.a

MAMINA ROKA

Bolj kot gledam to zlato roko, lepša se mi zdi in si mislim:
"Kaj ni škoda, da bi končala na moji zadnjici?"

Klemen Brešar, 2.c
OŠ Stane Žagar, Kranj

TOVARIŠICA - LEPOTICA

Tovarišica - lepotica v razred je stopila, učence pohvalita.

Ko pa se v ogledalo je ozrla, je učence kar prezrla. Učenci so pisali in se ji smeiali.

Nato se je usedla in si lase zapela. Potem je Petra k sebi poklicala in močno ga je zlasala.

Še na tablo nekaj nakracala, učence pa domov poslala.

Ziva Cof, 6.č
OŠ Stane Žagar, Kranj

POČITNICE NA STENJAKU

Za nami je že polovica julijskih dni in veliko otrok je s starši že na počitnicah. Tudi jaz sem s kolonijo odpotoval na stenjak, to je otok pri Fažani. Ta majhen otok ima obliko copata in je z vsakega prav prijeten otoček za oddih.

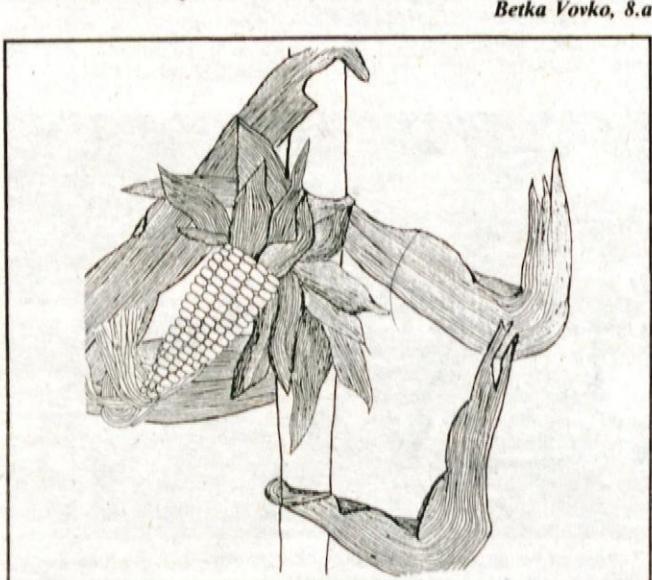
Na njem so navpični skalnati prepadi, ki so dokaz, da so imeli tu nekdaj kamnolom. Na pobočju stoji grad, ki ima mogočen pogled na morje pod seboj. Nekateri predeli otoka so močno zaraščeni z grmičevjem in raznimi vrstami trav. Pogosto je otok premajhen za glasno skupino klepetavih otrok. Zelo veselo je tudi ob večernih prireditvah, ko se vse skupine zberejo v odprtih delih, ki služi za večnamenski prostor in se med seboj pomerijo v kvizu, igrahu in rdeči niti. Najlepši pa so plesi.

Na dveh urejenih igriščih se skupine igrajo v dveh športnih panogah: med dvema ognjemeta in met čez žogo; najmočnejši so Galebi. Vse skupine med seboj tekmujejo tudi v pospravljanju.

Marjetice in Ribe pa so najboljša, najbolj vesela in tudi najbolj jezična dekleta na otoku. Jaz sem v skupini z imenom Gusarji. Imamo zelo skrbno tovarišico Mojco, ki jo ubogamo na vsako besedo. Po dobrem in obilnem kosišu se je težko odpraviti na dolgočasen opoldanski počitek. Kopamo se zelo radi, kajti vreme nam ne dela težav, pa tudi voda je čista.

Zvečer se nihče ne more umiriti in zaspasti. Iz vsake sobe se sliši glasen klepet, ki mu sledi smeh. Dežurni učitelji nas mirijo. Zjutraj pa težko vstanemo.

Torej, zelo lepo teče življenje na Stenjaku, vse ne gre po maslu. Za vseh dvanašt skupin pa skrbita naša pedagoška tov. Ja nez in tov. Francka.

Gusar, Peter Škrabec
OŠ Matija Valjavca
Preddvor

Je čas vojne in je čas miru. Zdaj je pri nas čas... Česa? Miru zanesljivo ne, če oboroženi kninski jurišniki v 20. stoljetju našega štetja postavljajo na ceste barikade in strahujejo vse, kar ni ravno evforično privrženo njihovi resnici, in vse, kar po naključju zatava na njihovo bojišče.

Kar zamislite si, da ste inozemski turist in da sploh prvič letujete na Jadranu, v kakšnem Zadru, Biogradu ali Šibeniku. Najprej vas kakšnih deset dni nagnusno odvrajo v vseh oštarijah, po kampih in po zasebnih sobah. Če ste bistrega očesa, vam ne uidejo tudi vse ostale krasotije in lepotije jadranskega turizma: zanikrana stranišča in posvinjane plaže, kanalizacija, ki je speljana v morje le nekaj deset metrov stran od plaže, mrzla juha in toplo pivo ter kultura, ki doseže svoj absolutni vrh v folklornih prireditvah, ob katerih organizatorji pričakujejo, da boste tako navdušeni, da vas bo kar treslo. Tako kot zaželeno, če ne že nujno, da od jutra do večera skakljate po gostonah in se mastite z ražnjiči in čevapčiči. Vsi naši tuji gostje naj bi namreč imeli gurmanska nagnjenja: po večerjah in kosihi v hotelih bi na vsak način moral še v dve ali tri gostilne na meso, meso in še enkrat meso. Saj drugega pa tako ali tako ni...

Ko končno dočakate, da se ta turistična tlaka konča, že po nekaj kilometrih padete kakšnih sto let v zgodovino. Manete si oči, a nič ne pomaga: na RESNIČNI cestni barikadi stojijo RESNIČNI oboroženi civili, ki se mrščijo in vas divje gledajo. Ko se ogledujete okoli, kje neki je kakšna filmska ekipa, prepričani, da ste nepričakovano padli v kader kavbojskega filma, vas mrzoglednež že ustavlja: Halt, brate! Gume zavilijo, žena prebliči od strahu, otroci na zadnjem sedežu planejo v jok, pes civili. Za umret!

Klub, ki ne živi od nobenih podpor

Ženske - to se vas ne tiče!

Radovljica, 27. avgusta - Večno mladi iz Radovljice so praznovali petnajstletnico svojega kluba, ki so ga ustanovili v gostilni pri Lectorju in ga tudi registrirali. Dejavnost kluba: rekreacijski pohod na Stol in imenita družabna prireditev na Linhartovem trgu sredi Radovljice.

»Petnajst let je od tega, ko nas je pet fantov pri Lectorju v Radovljici razmišljalo, kam bi šli naslednji dan. Odločili smo se, da na Stol in takoj je padla ideja: pohod večno mladih fanfov na Stol«, pravi predsednik kluba Večno mladih fantov Franc Globočnik iz Radovljice, ki je predsednik večno mladih že vseh petnajst let. »Prvega pohoda na Stol, ki je vedno zadnjo soboto v avgustu, se je udeležilo 44 članov kluba. Bilo je enkratno, nepozabno, zato smo sklenili, da z našo aktivnostjo nadaljujemo. Naša aktivnost je namreč samo ta pohod na Stol, a je odlično organiziran, vedno pa mine v prijetnem vzdružju. Klub Večno mladih je registriran tako kot vsak klub, ima svoj statut in upravni odbor: njegova dejavnost je izključno rekreativna, se pravi, pohod na Stol, s tem, da se goji družabnost, prijateljstvo in humor med člani. Od 200 članov v prvih letih se je število povzpelo na celo 400 članov, zdaj pa imamo 250 stalnih članov kluba, največ iz Radovljice, a so tudi iz drugih krajov Slovenije. Svojo pripadnost

Franc Globočnik

klubu jemljejo silno resno in sodelujejo pri pripravah na pohod. Pravilo je: en dan v letu biti »frezek«, se pravi, da žensk v klubu ni. Mi smo večno mladi fantje, ki zadnjo soboto avgusta sami krenemo proti Stolu. Po pohodu pa je na Linhartovem trgu veselica, tako da naše člane kot za ostale, z bogatim srečelovom.

Klub ima svoje simbole: devet lesenih, ki jih je izdelal naš član

Božo Ban, opremo pa prispeval Milan Vipotnik. Osem lepih lesnih simbolov je v gostilni Turk na Črnivcu, njihova značilnost pa je, da so sedemkrat večji, kot so predmeti v naravnih velikosti. Med njimi so: valjar, žlica, krožnik, vilice, nož, kuhińska deska, sekira, »ribežn«. Po desetih letih delovanja kluba pa smo prešli na medeninaste simbole in imamo že: ponav, povečan grb večno mladih, zajemalko, kotliček, »kroglico« za pivo, na letošnjem pohodu pa smo se odločili za zvon. Upravni odbor, ki koordinira delo, vsako leto sprejme veliko idej o simbolih in se nato odloča.

Na desetem jubilejnem pohodu smo na vrhu Stola razvili svoj prapor, na Linhartovem trgu pa imeli svečano prireditev. Imamo že 22 darovalcev trakov in več kot 200 darovalcev žebličkov.

Vsek pohodnik, ki pride prvič na Stol - pohod spremljajo gorski reševalci - je po vseh pravilih krščen, dobi klubsko značko in tako član našega kluba. Stroške pohoda krije vsak sam. Smo klub, ki ne živimo od nobenih družbenih podpor! Šestkrat smo na zaključek povabili glasbenike iz Ljubljane, vendar so bili preveliki stroški. Letos smo povabili leško godbo in s prireditvijo malo zavezali jezik tistim, ki nas občudujejo...

Rudi Pogačnik

Ciril Zupan
ki govorijo o nas vse mogče, malo pa se oddolžili tistim, ki nas občudujejo...

da bo spet obsedeni vik in krik, pa čeprav pred vrati hotelov, v katerih bivajo tuji gostje, ki jih z Welcome pozdravljamo na vsakem koraku.

Nobena zanikrna obcestna tabla in nobeno stranišče na štrbunk in noben naveličani natakar ne morejo turizmu napraviti toliko škode, kot so je v Kninu napravili znani beograjski režiserji. Dolgoročne škode, kajti za živo glavo ne bo nikogar, ki so ga zaustavili oboroženi jurišniki, več k nam. Še več! Razumljiva antipropaganda pri zahodnih sosedih in širše je do konca pokopala upe, da se vsaj v naslednjih petih letih razen čudakov in zapriseženih avanturistov kdo sploh ozre na Jugoslavijo. Saj - če mi nimamo morja, naj tudi vam turizem mrkne.

V venček, ki ga povsod po svetu spletajo v letu turizma, so beograjski scenaristi kninskih dogodkov dodali krasno cvetko. Uspeло jim je, da je sosedu koza crknila in zdaj si verjetno uživaško manjje roke. Leto ludizma, ne pa turizma!

Kmalu bo napočil čas, ko bomo zares sami samcati čemeli v tej balkanski luknji strahov in vesestranskega obupa! Pozabljeni otoček tam nekje na jugu Evrope, poligon, kjer na pragu novega stoletja divijo najrazličnejši ideološki viharji in kjer je zavestno gospodarsko samoučenje del folklore. Politična evforija na tem zaplankanem koščku zemljevida ima namreč stotere stranske posledice.

Z mafisko industrijo mamil je v svetu najbolj donosna turistična industrija. Ko se bomo mi prebudili iz morbidne politične spozabe in omame, ne bo daleč naokoli nobenega turista več. Neznana ekonomska kategorija nam bodo, saj jim danes tako vztrajno grenimo življenje, da bodo v teh krajih dokočno izumrli... ● D. Sedej

tkov v vrednosti 85.000 dinarjev ter 1.500 srečk, tako, da bo vsaka tretja zadela. Srečke prodajamo po 300 dinarjev.«

Ciril Zupan, od začetka funkcionar kluba večno mladih: »Kaj poglejte in povejte: katero društvo ali zveza je zmožna sredi Radovljici organizirati tako prireditve? Med člani kluba večno mladih so zreli in odgovorni ljudje, zato je pohod tudi vsako leto tako uspel. Sicer pa smo se že v začetku zakeleli, da bomo en dan v letu »frezek« in da se dejavnost kluba žensk pač ne tiče...« ● D. Sedej

Dahnili so da:

V Škofiji Loki: Kristina Rotar in Robert Kokelj iz Škofje Loke; Bernarda Jensterle in Anton Kersnič iz Podlonka; Brigitka Žagar in Marjan Rutar iz Binkelj.

V Kranju: Miroslava Cencelj in Branko Vovk iz Kranja; Gordana Golik in Janez Taškar iz Šenčurja; Cecilija Hudobivnik in Janko Pfeifer iz Vopolj; Barbara Hafner in Marjan Osterman iz Britofa; Metka Bečan in Igor Arzenšek iz Trstenika; Alenka Rozman in Miodrag Ignjatevič iz Gonika; Marija Valjavec in Slavko Studen iz Sebenj; Barbara Hafner in Jani Žlindra iz Bistrice pri Tržiču; Marija Nahtigal in Matej Eržen iz Hrastja; Silva Čemazar in Viljem Krmelj iz Kranja; Martina Trempus in Robert Čebular iz Tenetiš; Sabina Podlesek in Aleksander Koporec iz Kranja; Karmen Erzetič in Igor Jelovčan iz Naklega; Jožica Bohnec in Pavel Mubi iz Kranja; Vesna Tepina in Stanislav Mavec iz Kranja; Ivica Kozjek in Srečko Ropret iz Velosovega; Irena Potocnik in Ignac Bašelj iz Bobovka; Viktorija Jagodič in Sinan Lipaj iz Predosej; Ana Čerin in Vincencij Bertoncelj z Belce; Magda Zupan in Filip Bertoncelj iz Podblice; Alenka Jagodič in Robert Starc iz Kranja; Simona Zaplotnik in Ignac Cuderman iz Predosej.

Čestitamo!

Podružnična cerkvica sv. Florjana v Studenčicah

ji Mirko. »Zakaj? Zato, ker je bilo v okolici toliko žab. Verjetno zato, ker je bilo na Blatah močvirje, ko pa so Blata izsuili, so izginile tudi žabe. Vsepovsod je reglalo in reglalo, zato ni čudno, da so nas klicali za žabarje. A nismo ostali dolžni: Hraščani so bili za nas kašarji, Leščani kačji pastirji...« Tudi Ivana, ki je v Studenčice prišla iz rodnega Lenarta nad Škofjo Loko, se še spominja vaške družabnosti, saj so jo dekleta na vasi takoj sprejela medse. Danes pa je bolj vsak sam zase.

Studenčice bi bile idealen kraj za kmečki turizem: vas leži nedaleč od Šobca in Bleda. Ko bi bilo kdaj kaj več ugodnejših turističnih posojil, bi bilo tudi med vaščani takih lepih slovenskih vasi verjetno več zanimanja za turizem... ● D. Sedej

BIVŠA BENCINSKA ČRPALKA NA PRIMSKOVEM NUDI

V MALEM VELIKO

Mirko Pogačar, Rajhu, Bavnču, Jakobu, Marku, Močku, Mahau, Joženuku, Komantu, Olibcu, Mužnarju, Muleju, Žbatu... Malo je kmetov, trije ali štirje se ukvarjajo samo s kmetijstvom, ostali pa hodijo v službe v Lesce, Begunje, Radovljico. Na poljih pridelamo za dom, a zemlja je peščena in zato pridelek ni tako obilen kot v vaseh, recimo, okoli Kranja. Pridelek krompirja je dober, ni pa ga toliko kot tam, kjer je zemlja ilovnata. Večino-

nove hiše, stare, ki so prav zares zelo stare, pa so podrlji ali ostajajo zapuščene, pravita Iva in Mirko Pogačar. »Vas je nedavno dobila ime po studencih, saj Studenčice stojijo na vodi.

Hokejisti Bleda se še niso odločili

Prva A ali prva B liga

Glavni vzrok za odlašanje z odločitvijo je denar, sicer pa so se Blejci za to sezono okreplili z odličnim sovjetskim hokejistom Krutovom, ki je doslej igral za Medveščak iz Zagreba, na Bledu pa bo igral za prvo moštvo in treniral mlade.

Bled, 24. avgusta - "V I. B zvezni hokejski ligi smo zmagali in imamo pravico sodelovanja v prvi A ligi, vendar se za zdaj še nismo odločili. Odločitev bo znana prihodnji teden," je dejal tehnični vodja blejskih hokejistov Brane Terglav. "Največ problem so finance. Dogovarjam se z italijansko reklamno agencijo Fininvesta, ki bi tržila naš klub in pri dobičku bi bili mi sodeleženi, seveda pa denarja s tem ne bi bilo dovolj, saj bi rabili samo za normalno nastopanje v prvi A zvezni lige 300.000 zahodnonemških mark. Denarja sedaj še za nastopanje v drugi ligi ni dovolj, iščemo ga sami, kar je dosti žalostno za šport radovališke občine. Ponujajo nam 5000 mark, na seznamu in pri merilih za razdeljevanje denarja nas imajo med rekreativnimi športi, čeprav smo na pragu prve zvezne lige. Precej športov dobi mnogo več od nas, pa so po uspehih mnogo slabši. Mi zahtevamo od ZTKO 40.000 mark in plačilo trenerja in tak zahtevek smo tudi posredovali."

Na Bledu del svetovnega prvenstva

Bled je resen kandidat za soorganizatorja svetovnega hokejskega prvenstva skupine B, ki bo konec marca in aprila prihodnje leto v Ljubljani. Da bi bile na Bledu tudi tekme tega prvenstva, so športni, pa tudi poslovni motivi. Hokej bi se na Bledu uveljavil, Bled bi postal znan v hokejskem svetu kot poletni center hokeja in drsanja, kar uspeva že letos, ta čas pa je tudi precej mrtva turistična sezona. Izkušnje z organizacijo velikih tekem in prireditev Blejci že imajo, prav tako pa ima Bled že vse objekte in zvezne za delovanje služb, ki morajo biti na prvenstvu. Za to je usposobljena festivalna dvorana. Nova naložba bi bila le roba in ograja iz pleksi stekla okrog drsalnika, vsi drugi objekti pa so in bi bili zaradi prvenstva bolje izkorisčeni, kar je tudi smiselno.

Če pa bi šli v prvo A ligo, pravi Brane Terglav, lahko računamo kvečjemu na peto mesto, kar pa je skoraj isto, kot da v prvi B lige zmagamo, igramo v play autu z zadnjima dvema iz A lige in drugim iz B lige in dosežemo enak učinek. Hokejisti Bleda, ki so začeli vaditi 15. julija in bodo septembra odigrali več prijateljskih tekem z domačimi, italijanskimi in avstrijskimi klubmi, so to za sezono, ki se bo uradno začela oktobra, okrepljeni. Na Bled prihaja sovjetski hokejist Krutov, ki je igral pri Medveščaku. Bo član prvega moštva, vodil pa bo hokejsko šolo in mladince. Trener prvega moštva bo še naprej Peter Klemenc, trener pionirjev pa tudi še ostaja Franci Žbontar.

Septembra bo na Bledu več mednarodnih tekem. V soboto je bila tekma med Olimpijo in Dinamom iz Weiswassera. Prvega septembra bo srečanje med Jesenicami in Como Mediolo iz Italije, ki ga trenira Nace Kavec. Četrtega septembra bodo z Italijani igrali Blejci, 11. septembra Medveščak in 18. septembra Olimpija. Na Bledu bodo trenirali tudi hokejisti italijanskega prvaka Bolzana, ki ga trenira Rudi Hiti, tekme pa bodo igrali v Celovcu, na Jesenicah in v Ljubljani. ● J. Košnjev

Planinski izlet

PD Kranj organizira od 6. do 9. septembra 1990 planinsko turo v Dolomite v skupino Rogengarten. Izlet je zamišljen tako, da se ga lahko udeležijo »dratarji«, ki bi ves čas viseli na jeklenicah in »šodrovci«, ki jim ni do obešanja. Potrebna oprema: lahki planinski čevlj, nekaj za mraz, moč in veter, oprema za kampiranje, potni list, nekaj lir, hrana, za udeležence februar pa še plezalni pas, čelada, 2 vponki, vrvice. Prijava sprejema pisarna PD Kranj, Koroška 27 (tel.: 22-823), kjer dobite tudi podrobni program.

Izlet bodo vodili Brajnik, Ručigaj in Uhan.

Tenisaci Triglava so prvoligaši

Kranj, 25. avgusta - Na teniških igriščih v Kranju so bili v soboto zadnji obračuni tenisačev Triglava za vstop v I. zvezno teniško ligo. Po zmagi 8:1 z ekipo Gradiš Branika iz Maribora so Kranjčani postali prvoligaši.

Rezultati med posamezniki - Marko Por : Matej Ravnik (6:2, 6:3), Žiga Janškovec : Urban Pečovnik (6:4, 4:6, 6:1), Damjan Klevišar : Grega Kompara (6:4, 6:1), Primož Starc : David Breznik (7:5, 6:2), Borut Urh : Valentin Breznik (1:6, 4:6), Boštjan Mulej : Dušan Dajčman (7:6, 6:2). Dvojice - Por, Janškovec : Ravnik, Breznik (6:2, 6:0), Starc, Mulej : Mesarič, Pečovnik (6:4, 6:0), Urh, Kavčič : Breznik, Marovt (6:2, 3:6, 6:0). ● V. S.

Lokostrelstvo

Trije Gorenjci na svetovnem prvenstvu

Kranj, 28. avgusta - Danes se začenja v norveškem mestu Loenu 14. svetovno prvenstvo v lokostrelske disciplini arrow-hed. Dvanajst naših lokostrelcev in lokostrelcev, vsi so iz Slovenije, je odpotovalo na Norveško v soboto z avtobusom. Vozili so se 35 ur. Na tem svetovnem prvenstvu bo prvič na sporednu compound neomejeni stil, ki ga lahko, po mnenju udeleženca svetovnega prvenstva Marjana Podržaja primerjamo s strelnjem z malokalibrsko puško proste izbire. S takšnimi loki se dosegajo najboljši rezultati.

V dvanajstčlanski reprezentanci so tudi trije člani Lokostrelskega kluba Šenčur: zakonca Ksenija in Marjan Podržaj ter Sitar. Po predvidevanju Marjana Podržaja so možnosti naših v ekspresnem tekmovanju uvrstitev med deset, posamezno v posameznih stilih pa med 30. Potovanje so si moralni reprezentanți večidel plačati sami. Vsak je prispeval 15.000 dinarjev, nekaj pa bodo dali sponzorji in Lokostrelska zveza Slovenije. ● J. K.

V Bohinju so pripravili šesti triatlon jeklenih

Zmaga jeklenih mišic in volje

Med stodevetnajstimi tekmovalci sta čolnarjenje, kolesarjenje in tek uspešno opravila sto dva jeklena. Pravzaprav ravno sto jeklenih moških in dve jekleni ženski.

Bohinj, 25. avgusta - Minulo soboto so se v Bohinju zbrali ljubitelji vedno popularnejšega športa - triatlonu. Triatlon jeklenih je v nulih šestih letih zaslovel tako po Sloveniji kot Jugoslaviji, klub velikim telesnim naporom pa se ga še zdaleč ne udeležujejo le mlađi tekmovalci. Največ je starih okrog štirideset let, devetintrideset let pa ima tudi letošnji zmagovalec Jože Rogelj iz Ljubljane, ki je prvi premagal petkratnega Hotaveljčana Lojzeta Oblaka.

Ko smo se okrog osme ure tekmovalci, spremjevalci organizatorji in novinarji zbrali na kopališču Bohinjskega jezera, je bil pogled na gosto meglo zaskrbljujoč v pomirjuč obenem. Zaskrbljujoč zato, ker nismo vedeli, za koliko časa bo potreben prestaviti start vesla v pomirjuč, ker smo vedeli, da se obeta lep, sončen dan. Malo pred deveto se je začelo tekmovanje in sto deset tekmovalcev je začelo s 6 kilometrov dolgim veslanjem. Megla se je dvigala, slabe pol ure po stratu pa so prvi že prišli iz vode. Najboljši čas veslanja je imel Željko Rogič. Tik za njim pa so bili v cilju prve preizkušnje tudi favoriti: Jože Rogelj, Lojze Oblak, pa tudi prva ženska Nataša Nakrst - Kosmač, ki je bila tudi zmagovalka (med ženskami) lanskega triatlona jeklenih in letosnjega klasičnega triatlona v Bohinju.

Pred tekmovalci je bilo 30 kilometrov kolesarjenja mimo Stare Fužine, Češnjice, Koprivnica, Gorjščica, Pokljuka, do

Rudnega polja. Tisti, ki smo tekmovalce spremjevali v avtomobilih, se nismo mogli načuditi, s kakšno lahkoto so vrteli pedala celo po 7 kilometrov dolgem makadamskem delu kolesarske proge. Na prvo mesto pa se je zlahka prebil Lojze Oblak, ki mu je sledil Jože Rogelj in nato v majhnih presledki drugi kolesarji, največ med njimi iz škofjeloškega konca: Hafner, Podlogar, Stanonik, Kalan, Pirman,... Po vsej poti pa so jih spremjevali številni domačini in prijatelji, ki so jih spodbujali s ploskanjem.

Na cilju kolesarjenja na Rudnem polju je bil prvi Lojze Oblak, tik za njim pa se je pripeljal Jože Rogelj. Tako je le še tek preko Konjščice odločal o zmagovalcu šestega triatlona jeklenih. Dobil ga je Jože Rogelj iz Ljubljane. Pravzaprav so zmagali vsi, ki so prišli na Velo Polje. Sto tekmovalcev in dve tekmovalki: deveta je bila Nataša Nakrst Kosmač, ki je za Rogljem zaostala le dobrih sedemnajst minut in Lidija Go-

lob, ki se je uvrstila na sedeminpetdeseto mesto med vsemi tekmovalci, za celo progro pa je porabila le dobre tri ure in pol.

Rezultati: Jože Rogelj 2:44,46, Alojz Oblak 2:47,26, Lojze Malnar 2:52,19, Franc Hafner 2:56,23, Miro Kregar 2:58,16. Lojzeta Oblaka, petinštiridesetletnega tekmovalca iz Hotavelj smo po koncu tekmovanja vprašali, kako je mogče na tako veliki razdalji in v treh disciplinah prispeti na cilj skoraj istočasno, kako je zadovoljen z organizacijo tekmovanja in kako se počuti kot premaganec po petih zaporednih zmagah: "Razlika med zmagovalcem in mano, okrog dveh minut, se sicer zdi majhna, za prehiteti je pa to veliko. Samo tekmovanje je bilo odlično organizirano, tako da vsi tekmovalci čestitamo bohinjskim organizatorjem, ki so dali prreditvi visoko raven. Nad seboj pa lahko samo rečem, da sem presenečen, ker sem se za tekmovanje odločil šele pred enim tednom. Morda sem se treningov že malo naveličal, vendar ko sem šel pred dnevi s prijateljem na trening, sem ugotovil,

da mi še vedno gre in sem se odločil za nastop. Tako sem z današnjim rezultatom prezadovoljen," je dejal Lojze Oblak. Ko pa smo ga povprašali po sotekmovalki in resni konkurencki Nataši Nakrst-Kosmačevi, pa je rekel: "Fenomenalna, res fenomenalna, izjemna." V Bohinju so v petek ustanovili Triatlonsko zvezo Slovenije, katere predsednik je Lojze Hvala. ● V. Stanovnik

Finale državnega prvenstva v vaterpolu za mladince

Uspeh mladih Zagrebčanov in organizatorjev

Kranj, 26. avgusta - Vaterpolo klub Triglav iz Kranja je bil organizator finalnega turnirja za državno prvenstvo v vaterpolu za mladince. Od četrtka do nedelje so potekali obračuni osmih ekip: Partizana, Crvene zvezde, Mladosti Coninga, Brodomerkurja, Jadran - Koteks, Juga, Kotorja in domače ekipe Triglava. Po pričakovanjih so v sklepni tekmi zaigrali mladinci Mladosti Coninga iz Zagreba in Partizana iz Beograd-a. Boljši so bili Zagrebčani in zasluženo osvojili naslov mladinskih državnih prvakov.

V prvem kolu so si po dve točki zaslužili vaterpolista Mladosti Coninga, Juga, Partizana in Brodomerkurja, mladinci Triglava pa so izgubili z ekipo Partizana 10:8 (3:1, 3:2, 2:1, 2:4). Petkovo kolo je prineslo zmago Mladosti Coningu, Jugu in Partizanu, domači Triglav pa je igral izenačeno z ekipo Brodomerkurja 9:9 (3:2, 2:2, 3:3, 1:2). V soboto so se Triglavani pomerili s Kotorjem in izgubili z rezultatom 7:11. Tako so v sklepnom delu domačini zaigrali za sedmo mesto in zmagali s Crveno zvezdo.

Vratar domača ekipe, Matjaž Homovec je po zadnji tekmi povedal: "Glede na to, da na turnirju nastopa osem najboljših moštev iz vse Jugoslavije, je turnir res kvaliteten, dobili pa smo težko skupino in že na začetku zgubili s Partizanom, ki danes igra za prvo mesto. Ker prej nismo pričakovali, da se bomo uvrstili v finalni del, smo z rezultatom zadovoljni, lahkoh pa rečem, da smo imeli malo smole na tekmi s Kotorjem, sicer bi lahko igrali tekmo za tretje mesto. Drugač je pa smo z igro zadovoljni."

Po treh kolih so največ točk zbrali vaterpolisti Mladosti Coninga in Partizana (vsak po 6) in se pomerili za prvo mesto. Z rezultatom 15:9 so Zagrebčani postali mladinski državni prvaki.

Trener ekipe Partizana Nenad Manojlović pa je o tekmovanju povedal: "Pohvaliti moram izredno dobro organizacijo finalnega turnirja, saj smo vsi zadovoljni. Sprotoj smo o vsem obveščeni z bilteni, dobro je sojenje, nastanitev... skratka, pohvaliti moram organizatorje tu v Kranju. Naša ekipa še ni igrala na podobnem tekmovanju in zaslugovali smo tudi z rezultatom."

Naj zapišem tudi, da so pripravljeni in izvedbi tekmovanja Vaterpolo kluba Triglav pomagali Merkur, Ikon, Živila, Prtoimpex iz Borovlja, Slovin, Pivovarna Union, Omega, Planika, MB Medium, Zidarstvo Ovsenik, Alpetour - Potniški promet, Sava in Gozdno gospodarstvo Kranje.

V soboto pa je bila na letnem kopališču v Kranju tudi osmina fina-

la letosnjega pokala kajakašev v Tacnu

Pokal Italijanu Ferrazziu, Skok peti

Tacen, 26. avgusta - Tacen je dva dni na odlični progostil 250 najboljših kajakašev in kanuistov iz 28 držav na finalnih bojih letosnjega svetovnega pokala na divjih vodah. Da je progost Tacnu najidealnejša, so potrdili vsi nastopajoči. Kako tudi ne bi bila, saj bo prihodnje leto na tej progoti, ki jo prenavljajo, svetovno v prvenstvo kajaku in kanuju. Sobotne prve medalje sta poddelila predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, ki je tudi predsednik organizacijske komiteje za svetovno prvenstvo Tacen 91, in predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

V kvalitetni predstavi K-1 moški so jugoslovanski tekmovalci računali, da bi se lahko v skupnem seštevku točk svetovnega pokala prebil na boljše mesto Skok, ki je bil do finala četrtri. Toda kajakaš Ljubljane je tokrat tvegal preveč in na koncu osvojil devetnajsto mesto, v skupnem seštevku pa je peti. Sicer je svoje mojstrstvo pokazal Italijan Ferrazzi, ki je zmagal in bil tudi prvi tudi v skupnem seštevku svetovnega pokala.

V tej disciplini od naših ni nastopal Abramčič, ki je dobil angino, medtem ko je bil do Jugoslovjanu najboljši na tej progoti Štrukelj na devetem mestu. Čižman pa je bil petnajsti. Letosnjii svetovni pokal so najprej kočale kajakašice. Na progoti Tacnu pa zmagala Čehoslovakinja Grossmanova, v svetovnem pokalu pa Francozinja Jerusalni. V C-1 pri moških je po prvem nastopu vodstvo prevzel Jože Vidmar, vendar je v drugem naredil nekaj napak in pristal nato na sedmem mestu. V svetovnem pokalu je zmagal Američan Lugbill, v C-2 pa sta slavila Čeha Šomek-Rohan.

Rezultati K-1 moški - 1. Ferrazzi (Italija) 120,23, 2. Hemmer (ZRN) 122,37, 3. Fox (Velika Britanija) 124,06, 9. Štrukelj 123,18, 14. Čižman 131,18, 19. Skok (vsi Jugoslavija) 133,73, ženske - 1. Grossmanova (CSFR) 151,66, 2. Michler 154,20, 3. Weist (vsi ZRN) 156,61, 17. Kastelic 189,18, 31. M. Skok (vsi Jugoslavija) 289,27, C-1 moški - 1. Lang (ZDA) 135,41, 2. Lugbill (ZDA) 135,45, 3. Weist (ZRN) 135,63, 7. Vidmar 142,91, 18. Žitnik 150,28, 20. Javornik 152,70, 32. Martinis (vsi Jugoslavija) 172,65, C-2 - Šimek-Rohan (CSFR) 144,76, 2. Haller-McEvans (ZDA) 148,59, 3. Delrey-Saidi (Francija) 145,53;

svetovni pokal - K-1 moški - 1. Ferrazzi 81, 2. Fox (VB) 77, 3. Hilpert (CSFR) 68, 5. Skok 44, 9. Štrukelj 25, 16. Abramčič 15, 19. Čižman 10, ženske - 1. Jerusalni (FR) 83, 2. Michler (ZRN) 66, 3. Hilpertova (CSFR) 66, C-1 moški - 1. Lugbill

Po inšpekcijskem pregledu desetine gorenjskih trgovin, mesnic in gostinskih lokalov

Stanje zaskrbljujoče - ljudje premalo o sveščeni

Ravnanje s hrano na poti od proizvodnih obratov do štedilnikov je še vedno tako, da velikokrat tvegamo okužbo, ta pa lahko zelo hitro povzroči epidemijo.

Kranj, avgusta - Na Zavodu za socialno medicino in higieno v Kranju so javno predstavili rezultate izrednega inšpekcijskega pregleda 134 gorenjskih obratov za pripravo ali prodajo živil, ki naj bi pojasnil izredno povečanje števila črevesnih obolenj v prvi polovici letosnjega leta. Preseneča veliko število oporečnih vzorcev in razširjena navzočnost bakterij salmonelle. Malomarnost in neznanje v lokalih, nedostorna osveščenost tudi pri potrošnikih. Vsak člen v verigi transporta in priprave živil mora opraviti svojo vlogo, saj le ena napaka lahko povzroči epidemijo. Preblaga kaznovalna politika razvednoti vsako možnost učinkovitega dela inšpekcijskih služb.

V prvi polovici letosnjega leta je epidemiološka služba Zavoda za socialno medicino in higieno (ZSMH) v Kranju zabeležila trikrat večje število črevesnih obolenj (največ je okužb s salmonelo in kampilo-

V proizvodnji perutnine bi bil potreben veterinarski nadzor vseh v zakon namenjenih jat, ugotoviti pa je treba tudi, koliko k okužbam piščančjega mesa prispeva tehnološki postopek klanja, imenovan spinčiler, ki je še v uporabi v nekaterih klavnicah, a izključno pri proizvodnji za domači trg. Za ohlajanje mesa uporablja mrzlo vodo in ne hladilnega tunela, ki je v uporabi v tujini.

baktri), kot je petletno povprečje za isto obdobje. Z anketiranjem obolelih so ugotovili, da sta najpogostejsa možna povzročitelja perutnina in mleto meso. Okužbe so z izjemo Tržiča razširjene po vsej Gorenjski.

Da bi osvetlili možna potencialna okužb, so sanitarni in veterinarski inšpektorji v sodelovanju z delavci ZSMH junija in julija sistematično preverjali stanje na terenu. V 134 obratih (trgovine, mesnice, gostinski lokalji) so jemali vzorce živil in brize za ugotavljanje snažnosti, preverjali pa med drugim tudi način dela z živili in osebno higieno zaposlenih. Vsi vzorci in brisi so bili vzeti z mest, ki morajo biti neoporečna. Njihova

analiza je pokazala, da je oporečna kar tretjina vzorcev in brisov. Med oporečnimi živili je največ surovih piščancev, mlečega mesa in raznih vrst priravljениh solat. Higienično sta-

nje pregledanih obratov je nezadovoljivo (en gostinski objekt so zaradi tega morali celo začasno zapreti), živila v prometu pa so prepogosto okužena z zdravju škodljivimi črevesi. Povzročitelj črevesnih obolenj ni moč povsem odpraviti, zato bi morali za zaščito pred njimi prav vse pri transportu in pripravi hrane nujno upoštevati določene ukrepe, ki prispevajo k zmanjšanju tveganja okužbe. Priporočilo potrošnikom:

Pred morebitno okužbo se morate zavarovati tudi sami. Pri nakupovanju in shranjevanju prepričite stik gotovih živil (ki jih ne boste termično obdelovali) s surovim mesom. Tega čimprej shranite na hladno, da ne prekinete hladilne verige in se morebitne bakterije ne razmnožijo. V gospodinjstvu dosledno ločujte pribor (predvsem deske za rezanje) za kuhanje mesa od tistega za surovo. Zadnji in najčinkovitejši ukrep je ustrezna termična obdelava živil. Temperatura v vsej količini hrane mora doseči (in nekaj časa tudi ostati) vsaj 70 stopinj. To dosežete z mešanjem in obračanjem hrane tako pri peki (meso pri kosti ne sme biti več krvavo), kot pri kuhanju in pogrevanju, saj sicer kljub vretju tekočine temperatura v gostih delih jedi lahko ostane le 20 stopinj, kar so idealni pogoji za razvoj bakterij. Ni odveč omeniti, da so bakterije salmonel tudi na kljukah in bi moralo biti pogosto umivanje rok samo po sebi umevno.

V trgovinah in mesnicah je treba strožje ločiti pribor in deske za rezanje gotovih izdelkov od tistih za surovo meso. Povsem bi morala biti ločena prodaja piščančjega mesa, ki spada med hitreje pokvarljiva živila. Že pečene mrzle piščance bi morali po zgledu nekaterih zahodnih dežel povsem umakniti iz prodaje. Dosledno bi morali upoštevati zahtevo sanitarne inšpekcije po popolni izločitvi prodaje sadja in zelenjave iz delikatesnega prostora, saj kot vir nečistoce ne sodi h kruhu in delikatesam.

nimi bakterijami. Poleg nezadostne higiene je glavni vzrok za tako stanje pogosta prekinitev hladilne verige na poti mesa od zakola do potrošnika. Velikokrat pridejo v obrate že okužena živila, en kos pa lahko bliskovito okuži ostale.

Inšpektorji klub neugodnim rezultatom ugotavljajo, da stanje na Gorenjskem ni slabše kot drugod v Sloveniji in da zadnji podatki o številu okužb kažejo na znatno zmanjšanje glede na prvo polletje. Zaradi nujnosti večjega in stalnega nadzora nad stanjem na terenu in za primerjavo načrtujejo večkratne akcije v istih lokalih. Hkrati poudarjajo, da njihovo strokovno delo za izboljšanje stanja ne zadošča, saj ljudi k odgovornemu ravnanju lahko prisili le ustrezna kaznovalna politika. Sodišča delajo prepočasi, višina kazni pa je nespremenjena že pet let (najvišja možna kazneni sklep je 5.000 din. za pravno in 100 din. za odgovorno osebo). Znatno povišanje kazni je najnajvečji predpogoj za kakršenkoli učinek dela inšpekcijskih služb, republiškim organom pa bodo poleg tega predlagali tudi nekatere druge ukrepe.

● T. Jurjevec

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Razbijal po lokaluu

I. M. je pijan razbijal inventar in nadlegoval druge goste v lokaluu na stadionu Stanka Mlakarja. Pogled na može v modrem, ki jih je poklical na pomoč F. R., ga ni pomiril, zato so ga vzeli s seboj in pridržali do iztreznitve, po pošti pa bo prejel vabilo k sodniku za prekrške.

Pretep na Župančičevi

V. K. s C. I. maja v Kranju sta na Župančičevi napadla pijani R. G. in S. O. Čeprav mu hujših ran nista zadala, možak seveda ni mirno prenašal njunega izživljavanja. Policisti bodo oba poslali k sodniku za prekrške.

25 mrtvih na gorenjskih cestah

Velika družbena škoda

Kranj, avgusta - Od 25 letosnjih smrtnih žrtev na gorenjskih cestah jih je skoraj polovica umrla v dveh poletnih mesecih. Do srede avgusta se je na Gorenjskem prijetilo 218 prometnih nesreč, poleg 25 mrtvih pa so imele za posledico tudi 195 hudo in 97 lažje ranjenih, da o gmotni škodi niti ne govorimo.

Prometne nesreče poleg velikanske gmotne škode zakrivijo tudi nezansko družbeno škodo. Za mrtvimi ostanejo užaloščeni svojci, mnogo ranjenih ostaja trajno invalidnih, posledice so neopravljive. Preventivna akcija »Minus 10 odstotkov v prometu je bila zasnovana prav zato. Kot nam je povedal inšpektor UNZ Kranj Alojz Mihelčič, je na Gorenjskem uspel za toliko zmanjšati nesreče ter število mrtvih in ranjenih. Nesreč je letos za 18 odstotkov manj kot v enakem času lani, mrtvih 38 odstotkov manj in ranjenih 27 odstotkov manj.

Razlogov za zadovoljstvo seveda ni, vsaj po letosnjem poletnem bilanci, ko je julija na cesti umrlo šest, do srede avgusta pa pet ljudi. Zakaj ravno poleti tako hude posledice?

Inšpektor Alojz Mihelčič pravi, da poleti gostejši promet terja svoj davek. Na cesti je več tujcev, tudi domačini bolj množično obiskujejo domače turistične kraje in prireditve. Sicer pa meni, da je za krajše obdobje, tako kot v našem primeru za polletje, težko verodostojno ocenjevati. Priložnost za analizo se ponuja ob letu. ● D. Ž.

Soseda napadla sosedo

Pred sodnikom za prekrške se bo zagovarjala tudi S. V. iz Drulovke. Sredi dopoldne se je fizično lotila sosedka R. V. Zakaj sta si ženski skočili v lase, policisti niso povedali, po izkušnjah so deč pa gotovo ni šlo za kakšno pomembnejšo stvar, zaradi katere bi si bilo vredno nakopati sosedsko sovraštvo.

Oče in sin

I. M. iz Sr. Bitenj je prosil za pomoč, češ da ga doma pretepa sin I. Varuh reda in miru so na kraju samem ugotovili, da pretepa sicer ni bilo, da pa sta oče in sin hudo sprta zaradi hiše. Svetovali so jima, naj se pomirita in zaenkrat odložili kazen.

Užaljen prevračal mize

Kranjska noč je na splošno minila kar mirno, brez posebnih izgredov. "Lomil" ga je le S. G. z Mlake, ki je, potem ko mu niso več hoteli postreči s pijačo, na Maistrovem trgu prevračal mize. Tudi ko sta ga obstopila policista, užaljeni pijanek ni prišel k pateti, zato ga je modri kombi odpeljal na počitek do streznitve. Sledi sodnik za prekrške.

Policisti tožijo zaradi nizkih plač

Ljubljana, avgusta - Policist s srednjo izobrazbo zaslubi za polno delovno obveznost 5400 dinarjev, načelnik uprave nekaj nad 10 tisočakov, republiški sekretar in njegov namestnik nekaj nad 20 tisočakov, snažilka okoli 3000 dinarjev. Policijski sindikat od vlate do konca meseca zahteva odgovor, kdaj in za koliko bodo uskladili plače v organih za notranje zadeve.

Temelj usklajevanja naj bi bile plače delavcev v zveznih organih, ki so v primeru zaslužki v policiji precej višje. Carišnik menda zaslubi 70 odstotkov več kot policist.

Sicer pa so predstavniki RSNZ novinarjem povedali, da za plače razdelijo več kot 86 odstotkov vsega proračuna organov za notranje zadeve, slednji pa iz republike proračuna dobre 66 odstotkov sredstev. Kljub visokemu odstotku pa toliko denarja očitno ne zadošča, da bi bile plače in družbeni standardi v policiji višji. Tako denimo na stanovanja policisti čakajo po šest let.

V policiji bi bilo nedvomno manj nezadovoljstva zaradi plač, če bi tam zaposleni lahko honorarno opravljali še kakdo drugo dejavnost. Pravila jim tega doslej niso dovoljevala, zdaj pa tudi v policiji zaposleni pritiskajo na svoje vodstvo, da bi jim bilo tako kot načinom smrtnikom dovoljeno zasluziti s »sviso ekonomijo«. RSNZ je v zvezi s tem sprejel sklep, da morajo vsi, ki že dodatno zasluziti, najprej dobiti privolitev nadrejenih. Ti naj namreč presodijo, ali se narava honorarne zaposlitve ne teče z imageom uradne osebe.

Sicer pa so se plače v ONZ letosa povečale samo dvakrat, tolikokrat, kot je pač dopuščal zakon. Preskoren proračun je tudi kriv, da policistom ne morejo izplačati niti vseh opravljenih nadur, tako da se pač znajdejo drugače - kompenzirajo jih s prostimi dnevi. To pa ob stalnem kadrovskem primanjkljaju v policiji (v Sloveniji bi potrebovali še kakih 700 policistov) ni vselej enostavno. ● D. Ž. Žlebj

Ribno, 25. avgusta - V soboto popoldne so se na tradicionalnem lovskem kinološkem srečanju, ki ga je tokrat že sedmič priredilo Lovsko kinološko društvo Gorenjske, srečali ljubitelji lava in psov. Prireditev vsako leto popestrijo razstavljene lovski trofeje z Gorenjskega, nastop praporščakov iz lovskih družin, zadnja leta pa tudi melodijske gorenjske lovski rogistov in pesmi Škojškega lovskoga pjeskega pleskega zbora. Če je organizatorjem ob lanskem srečanju zagodlo vreme, potem se jim je letos oddolžilo v dvojni meri, saj je bilo prizorišče pred lovskim domom Lovske družine Jelovica vse popoldne obsijano s soncem. Zgodaj popoldno so v bližini odprli razstavo trofej, zatem se je začela uradna otvoritev srečanja z gorovom in nastopi, nato pa so svojo umetnost sledenja prikazali psi krovsedci, nastopili pa so tudi na novo izšolani psi. Tudi sejma lovskih psov ni manjkalo, kot vsako srečanje pa se je tudi to nadaljevalo z družabnostjo pod Ribensko goro. (dž) - Foto: G. Šink

NESREČE

Pomagala hčeri, omahnila s poti

Bohinj, 25. avgusta - Na poti od Savice proti Komarči se je ponesrečila 39-letna Antonija Perko iz Poljane pri Brezovici. Pomagala je namreč 7-letni hčeri, ki ji je padel na glavo kamenc, zaradi česar se je opotekla. Mati se je prestrašila, da bo otrok omahnil s poti v globino, pa je to doletelo njo, ko je skušala zadržati hčer. S steze je padla v kakih 10 metrov globok prepad, kjer je oblezala hudo ranjena. Gorski reševalci iz stare Fužine so ranjenki pomagali v dolino.

Zverižena pločevina na železniških tirih

Potoki, 25. avgusta - Ko je domačin Roman Zamida na cestnem železniškem prehodu z osebnim avtom alfa romeo peljal čez železniško prog, je pripeljal vlak, se mu je avto ustavil in ga več mogel spraviti v tek. Skušal ga je potisniti s proge, vendar zamaš. Tudi strojevodja Roman Grden je zaman zaviral vlak, da ne bi zadel avtomobila na prog. Voznik je še prav čas zapustil prizorišče, tako da so na prog ostale le razbitine avtomobila, ne pa tudi človeške žrtev.

S kolesom v avto

Srednja Bela, 24. avgusta - Na lokalni cesti med Preddvorom in Spodnjo Belo se je primerila prometna nesreča, v kateri je bil hujo ranjen kolesar Bogomir Gantar, star 53 let, iz Preddvora. Med vožnjo iz Preddvora ga je prehitel renault 5 s tablo »avto šola«, ki ga je vozil kandidat Andrej Tomin, star 18 let, iz Nakla, poleg pa je sedel inštruktor Franc Zorman. Nekaj metrov naprej je avtomobilist naglo ustavil, da bi preprečil trčanje z drugim nasproti vozečim kolesarjem, takrat pa se mu je od zadaj v avto zaletel Gantar, ki je vozil v prekratki varnostni razdalji. Kolesarja so hudo ranjenega odpeljali v Klinični center. ● D. Ž.

SESTAVLJENO PODJETJE
S G P
K O G R A D
D R A V O G R A D

● **BRAMAC - ALPSKI STREŠNIK**

KRITINO EVROPSKE KVALITETE.
DIREKTNO IZ AVSTRIJSKIH TOVARNI
CENA?
POGLEJTE ČEZ MEJO - PRESENEČENI BOSTE!

● **IZOFAS**

SUHOMONTAŽNA VISEČA FASADNA
OBLOGA - NOVOST NA TRŽIŠCU

● **KOTLAK**

BETONSKE PLOŠČE ZA TERASE

● **TRAJANKA**

UVELJAVLJENA BETONSKA KRITINA

Obiščite nas v paviljonu trgovine Dom Žabnica

ZDAJ JE ČAS - IZBERITE
PRAVILNO IZBERITE
KOGRAD ZA VAS

LEDE PLAST

PARTIZANSKA 31,
LJUBLJANA, TEL 453-602

NUDI PO KONKURENČNIH CENAH

- usnje (oblačilno, ovče, svinjsko, goveje, tapetniško in čevljarsko)
- vse vrste skajev, sušanci, vsa kovinska galerterija, lepila, zadrge, elastike, vrvi za čolne in vse galerteriske in čevljarske potrebuščine.
- repromaterial po naročilu
- usnjene jakne od 1600 ...

IZREDNA PONUDBA!

● **OBLAČILNO USNJE**

svinjski velur
svinjska napa
ovčja napa

- TAPETNIŠKO SVINJSKO USNJE 320 din
- GOVEJE TAPETNIŠKO USNJE 460 din
- KOŽE OVČJE, GOVEJE, KOZJE

IZREDNO LEPE IN POCENI

OBİŞČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

mc à 95 din
mc à 266 din
mc à 460 din

NOVO! AMPER
EL. INSTALACIJSKO TEHNIČNA
PRODAJALNA
ODPIRA VRATA V PONEDDELJEK, 3. 9. 1990,
NA C. STANETA ŽAGARJA 34
(PRI GRADBINKI NA PRIMSKOVEM)
EKSKLUZIVNE CENE
OBİŞČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE

NOVO!

Informacije
064-26-020

VEČNAMENSKE VREČKE

- ZA ZAMRZOVANJE
- ZA PAKIRANJE
- ZA NAJRAZLIČNEJŠE
NAMENE V VSEH
VELIKOSTIH

VREČKE ZA LED

10 VREČK - 150 KROGLIC
PRI NAS VSE IZDELKE
DOBITE OBČUTNO CENEJE
VABLJENI!

PISKAR ANTON
LJUBLJANA, TITOVA 41
tel.: 329-837

**STE NAVELIČANI
SAMSKEGA
ŽIVLJENJA?**

PRI IZBIRI PARTNERJA
ZA SREČNO ŽIVLJENJE
VAM POMAGA PODJETJE

SLAP

POKLICITE med 8. in 12. uro
in 14. in 17. uro
po telefonu 061-343-487

SLAP d.o.o.
Valjavčeva 16
Ljubljana

sconto

AVTO ŠOLA ZŠAM
Vpisuje v tečaj
cestno-prometnih predpisov

KRANJ:
Delavski dom /vhod 6/, od
12.00 - 16.00 ure, sobota od
8.00 - 10.00 ure

ŠKOFJA LOKA: novi Gasilski dom na Trati,
od 8.00 do 12.00 ure in od
14.00 do 17.00, sobota od
8.00 do 12.00, telefon za obe
šoli 631-729

**Praktična vožnja na
vozil OPEL corsa in GOLF.**

ŠUŠTARSKA NEDELJA®

TRŽIČ, 2. 9. 1990

ŠUŠTARSKI SEJEM
RAZSTAVA
OBUTVE
MODNE REVIE
VESELICA

TURISTIČNO DRUŠTVO TRŽIČ

V blagovnici
Globus in Tina
v Kranju

konfekcija - pletenine - srajce - bluze
Nestle
DODATNO POSEZONSKO
ZNÍŽANIE CEN
za 20 %
SKUPNO
10 %

2 trgovini na enem mestu sredi Tržiča

ČIPKA ♦ **JOKER**

Trg svobode 20, tel.: 50-534

od sušanca, spodnjega perila

do oblačil, torbic...

te dni tudi vse za šolarje

VSE ZA VSAKOGAR — UGODNE CENE

Torek, 28. avgusta 1990

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Poceni prodam skoraj nov MOTOR Tori, za 6.000,00 din in barvni TV Gorenje, za 1.700,00 din. 12466
Prodam namizni, štirinadstropni, dvojigleni ŠIVALNI STROJ Overlock. 12477
Barvni TV Gorenje, obnovljen ekran, ugodno prodam. 12481

Prodam ŠIVALNI STROJ, star 50 let. Ogled vsak dan popoldan. Majda Golob, Gradnikova 127, Radovljica 12499

Prodam VRTALNI STROJ Dolmar in STRUŽNICO Maksimat. Praše 34, Mavčice 12509

Prodam dve PEČI za etažno ogrevanje - Emo Kiperbusch, 14 ccal, nova in Tam Stadler, 24 ccal, stara 5 let. 12522

Ugodno prodam rabljen kombiniran ŠTEDILNIK Gorenje. Letališka 2, Lesce 12526

Ugodno prodam 80-litrski BOJLER in PEČ za centralno ogrevanje, nova, 40.000 ccal, z bojlerjem. Peter Pavlin, Senična 34, Tržič, 12538

Prodam KOMBAJN Grimme, za krompir, PAJEK Fahr za seno in sestavljalno počitniško PRIKOLICO. Ugodno! Kepic, Olševec 15, Predvor 12557

Prodam VIDEOREKORDER Sam-sung. Cena 4.200,00 din. 12561

GRADBENI MATERIAL

Prodam suh hrastov LES, deb. 5 cm, dolž. 75 in 150 cm. 12468

Po ugodni ceni prodam nov oljni GORILNIK Thyssen. 12473

Prodam 3.000 kosov strešne OPEKE bobrovec in 700 kosov POLORITA, deb. 8 cm; vse na paletah. 12476

Prodam PEČ za etažno centralno kurjavo Emo 23, več kovinskih PODBOJEV in štiri VRATNA KRI-LA. Informacije na 12549

KUPIM

Kupim SENO. 12479
Kupim zazidljivo PARCELO v oklici Kranja. 12496

Starejšo HIŠO ali del hiše, z vrom, kupimo v radovljiski ali jesiški občini. 12510

OBVESTILA

ELEKTRO SERVIS - popravilo malih gospodinjskih aparatov in električnega ročnega orodja, napoljevanje nove elektroinstalacije ali obnovim staro. Huje 19, Kranj, 9668

TV - VIDEO, HI-FI SERVIS, hitro in kvalitetno. Informacije na 12483

Na relaciji Velesovo - Škofja Loka sem izgubil REGISTRSKO TABLICO KR 111-832. Najditev naj pokliče 12482

ROLETE, ŽALUZIJE in vertikalne ŽALUZIJE ter MARKIZE, izdeljam, montiram in popravjam. 12527

Opravljam KLJUČAVNIČARSKA DELA, hitro in kvalitetno, po konkretnih cenah. 12552

Prodam VRTALNI STROJ Dolmar in STRUŽNICO Maksimat. Praše 34, Mavčice 12509

Prodam dve PEČI za etažno ogrevanje - Emo Kiperbusch, 14 ccal, nova in Tam Stadler, 24 ccal, stara 5 let. 12522

Ugodno prodam rabljen kombiniran ŠTEDILNIK Gorenje. Letališka 2, Lesce 12526

Ugodno prodam 80-litrski BOJLER in PEČ za centralno ogrevanje, nova, 40.000 ccal, z bojlerjem. Peter Pavlin, Senična 34, Tržič, 12538

Prodam KOMBAJN Grimme, za krompir, PAJEK Fahr za seno in sestavljalno počitniško PRIKOLICO. Ugodno! Kepic, Olševec 15, Predvor 12557

Prodam VIDEOREKORDER Sam-sung. Cena 4.200,00 din. 12561

ANGLEŠČINA

— programi za otroke od male šole do 6. razreda
Inf. po tel. 622-942, Kon.

Ugodno prodam otroški kombiniran VOZIČEK. 12512

Prodam BUTARE. Jože Lužnar, Kovski vrh 2, Škofja Loka 12514

Prodam italijansko JADRO za Paršari ali manjšo jadrnico in nekaj drobne OPREME za JAMBOR (žice, pripombe). 12523

Poceni prodam otroško POSTELJICO z jogjem. 12536

Prodam BRAKO PRIKOLICO. 12554

RAZNO PRODAM

Prodam GOBELIN v okvirju - "Dekle s knjigo", ITISON, oranžne barve, dim. 4 x 4 m in nemški LIKLIK na paro. Cena po dogovoru. 12521

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

ZAHVALA

RUDOLFA VRABCIA
roj. 16. 4. 1908

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izraženo sožalje in darovano cvetje. Za skrb med dolgotrajno bolezni jo se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Kranj in osebju bolnišnice Golnik. Posebna zahvala Jaku Vehovcu za poslovilne besede, Franci Tronkar za recitirano pesem in bratom Zupan za zapete žalostinke. Še enkrat hvala vsem!

VSI NJEGOVI

Stružev, 18. avgusta 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

STANETA VIDICA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalja. Posebej se zahvaljujemo zdravnici dr. Grmovi, GD Sr. Dobrava, predsedniku Golmajerju za govor, vsem ostalim gasilskim društvom. Zahvaljujemo se tudi pevcom za zapete žalostinke in gospodu župniku za lep obred. Vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti v njegov tih dom, še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: žena Urška, hčerka Stanka z družino, brat Alojz z družino in ostali sorodniki
Sr. Dobrava, Radovljica, 14. 8. 1990

POPOLNA RAZPRODAJA!

ZARADI USTANOVITVE NOVE FIRME
RAZPRODAJAMO OBSTOJEČO KOLEKCIJO
KRZNJENIH IN USNJENIH MODELOV - IZKORISTITE
ENKRATNO PRILOŽNOST!

SANJSKI MODELI PO POLOVIČNIH CENAH!

Sandini *Pelze*

Celovec, Dr. A. Lemisch 4, tel.: 9943/463-51-1135

POSTREGLI VAM BOMO V SLOVENŠČINI

Ugodno prodam dobro ohranjen BILJARD in AVTOMAT FLIPER (Hulk) ter MOTOR Puch, 250 kub.cm. Infomacije po 12495

Prodam črno-bel TV Iskra, ekran 51 cm, brezhiben in otroško dirkalno KOLO na 5 prestav. Zupanc, 12498

Zelo ugodno prodam mlado KOZO in CEMENT, APNO ter ARMATURE - ostanek po gradnji hiše. Janez Pušavec, Ovsje 14/a, Podnart

Ugodno prodam FIAT 126 P, letnik 1982 in POMIVALNI STROJ Bosch. 12524

Ugodno prodam globok otroški VOZIČEK Tribuna, ležalni STOLEČEK Tribuna ter novo okroglo MIZO in štiri STOLE Marles. Sernek, Ješetova 13, Kranj 12531

Prodam 10 kub. m. suhih DRV, 50 kvad. m. rjavega TAPISONA, rabljen HLADILNIK, nov POREZILNI STOL, dve GUMI s platišči za Z 750, manjšo OMARICO in PUNTE ter nekaj manjših kosov hrastovih PLOHOV in surova DRVA, po narocilu. Potočnik, 12542

Zelo ugodno prodam skoraj nov JOGI, dim. 160 x 190 cm. 12557

Prodam dve POSTELJI in PISALNO MIZO s stolom - naravni les. Informacije na 12495

Prodam dve POSTELJI in PISALNO MIZO s stolom - naravni les. Informacije na 12495

Mlad par, brez otrok, nujno išče v Kranju ali bližnji okolici, GARSONERO ali 1-sobno STANOVA-NJE. Šifra: REDNA PLAČNIKA

V Radovljici - Cankarjevo nas., zamenjana 1-sobno lastniško STANOVA-NJE, 37 kvad. m., v IV. nadst., za enakovredno ali manjše, proti določilu, v pritličju. Šifra: PREVISOKO ZA STAROST 12464

Mlad par, brez otrok, nujno išče v Kranju ali bližnji okolici, GARSONERO ali 1-sobno STANOVA-NJE. Šifra: REDNA PLAČNIKA

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, deda in pradeda

JANEZA PETAČA

Petačevega ata iz Čirč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Iskrena

hvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen pogreb.

VSI NJEGOVI

Kranj, dne 18. 8. 1990

ZAHVALA

Ob prezgodnji in boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta in brata

PAVLA DEBELJAKA

se zahvaljujemo vsem sosedom, znancem, prijateljem in sorodnikom, ki so nam pomagali v težkih dnevih slovesa, ga spremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje in darovali cvetje. Hvala tudi zdravnikom in drugemu osebju UKC Ljubljana za njihov trud. Zahvaljujemo se tudi g. župniku, pevcom in podbreškim gasilcem za lep pogrebni obred, posebej še g. Tomanu za občutene besede slovesa.

ČERNETOVI

Podbrezje, avgusta 1990

Prodam GOLF JX, letnik 1986, benzin. Informacije na 12494

Prodam BT 50, letnik 1986, malo vožen, brezhiben. 12495

Nova lita PLATIŠČA za Jug 12496

Dekle išče DELO na domu - šivanje, sestavljanje, lepljenje, pakiranje, Možnost postavite vecje stroja. 12497

Mlad trgovka išče honorarno zaposlim za POSLITEV v trgovini, lahko tudi v bifeju. Šifra: SIGURNA 12498

Redno ali honorarno zaposlimo potnika za področje Gorenjske. Šifra: ŠIROK PROGRAM 12499

DELAVKO honorarno zaposlim za prodajo v prehrabenem kiosku. Naslov v oglasnem oddelku. 12499

DELAVKO honorarno zaposlim. Pi-sne ponudbe na oglasni oddelek.

Šifra: PLASTIKA - STRAŽIŠČE

Dekle išče DELO na domu - šiva-

nje, sestavljanje, lepljenje, pakira-

nje, Možnost postavite vecje stroja. 12500

Mlad trgovka išče honorarno zaposlim za POSLITEV v trgovini, lahko tudi v bifeju. Šifra: SIGURNA 12501

Redno ali honorarno zaposlimo potnika za področje Gorenjske. Šifra: ŠIROK PROGRAM 12502

Prodam OPEL KADETT, letnik 1981, registriran do junija 1991. Marjan Smukavec, Jelovška 22, Boh. Bistrica 12515

Z 125 P za rezervne dele - ME-

NJALNIK, VRATA, HAVBE, STE-

KLA, prodam. 12516

DIANO, letnik 1981, prodam za 10.000,00 din. 12518

Ugodno prodam DIANO, letnik 12519

1978, registrirana do julija 1991 in usnjeno SEDEŽNO GARNITURO Delfin. 12520

dopoldan ali 12521, popoldan

Prodam dobro ohranjen Z 750, letnik 1983, prevoženih 50.000 km. 12522

R 4 TLS, letnik 1983, registriran do 9. 8. 1991, prodam. 12523

Prodam R 18, letnik 1982, registriran do junija 1991. Tone Pogačnik, C. 1. maja 10, Kranj 12533

Prodam CITROEN GS palas, letnik 1978, zelo ohranjen. 12524

Prodam MOTOR APN 6. 12525

Prodam Tomos APN 6. 12526

Prodam Z 750, letnik

Gorski reševalci so na Ledinah iskali planinca

Klici na pomoč iz stene

Minulo nedeljo in pondeljek so na Ledinah gorski reševalci izvedli reševalno akcijo. K sreči ni bilo žrtev, znova pa opozarjajo, naj gre v gore le tisti, ki resnično ve, kaj in kam zmore.

Ježersko, 27. avgusta - Enajst gorskih reševalcev iz Ježerskega je nedeljo zvečer, nekaj po 20. uri, odšlo na pot proti Ledinam, kjer sta na pomoč klicala dva planinca. Okrog šeste ure zjutraj so reševalci že govorili s planincema, malo po dvanaesti uri pa so ju s helikopterjem pripeljali na Ježersko. "Oba sva jo srečno odnesla in sedaj sva vesela, da sva v dolini. Iz smeri nisva našla izstopa, zapel sem za klin, nekaj se je odlučilo v padel sem," je povedal Bogdan Fajfar, eden od dveh planincev iz Trbovlja.

"Za akcijo smo izvedeli zvezčer, pol ure po tistem, ko sta planinca oddala signal na pomoč. Klical je Peter Sušnik iz UNZ vse fante, za katere je vedel, da smo pri GRS na Ježerskem. Ob pol devetih zvezčer smo bili zbrani za akcijo. Šli smo do Češke koče, nekaj jih je šlo na Ledine, tako da smo skušali zbrati čimveč podatkov o tem, kje sta izgubljena planinca. Pred akcijo se je namreč treba odločiti, kako bomo reševali, ali od zgoraj dol, ali od spodaj gor, skratka kako priti s planincema v steni. Ugotovili

samo, po tistem, kar smo se skušali dogovorjati v steno, da ni nihče huje ranjen. Ker pa je planinec v zgornji navezi padel, sta bila prisiljena bivakirati. Danes zjutraj smo akcijo nadaljevali ob 4. uri, sreča pa je, ker teren dobro poznamo. Naredili smo dva spusta, dvakrat po 150 metrov, tako da smo prišli do njih. Na srečo sta lahko sama šla gor, da ju ni bilo treba nositi," je po končani akciji povedal Davorin Karničar,

Skupaj je bilo devetnajst udeležencev reševalne akcije, od tega trinajst reševalcev in trije piloti.

Akcija je zaključena. 21-letni Bogdan Fajfar in 31-letni Sebastian Jančič sta na tleh.

Reševalci in izgubljena planinka so čakali na pomoč helikopterja.

Doktor Andrej Robič je že v steni pregledal planinca. K sreči ni bilo hujših poškodb.

Cigav je jeseniški »Kremelj«?

Pri stavbi ima največji delež občina

Jesenice, 27. avgusta - Zbrali so obsežno dokumentacijo, poklicali uradnega cencila in tako ugotovili, da največji delež stavbe družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah pripada občini, svobodnim sindikatom in prenoviteljem.

Sekretariat za občno upravo in splošne zadeve jeseniške občine je pripravil informacijo o problematični nepremičnin nekdajnih družbenopolitičnih organizacij na Titovi 86 na Jesenicah. Gre za stavbo, ki so jo pred leti obnovili, in v kateri so sindikat, liberalna stranka, borčevska organizacija, bila je SZDL (že nekaj časa v prostorih Socialistične stranke ni več nikogar in so vrata zaklenjena) ter Stranka demokratične prenove.

Na podlagi cencite so pripravili pogodbo o uskladitvi zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem. Po cencitu je v lasti občine nekaj več kot polovica stavbe, občinski sindikalni svet ima 24 odstotkov in enak delež nekdanja občinske konference ZKS. Občinska konferenca ZSMS je februarja letos sporočila, da je zainteresirana, da se ji prostori, ki jih zaseda, dodelijo v lastništvo, oziroma, da se dodeli uporabniška pravica za nedoločen čas. ZSMS pri adaptaciji stavbe finančno ni sodelovala, vendar

gorski reševalci iz Ježerskega in dodal: "Ta dva planinca sta imela srečo, saj sedaj večina hodi v hribi le s kratkimi hlačami in majico. Če se izide je dobro, če pa je treba bivakirati, pa je groza. Ta dva sta k sreči imela potrebno opremo." D Ob tokratni akciji, ki se je srečno končala, so imeli gorski reševalci nasmejane obrazne, največkrat pa ni tako. Zato je Milč Herlec, načelnik GRS iz Kranja ponovno opozoril, naj v gore hodijo le tisti, ki dobro poznavajo svoje moči. Letos so namreč v tem predelu gorski reševalci posredovali že osemkrat, od tega je en planinec umrl, trije pa so bili težje poškodovani. ● Vilma Stanovnik, slike: Gorazd Šink

komisija, ki naj preveri, od kod so izvirala sredstva za adaptacijo stavbe družbenopolitičnih organizacij.

Na osnovi dokumentacije o financiranju adaptacije je sodni cencilec dopolnil svojo cencitev in dodelil naslednje deleže: občina Jesenice 49 odstotkov, ZKS - SDP Jesenice 18 odstotkov, svobodni sindikati 15 odstotkov in socialistična stranka 16 odstotkov. Delež nekdanje SZDL bodo prišeli občini in tako znaša občinski delež na stavbi 65 odstotkov.

Jesenška občina bo seveda upoštevala želje in potrebe novih strank na Jesenicah, ki bodo tako prišle do svojih prostorov. Tako jim ne bo več treba delati v »ilegalu«, saj bo z novimi prostori tudi njihova dejavnost lahko veliko bolj dostopna v javnosti. ● D. Sedej

Kolesarski izlet

Škofja Loka - Društvo upokojencev Škofja Loka bo 1. septembra ob 9. uri organiziralo kolesarski izlet v Smlednik in na Smledniški grad. Društvo vabi vse upokojence-kolesarje (tudi iz ostalih društev), da se jim na izletu pridružijo. Poskrbeli bodo za prigrizek in pijačo. ● (až)

TURISTIČNO ZAVAROVANJE Do odhoda je še pet minut

Če doma niste pozabili nič od tega,
potem imate s seboj vse
za mirno potovanje
in lagodne počitnice.

1. Potni list in osebna izkaznica
2. Vozovnice
3. Denar in denarnica
4. Zelena karta
5. Zobna ščetka
6. Igla, sukanec
7. Sončna očala
8. Žepna knjiga
9. Fotoaparat in film
10. Zavarovalna politica Turističnega zavarovanja

Posebej pazite, da se pred potovanjem ali letovanjem ne boste pozabili zavarovati pred vsemi nezgodami in neprijetnostmi, ki vas lahko doletijo. Če vas v potovalni agenciji niso opozorili na zavarovalno politico turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav, stopite do najbližjega poslovnega mesta Zavarovalnice Triglav in nemudoma izpolnite zavarovalno politico. Z njo si boste zagotovili porniter stroškor, ki bi na potovanju nastali zaradi okvare ali tatrine avtomobila, prometne nesreče, izgube ali poškodovanja prtljage, nenadne bolezni, prekinitev potovanja in podobnih neprijetnosti. Zavarujete se lahko sami, s celo družino ali v organizirani skupini. Možnosti za nezgodo je veliko, pred vsemi se lahko zavarujete z eno samo zavarovalno politico Turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav.

Za varno potovanje – Turistično zavarovanje

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST